

**T.C.
SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**KİMYASAL RİSKLER NEDENİ İLE GERÇEKLEŞEN İŞ KAZALARI
VE MESLEK HASTALIKLARININ YARGITAY KARARLARI
IŞIĞINDA İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Seda AYIK
(20199226003)**

**Kimya Mühendisliği Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Berna SARAÇOĞLU KAYA**

**SİVAS
EYLÜL 2023**

Seda AYIK'ın hazırladığı ve “KİMYASAL RİSKLER NEDENİ İLE GERÇEKLEŞEN İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARININ YARGITAY KARARLARI IŞIĞINDA İNCELENMESİ” adlı bu çalışma aşağıdaki jüri tarafından KİMYA MÜHENDİSLİĞİ ANA BİLİM DALI'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Berna SARAÇOĞLU KAYA
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

.....

Jüri Üyesi

Dr. Öğretim Üyesi Volkan SANCI
Karabük Üniversitesi

.....

Jüri Üyesi

Dr. Öğretim Üyesi Mesude AVCI
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

.....

Bu tez, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak onaylanmıştır.

Prof. Dr. Nevcihan GÜRSOY
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ

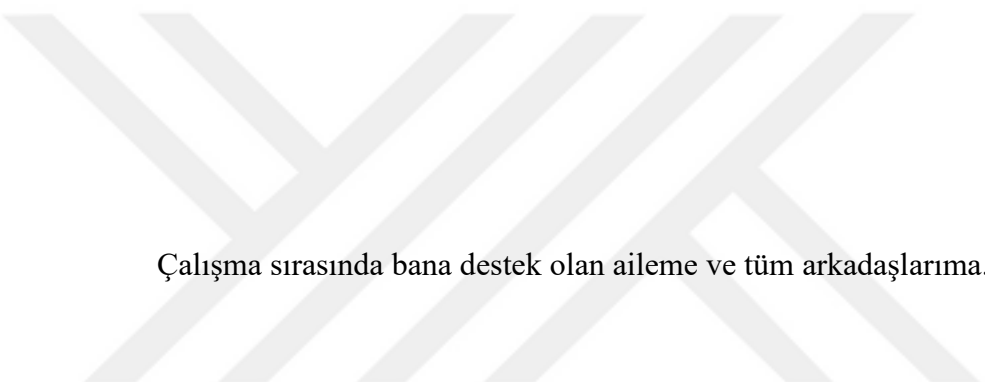
Bu tez, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Senatosu'nun 20.08.2014 tarihli ve 7 sayılı kararı ile kabul edilen Fen Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu (Yönerge)'nda belirtilen kurallara uygun olarak hazırlanmıştır.

Bütün hakları saklıdır.
Kaynak göstermek koşuluyla alıntı ve gönderme yapılabilir.

© Seda AYIK, 2023

Çalışma sırasında bana destek olan aileme ve tüm arkadaşlarıma...

ETİK

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzu (Yönerge)'nda belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- ✓ Bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- ✓ Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- ✓ Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere, bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- ✓ Bütün bilgilerin doğru ve tam olduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ✓ Tezin herhangi bir bölümünü, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi veya bir başka üniversitede, bir başka tez çalışması olarak sunmadığımı; beyan ederim.

01.09.2023

Seda AYIK

KATKI BELİRTME VE TEŞEKKÜR

Lisans yıllarımdan bu yana bilgisini ve ilgisini hiç esirgemeyen, hem tez sürecimde hem de hayatımın her alanında devamlı arkamda olan ve desteğiyle beni sarıp sarmalayan, endişelerimi gözümünden anlayıp onları büyütmemeye izin vermeden şefkatiyle beni sakinleştiren, zorlandığım noktada korkularımın beni ele geçirmesine müsaade etmeden onları huzurla uğurlamama yardımcı olan, başarılarımı taktir edip her zaman motive eden, ihtiyaç duyduğum her an başımı çevirdiğim yerde olan hoşgörölü, merhametli ve hayatım boyunca daima bana yol gösteren sevgili danışman hocam Doç. Dr. Berna SARAÇOĞLU KAYA'ya çok teşekkür ederim.

Tez savunmamı yapana kadar ki geçen süre boyunca motivasyonuma ve gelişime destekte bulunan, birlikte çalışmaktan gurur duyduğum başta Votorantim Cimentos Genel Müdürü Selami BEŞCAN ve Kalite Geliştirme Müdürü Demet YARDIMCI olmak üzere tüm Votorantim Cimentos ailesine, Yüksek Lisans maceramın başlamasıyla tanıştığım ama sanki yıllardır tanışıyoruz hissiyle macerama ortak, bana yoldaş olan, kısa zamana çok şey sığdırdığımız ve manevi desteği hep üzerimde olan canım dostum Gözde GÜLDİKEN'e, 2009 yılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nin bana kattığı ve varlığı ile şükürlere boğulduğum, hislerimizin aynı anda çoşup "ben de seni arayacaktım"ların doğallığını bana yaşatan, realist olalım ile başlayan cümlesinin sonunu hep dürüst bitiren ve bana olan inancıyla her zaman gücüme güç katan, elini daima omzumda bildiğim kız kardeşim, dostum, can'ım Sera SET GÜÇLÜ'ye, "en sevdiğim kuzenim tezin nasıl gidiyor." diye arayıp kilometrelerce uzakları yakın eden, mesleki tecrübeleriyle bu süreçte bilgi birikimlerini bana aktaran biricik kuzenim Gülsüm YILMAZ'a, tempolu geçen bu süreçte desteğini ve sevgisini üzerimden hiç ama hiç çekmeyen ve Berna Hocam'ın desteğinin de farkında olup "hocanın desteği ile de iyi iş çıkardın kızım." diyerek adını hep anan bir tanecik annem Durdane AYIK'a, söz konusu ders çalışmaksa sonsuz ikramda bulunan, tüm stresimi göğüsleyen canım babam Necati AYIK'a, sırtımı koşulsuz dayadığım anne yarılarım canımın içi ablalarım Funda BAŞ ve Tuğba BOYRAZ'a, benden önce yüksek lisansa başlaması ile üzerimde teşvikini hissettiğim canım kardeşim Ömer Murat AYIK'a çok ama çok teşekkür ederim. Hayatıma dahil olmuş, kalbime dokunmuş, beni gönül zengini yapan, ömrüme küçücük bir iz dahi bırakmış; şükürlerim, velinimetlerim iyi ki varsınız.

Kendime olan inancım, sabrım ve emeklerim için; dolup taşan duygularıma, bitmek bilmeyen merakıma, beni diri tutan heyecanıma, bazen sakin bazense çılgın ruh halime, olmazsa olmazım beni daima ileriye taşıyan hayallerime ve tüm bunları yaşamıma sığdırdığım kendime de teşekkürü bir borç bilirim.

ÖZET

KİMYASAL RİSKLER NEDENİ İLE GERÇEKLEŞEN İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARININ YARGITAY KARARLARI İŞİĞİNDA İNCELENMESİ

Seda AYIK

Yüksek Lisans Tezi

Kimya Mühendisliği Anabilim Dalı

Danışman: Doç Dr. Berna SARAÇOĞLU KAYA

2023, 123+xix sayfa

Kimya sektöründe doğru kullanımı söz konusu olduğunda yararlı olan kimyasalların getirmiş olduğu riskler de mevcuttur. Çalışanın sağlığını ve güvenliğini amaç edinen iş sağlığı ve güvenliğinin tam, yeterli ve doğru bir şekilde uygulanabilir olması bu anlamda son derece önemlidir. Bunun yanı sıra iş kazası, meslek hastalığı ve çalışan sağlığını doğrudan etkileyen mesleki risk etmenlerinin önlenmesinde iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının son basamağı olan denetimin etkisi büyüktür. Denetim 3 adımdan oluşmaktadır: İç denetim, dış denetim ve yargısal denetim.

Bu çalışmada kimyasallar ve oluşturdıkları riskler nedeni ile meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu açılan davaların Yargıtay kararları 10 yıllık (2013-2022) periyod içerisinde incelenmiştir. Bu inceleme esnasında T.C. Yargı Başkanlığı'na ait Yargıtay karar arama motoru kullanılmıştır. Kimyasallardan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalığı davaları araştırılmış ve elde edilen 498 dava “mahkemeleri, mahkeme konuları, olay konuları, sebep-sonuçları ve mahkeme kararları (onama-bozma)” olmak üzere beş ana başlık altında incelenmiştir. Bu mahkeme kararlarının detaylı incelenmesi sonucunda 14 adedinin kimyasal kaynaklı davalardan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu 498 adet davanın %99'u iş kazası, %88'i ölümlü iş kazasıdır. Kimyasal risklerden kaynaklı 14 adet davanın %71'i iş kazası, %43'ü ise ölümlü iş kazasıdır.

Kişisel koruyucu donanım (KKD) kullanmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu görülen 24 adet davanın 22 adedi (%96) iş kazası (%63'ü ölümlü sonuçlanmış), 1 adedi (%4) meslek hastalığı davası, diğeri ise iş feshi davasıdır. KKD kullanmamaktan kaynaklı 22 adet iş kazası davası içerisinde sadece 2

adet (KKD kullanmamaktan kaynaklı iş kazası davalarının %9.1'i) dava kimyasal kaynaklıdır ve boğucu ve toksik gaz nedeniyle ölümlle sonuçlanmıştır. KKD kullanmamaktan kaynaklı davalar içinde kimyasal kaynaklı meslek hastalığına dair dava bulunmamaktadır.

Yargıtay kararları ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) verileri de 10 yıllık (2012-2021) süreçte incelenmiş ve gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının SGK'na bildirimlerinin, gerçekleşen iş kazalarının ve meslek hastalıklarının Yargıtay'a yansıma oranı sırasıyla %1,2 ve %190 olarak bulunmuştur. Gerçekleşen iş kazalarının Yargıtay'a yansıması bu yıllar içinde %6,3 değerinden %0,4 değerine doğru azalma şeklinde gözlenirken, 2 ila 4 kat fazla olan yargıya yansıyan meslek hastalıkları sayısı 2021 yılında ancak yarıya düşmüştür. Bu sonuca dayanarak iş kazalarının aksine aynı yıllar içinde gerçekleşen ve SGK'na bildirilen meslek hastalıklarının Yargıtay'a yansıyan meslek hastalığı sayılarından daha düşük olduğu görülmüştür.

10 yıllık SGK verilerine göre incelenen bütün sektörler (89 adet farklı sektör) içinde Kimya Sektörü'ne ait 4 sektör baz alındığında Kimya Sektörü'nde gerçekleşen/bildirilen toplam iş kazası ve meslek hastalığı sayısı bütün sektörlerdeki toplam iş kazaları ve meslek hastalıkları sayılarının sırasıyla %4,4 ve %3,5'ini oluşturmaktadır. Bu yıllar içinde çalışan sayıları 1,5 katına çıkarken, iş kazası ve meslek hastalığı sayıları sırasıyla 7 ve 18 kat artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kimya Endüstrisi, İş Kazası, Meslek Hastalığı, Mesleki Risk Etmenleri, Kimyasal Risk Etmenleri, Kişisel Koruyucu Donanım, Yargı Kararları, T.C. Yargı Başkanlığı

ABSTRACT

INVESTIGATION OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND WORK-RELATED DISEASES CAUSED BY CHEMICAL RISKS IN THE LIGHT THE SUPREME COURT DECISIONS

Seda AYIK

Master of Science Thesis

Department of Chemistry Engineering

Supervisor: Asos. Prof. Dr. Berna SARAÇOĞLU KAYA

2023, 123+xix pages

In the chemical industry, there are also risks associated with chemicals that are useful when used correctly. In this sense, it is extremely important that occupational health and safety, which aims at the health and safety of the employee, is fully, adequately and accurately implemented. In addition, inspection, which is the last step of occupational health and safety practices, has a great impact on preventing occupational accidents, work-related diseases and occupational risk factors that directly affect employee health. Audit consists of 3 steps: Internal audit, external audit and judicial audit.

In this study, the Supreme Court decisions of the cases filed as a result of occupational accidents and work-related diseases caused by chemicals and the risks they pose were examined within a 10-year period (2013-2022). During this study, T.R. The Supreme Court decision search program belonging to the Presidency of the Judiciary was used. Occupational accidents and work-related diseases cases caused by chemicals were investigated and the 498 cases obtained were examined under five main headings: "courts, court issues, case issues, cause-effects and court decisions (approval-reversal)". As a result of detailed examination of these court decisions, it was determined that 14 of them consisted of chemical-related cases. Of these 498 cases, 99% are occupational accidents and 88% are fatal occupational accidents. Of the 14 cases arising from chemical risks, 71% were occupational accidents and 43% were fatal occupational accidents.

Of the 24 cases resulting from occupational accidents and work-related diseases resulting from not using Personal Protective Equipment (PPE), 22 (96%) were

occupational accidents (63% resulted in death), 1 (4%) was an work-related disease case, and the other was a job termination case. Among the 22 occupational accident cases caused by not using PPE, only 2 cases (9.1% of occupational accident cases caused by not using PPE) were of chemical origin and resulted in death due to suffocating and toxic gas. Among the cases arising from not using PPE, there are no cases of work-related diseases due to chemicals.

Along with the Supreme Court decisions, the Social Security Institution (SSI) data were examined in a 10-year period (2012-2021) and the rate of notification of occupational accidents and work-related diseases to the SSI and the reflection rate of occupational accidents and work-related diseases to the Supreme Court was 1.2% and 190%, respectively. While the reflection of occupational accidents to the Supreme Court has decreased from 6.3% to 0.4% in these years, the number of work-related diseases reflected in the judiciary, which was 2 to 4 times higher, has only halved in 2021. Based on this result, it was observed that, unlike occupational accidents, the number of work-related diseases that occurred in the same years and were reported to the Social Security Institution was lower than the number of work-related diseases reported to the Supreme Court.

Based on 4 sectors belonging to the Chemical Industry among 89 different sectors examined according to 10-year SSI data, the total number of occupational accidents and work-related diseases occurred/reported in the Chemical Sector constitute 4.4% and 3.5% of the total data in all sectors, respectively. While the number of employees increased 1.5 times during these years, the number of occupational accidents and work-related diseases increased 7 and 18 times, respectively.

Keywords: Chemical Industry, Occupational Accident, Work-related Disease, Occupational Risk Factors, Chemical Risk Factors, Personal Protective Equipment, Judicial Decisions, T.R. The Supreme Court

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ETİK.....	vi
KATKI BELİRTME VE TEŞEKKÜR.....	vii
ÖZET.....	ix
ABSTRACT	xi
İÇİNDEKİLER	xiii
ŞEKİLLER DİZİNİ	xv
TABLolar DİZİNİ	xvii
KISALTMALAR DİZİNİ	xix
1. GİRİŞ.....	1
2. TÜRKİYE’DE İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI	4
2.1. Türkiye’de İş Kazası	4
2.2. Türkiye’de Meslek Hastalığı.....	19
2.3. Mesleki Risk Etmenleri.....	31
2.3.1. Biyolojik risk etmenleri	32
2.3.2. Psikososyal risk etmenleri	33
2.3.3. Ergonomik risk etmenleri	34
2.3.4. Fiziksel risk etmenleri.....	36
2.3.5. Kimyasal risk etmenleri	37
2.3.5.1. Kimyasal risklerden kaynaklı iş kazaları	40
2.3.5.2. Kimyasal risklerden kaynaklı meslek hastalıkları	41
2.4. Mesleki Risk Etmenlerinin Önlenmesinde İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama Basamakları.....	42
3. MATERYAL VE METOD	45
3.1. Yargıtay Karar Arama Motoru.....	45
3.2. Yargıtay Karar Arama Motorunda Tez Kapsamında Kullanılan Anahtar Kelimeleri Tarama Yöntemi	45
3.3. Yargıtay Karar Arama Motorunda Aratılan Anahtar Kelimeler.....	47
4. BULGULAR	51
5. TARTIŞMA	85
5.1. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Davalarının Yargıtay Kararları Işığında İncelenmesi	85
5.1.1. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen iş kazası ve meslek hastalığı davaları.....	85
5.1.2. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı	86
5.1.3. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı	88
5.1.4. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı.....	89
5.1.5. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı	90

5.1.6. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı.....	93
5.2. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Davalarının Mesleki Risk Etmenleri Açısından İncelenmesi	95
5.3. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Davalarının Kimyasal Risk Etmenleri Açısından İncelenmesi	99
5.3.1. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı.....	99
5.3.2. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı	100
5.3.3. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı.....	101
5.3.4. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı	102
5.3.5. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı	103
5.4. Kişisel Koruyucu Donanım Kullanılmamasından Kaynaklı Meydana Gelen İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Yargıtay Kararlarının İncelenmesi... ..	104
5.4.1. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı	105
5.4.2. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı.....	107
5.4.3. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	108
5.4.4. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı.....	110
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	112
6.1. Sonuçlar	112
6.2. Öneriler	116
KAYNAKÇA	118

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 1. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin iş kazası sayısı dağılımları (SGK-2021)	8
Şekil 2. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin yıllara göre meslek hastalığı sayısı dağılımları (SGK-2021).....	23
Şekil 3. İş sağlığı ve güvenliğinde yer alan mesleki risk etmenleri.....	32
Şekil 4. Psikososyal risk etmenleri nedenleri ve sonuçları	34
Şekil 5. İş sağlığı ve güvenliğinin mesleki risk etmenlerinin birbirleri ile etkileşimi (Zengin, 2018, s. 2).....	35
Şekil 6. Ergonomik risk faktörlerinin sınıflandırılması (Aksüt ve ark, 2020, s. 183)	36
Şekil 7. Kimyasallara maruz kalma ve alınabilecek önlem programları (Baydemir, 2020, s. 22)	39
Şekil 8. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında yıllara göre çalışan sayıları (SGK)	40
Şekil 9. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatından dolayı meydana gelen iş kazaları sayılarının yıllara göre dağılımı (SGK)	41
Şekil 10. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatından dolayı meydana gelen meslek hastalıkları sayılarının yıllara göre dağılımı (SGK).....	42
Şekil 11. Yargıtay karar arama motoru.....	45
Şekil 12. Yargıtay karar arama motoru yardım butonu	46
Şekil 13. Yargıtay karar arama motorunda +“iş kazası” anahtar kelimesi ile yapılan taraması sonucu elde edilen ekran görüntüsü.....	48
Şekil 14. Yargıtay karar arama motorunda aratılan tüm anahtar kelimeler örnekte verildiği gibi “Karar No’ya Göre” ve “Küçükten Büyüğe” filtreleme.....	48
Şekil 15. Yargıtay karar arama motorunda +“meslek hastalığı” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.....	49
Şekil 16. Yargıtay karar arama motoruna +” iş kazası”+“meslek hastalığı” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.	49
Şekil 17. Yargıtay karar arama motoruna +” kimyasal” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.	49
Şekil 18. Yargıtay karar arama motoruna +”iş kazası”+”kimyasal” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.....	50
Şekil 19. Yargıtay karar arama motoruna +”meslek hastalığı”+”kimyasal” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.	50
Şekil 20. Yargıtay karar arama motoruna +” iş kazası”+”meslek hastalığı” +”kimyasal” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.....	50
Şekil 21. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen iş kazası ve meslek hastalığı konusundaki karar sayıları (2013-2022).....	86
Şekil 22. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı.....	88
Şekil 23. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı	89
Şekil 24. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı mahkeme konularının yıllara göre dağılımı	90

Şekil 25.	Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	91
Şekil 26.	Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazalarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	92
Şekil 27.	Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	93
Şekil 28.	Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı.....	94
Şekil 29.	Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazaları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı.....	95
Şekil 30.	Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (Onama/Bozma) yıllara göre dağılımı.....	95
Şekil 31.	İş kazası ve meslek hastalıkları davalarında mesleki risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler ve karar sayıları.....	97
Şekil 32.	İş kazaları ve meslek hastalıklarında fiziksel risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler	98
Şekil 33.	Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı.....	100
Şekil 34.	Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı.....	101
Şekil 35.	Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen İş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı	102
Şekil 36.	Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	103
Şekil 37.	Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı.....	104
Şekil 38.	Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı	105
Şekil 39.	Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı.....	106
Şekil 40.	Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı.....	107
Şekil 41.	Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	109
Şekil 42.	Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı	111

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 1. Yıllara göre iş kazası geçiren sigortalı sayıları ve bu iş kazalarının yargıya yansımaları	7
Tablo 2. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin yıllara göre iş kazası sayısı dağılımları (SGK)	9
Tablo 3. Meslek hastalıklarının sınıflandırılması (Gür, 2013, s. 14)	20
Tablo 4. Meslek hastalıklarının gruplandırılması (Gür, 2013, s. 14)	20
Tablo 5. Yıllara göre meslek hastalığı geçiren sigortalı sayıları ve bu meslek hastalıklarının yargıya yansımaları	22
Tablo 6. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin yıllara göre meslek hastalığı dağılımları (SGK)	24
Tablo 7. Tez kapsamı içerisinde Yargıtay karar arama motorunda aratılan anahtar kelimeler	47
Tablo 8. Yargıtay karar arama motoru 'nda taratılan anahtar kelimeler sonucunda elde edilen veriler	51
Tablo 9. 2012-2022 yılları içerisinde iş kazası ve meslek hastalıkları nedeniyle gerçekleşen ve +“iş kazası” + “meslek hastalığı” + “kimyasal” anahtar kelimeleri aratılarak elde edilen dava sonuçlarının incelenmesi	52
Tablo 10. +“iş kazası” + “meslek hastalığı” + “kimyasal” anahtar kelimeleri aratılarak elde edilen kimyasal kaynaklı iş kazalarının ve meslek hastalıklarına ait dava sonuçlarının altı ana başlıkta incelenmesi	78
Tablo 11. + “kişisel koruyucu donanım” anahtar kelimesi aratılarak elde edilen dava sonuçlarının beş ana başlıkta incelenmesi	83
Tablo 12. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen iş kazası ve meslek hastalığı konusundaki karar sayıları (2013-2022).....	85
Tablo 13. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı İş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı.....	87
Tablo 14. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı	89
Tablo 15. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı	90
Tablo 16. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	91
Tablo 17. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı.....	94
Tablo 18. İş kazası ve meslek hastalıkları davalarında mesleki risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler ve karar sayıları.....	97
Tablo 19. İş kazaları ve meslek hastalıklarında fiziksel risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler	98
Tablo 20. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı.....	99

Tablo 21. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı.....	100
Tablo 22. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı.....	101
Tablo 23. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	102
Tablo 24. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı.....	103
Tablo 25. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı	105
Tablo 26. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı.....	106
Tablo 27. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı.....	107
Tablo 28. KKD kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı.....	109
Tablo 29. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı	111

KISALTMALAR DİZİNİ

İSG	: İş Sağlığı ve Güvenliği
KKD	: Kişisel Koruyucu Donanım
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
ARGE	: Araştırma Geliştirme
PUKO	: Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al
OSGB	: Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi
DSÖ	: Dünya Sağlık Örgütü
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
ÇSGB	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

1. GİRİŞ

Kimya mühendisliği, temel anlamda kimya biliminin kullanılması ile endüstriyel, çevre ve teknolojik sorunları çözümleyen, malzemelerin kimyasal yapısını, enerji içeriğini veya fiziksel durumunu değiştiren süreçlerin geliştirilmesi ve uygulanmasını kapsayan geniş ve çeşitli yönleri bulunan bir mühendislik alanıdır (İnovatif Kimya Dergisi, 2017, s. 1), (Ege Üniversitesi, 2021, s. 1). Pek çok sektörde sorumluluk alan kimya mühendislerinin ARGE (araştırma geliştirme), proses tasarımı, işletme organizasyonu, kalite güvence, çevre kalitesi, pazarlama, satış, yönetim gibi çok sayıda sorumluluk alanı bulunmaktadır. Endüstriyel kimyasalların üretimini sağlayan kimya endüstrisinde çalışma alanları oldukça geniş kapsamlı olan kimya mühendisliği için cam sanayi, savunma sanayi, çimento, tekstil, otomotiv, gıda, çevre, boya, plastik, petrokimya ve ilaç sektörleri örnek verilebilir. Bu sorumluluk ve çalışma alanlarındaki kimya mühendislerinin görevleri arasında ise belirli bir kimyasal veya ürünü en ekonomik şekilde üretmek üzere kurulacak bir şirket için proje hazırlamak, kurulacak işletme için ihtiyaç olan araç ve gereçleri belirleyerek tasarımı yapmak, malzeme karışım ve bileşim oranlarını belirleyerek üretim için gerekli reçeteyi oluşturmak, sürekli iyileştirme sağlamak için kullanılan yöntem ve üretim verimliliğini takip etmek ve tesis denetimi gerçekleştirmek, verimli ve kaliteli ürün elde edebilmek için ise ürün, ara ve son kontrollerin yapılmasını gerçekleştirmek gibi örnekler verilebilir (İnovatif Kimya Dergisi, 2017, s. 1).

Hayatın neredeyse her alanında birçok çeşidi olan kimyasallar kullanılmaktadır. Kimyasal kullanımı yaşam kalitesini artırır ancak uygun düzenleme ve etkili geri dönüşüm süreçleri olmadan çevre ve organizmalar için çok ciddi zararlı sonuçlar doğurabilir. Kimyasal kullanımının kontrollü bir şekilde olması ve yönetiminin sağlanması, zehirli madde kullanımına son verilmesi, kontrol mevzuatlarının dışına çıkılmaması, kişisel ve çevresel koruma tedbirlerinin alınması, atık yönetimi faaliyetlerinin kimyasal kullanımı sonunda eksiksiz düzenlenmesi canlılar ve çevre adına son derece önem arz etmektedir (Baydemir, 2020, s. 14, 29).

Her gün soluma, yutma ve cilt teması dahil olmak üzere farklı şekillerde çok çeşitli kimyasallara maruz kalınmaktadır. Zararlı kimyasalların erken tespiti, kullanımlarının sınırlandırılması/yasaklanması ve aynı işlevi gören zararsız kimyasallarla

değiştirilmesi çok önemlidir (Baydemir, 2020, s. 28). İş sağlığı ve güvenliğinin rolü bu anlamda çok önemlidir.

Uygulamada işçi sağlığı ve iş güvenliğini sağlayabilmek için ilk etapta aktif yürütülebilecek iş sağlığı ve iş güvenliği denetimi organize edilmelidir. İş sağlığı ve güvenliği denetimi, işyerlerinde meydana gelebilecek tehlikelerin, meslek hastalıklarının, iş kazalarının önüne geçmeyi, işçi sağlığı ve güvenliğini sağlamayı ve bunlara ilişkin yapılmış olan yasal düzenlemelerin daha sağlıklı bir şekilde uygulanmasını amaçlamıştır (Olca ve ark, 2016, s. 81). Bu kapsamda iş sağlığı ve güvenliğinin kontrolü tehlikelerin tanımlanması, tehlikelerden kaynaklanan risklerin derecelendirilmesi ve analizi, risklere karşı önlemlerin belirlenmesi ve uygulanması ile denetim olmak üzere beş adımda gerçekleşir.

Tehlikelerin tanımlanması adımıyla yapılacak ilk iş çalışma alanlarında çalışanlara, ürünlere, iş ekipmanlarına nelerin zarar verebileceği belirlenir. İkinci adımda izlenecek yol şu olmalıdır. İlk adımda tespit edilen risk ve tehlikelerin kimlere, nasıl zarar verebileceği belirlenir ve bu riskler için alınacak tedbirler belirlenerek her risk için derecelendirme yapıp karar alınır. Üçüncü adımda izlenecek yol, ikinci adımda derecelendirilmesi yapılan tehlikelerin her biri için risk ağırlık oranları hesaplanıp bu riskler önem derecesine göre sıralanır. Dördüncü adım için 2. ve 3. aşamalarda, anında ortadan kaldırılabilecek tehlikeler için uygun karşı önlemler derhal uygulanır ve tehlikenin tekrarını önlemek için uygun bir kontrol süresi belirlenir. Belli bir maliyet ve zaman gerektiren tedbirler için uygulama planı hazırlanarak uygulama başlatılır. En önemli ve son basamak olan denetim basamağında ise çalışma alanlarındaki risk yönetiminin tüm seviyeleri ve uygulamaları gözden geçirilir ve izlenir. Planlara uyumsuzluk alanlar sürekli iyileştirme kapsamında gözden geçirilir ve gerektiğinde güncellenir (Yıldırım, 2016, s. 1, 2). Denetim basamağı en önemli basamak olmakla beraber kendi içinde 3 aşamadan oluşmaktadır. Bunlar; iç denetim, dış denetim ve yargısal denetimdir. İç denetim, işverenin şirket içerisinde belirlemiş olduğu çalışanlar veya birimler tarafından şirketin kendi içinde gerçekleştirdiği, üretimdeki aksaklıkları belirlemek, bu aksaklıkları çözmek ve verimlilik elde etmek için gerekli önlemlerin alınması amacı ile yapılan denetimdir. Dış denetim, devletin kamu kurum ve kuruluşları veya yetkin ve yeterlilik sahibi tarafsız kişiler tarafından yapılan denetimlerdir. Burada amaç çalışma ortam ve koşullarının, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının eksiksiz yapılıp yapılmadığının, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile

alışan sigortalarının kayıt, bildirim ve takibinin yapılıp yapılmadığı, belgelendirme işlemlerinin takibini sağlamak amacıyla yapılmaktadır. Denetim mekanizmalarının son ve en önemlisi olan yargısal denetim ise mahkemelerde açılan davaların yargılama sürecini ifade etmektedir (Tkez, 2017, s. 13, 16).

Bu tezin amacı kimyasallar ve kimyasalların oluşturdukları riskler sebebi ile meydana gelen iř kazaları ve meslek hastalıklarının ne şekilde gerçekleştiğini iř sağlığı ve güvenliği denetim basamakları bazında görmek ve gerçekleşen denetimler neticesinde davanın nasıl sonuçlandığını incelemektir. Bu nedenle hukuksal olarak tüm davalara ulaşılamayacak olması sebebiyle tezin amacına uygun çalışmayı gerçekleştirebilmek için yargıtay kararları incelenmiştir.

2. TÜRKİYE’DE İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI

İş kazaları ve meslek hastalıkları istatistiklerine erişim sağlanan kaynak “Sosyal Güvenlik Kurumu” dur. Sosyal Güvenlik Kurumu’nda bulunan en güncel istatistikleri 2021 yılına aittir (Sosyal Güvenlik Kurumu).

2.1. Türkiye’de İş Kazası

Ülkemizde, iş kazaları ile ilgili güvenilir veri elde etmek kolay değildir. Bunun sebebi bildirim eksikliği nedeniyle kayıt dışı istihdamın toplam istihdam sayısının neredeyse yarısı kadar olmasıdır. Tüm bunlara rağmen, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) yıllık istatistikleri ile önemli bilgi içermektedir (Duman ve ark., 2011, s. 35).

İstenmeyen bir davranış sonucunda ansızın meydana gelen zararlı olaylar kaza olarak adlandırılır. Bu olayların çalışanın işini yürüttüğü sırada veya işi gereği iş verenin bildirdiği alana giderken oluşması ve sonucunda ölüm, yaralanma, maddi manevi kayıp veya meslek hastalığına yol açması da iş kazası kavramı ile açıklanmaktadır. Bu kavram 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunun 5. maddesinde *“işyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hâle getiren olay”* olarak tanımlanmaktadır (Güney ve ark., 2019, s. 33).

İş kazalarının oluşmasında etken olan önemli iki sebepten biri güvensiz koşul diğeri ise güvensiz davranıştır. Olası iş kazalarının büyük çoğunluğu çalışanın güvensiz davranışı sonucunda açığa çıkmaktadır. Buna neden olan bazı durumlar dikkat dağınıklığı, sorumlu olunan işle alakalı bilgi eksikliği, makine ve çalışanın uyumlu olmaması gibi durumlardır. Kişisel koruyucu donanım kullanmama, emniyetsiz ve tehlikeye yol açacak alanda çalışma, verilmiş olan emirler doğrultusunda çalışmamak da güvensiz davranışlara örnek verilebilmektedir (Akman, 2019, s. 133). Bu davranış modellerinin güvenli olan davranışlarla değiştirilmesini sağlayarak doğru olan davranışın çalışana empoze edilip uygulanabilirliğinin sürdürülmesi ve alışkanlık haline getirilmesi gerekir (Nişancı ve ark., 2020, s. 21). Fiziksel ve çevre koşulları ise güvensiz çalışma koşullarının oluşmasına olanak sağlamaktadır. Titreşim, gürültü, toz nedeniyle görüş alanı daralan ortamlar, dağınıklık gibi etkenler güvensiz çevre koşullarını; periyodik bakımı aksatılan makine ve teçhizatlar, yeterli olmayan ve eksik

olan makine koruyucuları gibi etkenler ise fiziksel koşulları oluşturmaktadır. Sigortalı ve iş verenin iş güvenliği ile denetleme konusunda yeterli bilince sahip olmaması iş kazalarına zemin hazırlamaktadır (Kaplan ve ark., 2019, s. 76, 77).

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre çalışanlar, ortamda oluşabilecek risklere karşı işveren tarafından korunmalıdır. İşveren tespit edilen bu risklere göre risk analizi oluşturup bu riskleri bertaraf etmekten kanuni olarak sorumludur. Yapılan işin kişilere uygun seçilmesi için gerekli çalışmaları yapmak, çalışanın ergonomik koşullarına uygun ek risk oluşturmayacak kişisel koruyucu donanımı temin etmek, yapılan işin iş sağlığı ve güvenliği açısından olumsuz etkileri olup olmadığını kontrol edip gerekli tedbirleri almak ve oluşabilecek riski en aza indirmek işverenin yükümlülüğündedir. Oluşabilecek risklerin en aza indirilmesi konusunda ilk adım ortam düzenlemesi yapmaktır. Eğer yetersiz kalırsa toplu koruma yöntemleri kullanılır ve onun da yetersiz olması durumunda son adım olarak çalışana yönetmeliğe göre tasarlanmış kişisel koruyucu donanım sağlanarak risk en aza indirilmeye çalışılır (Akman, 2019, s. 134).

Kişisel koruyucu donanımların tasarımı ve üretiminde, kullanıcıların sağlık ve güvenliğinin korunması ile kişisel koruyucu donanımların serbest dolaşımına ilişkin usul ve esasları belirlemek “Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği” nin temel amacıdır. Bu yönetmelikte kişisel koruyucu donanım; çalışanı yapılan iş sonucunda sağlık ve güvenliğini etkileyen durumlardan, oluşacak bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından kullanılan, giyilen takılan veya tutulan tamamen güvenlik amacına uygun olarak tasarlanan araç ve gereçler olarak tanımlanır. Kişisel koruyucu donanım denilen bu araç ve gereçler ile gözler, baş, eller, yüz, vücut ve ayakların korunması sağlanır. Kişisel koruyucu donanımlar çalışana özel ve uygun olmalıdır. İşveren kişisel koruyucu donanımların doğru olarak, ne zaman ve nasıl kullanılacağı konusunda çalışana bilgilendirme yapılması için gerekli çalışan eğitimlerini sağlamakla yükümlüdür. Çalışanların eğitime katılımı son derece önemlidir. Çalışan kesinlikle üzerine zimmetli olan kişisel koruyucu donanımı bir başka çalışana vermemelidir ve sorumluluğu altında olan tüm kişisel koruyucu donanımın kullanımı, bakımı ve temizliğinden mesuldür. Eğer kişisel koruyucu donanım kullanılamayacak derecede zarar görmüş ve kullanıma uygun olmayan hale gelmişse mutlaka yenisi ile değiştirilir (Akman, 2019, s. 133). İş yeri için hazırlanan risk değerlendirme raporuna uygun olan kişisel koruyucu donanım kullanımı iş kazalarının engellenmesinde %50

etkilidir. %48 etkin rol oynayan risk analizi de daha karmaşık bir koruma yöntemidir. Öngörülemediği için engellenemeyen iş kazaları ise %2'lik kısımdan oluşmaktadır. İş kazası ve meslek hastalıklarının oluşmasının önüne geçebilmek için her çalışan kendisine kullanması için verilen kişisel koruyucu donanımı kullanmak zorundadır (Demir ve ark., 2018, s. 196). Disipliner bir yaklaşım olan iş güvenliğinin uygulama adımlarında küçük bir boşluk dahi olması iş kazalarını da beraberinde getirmektedir.

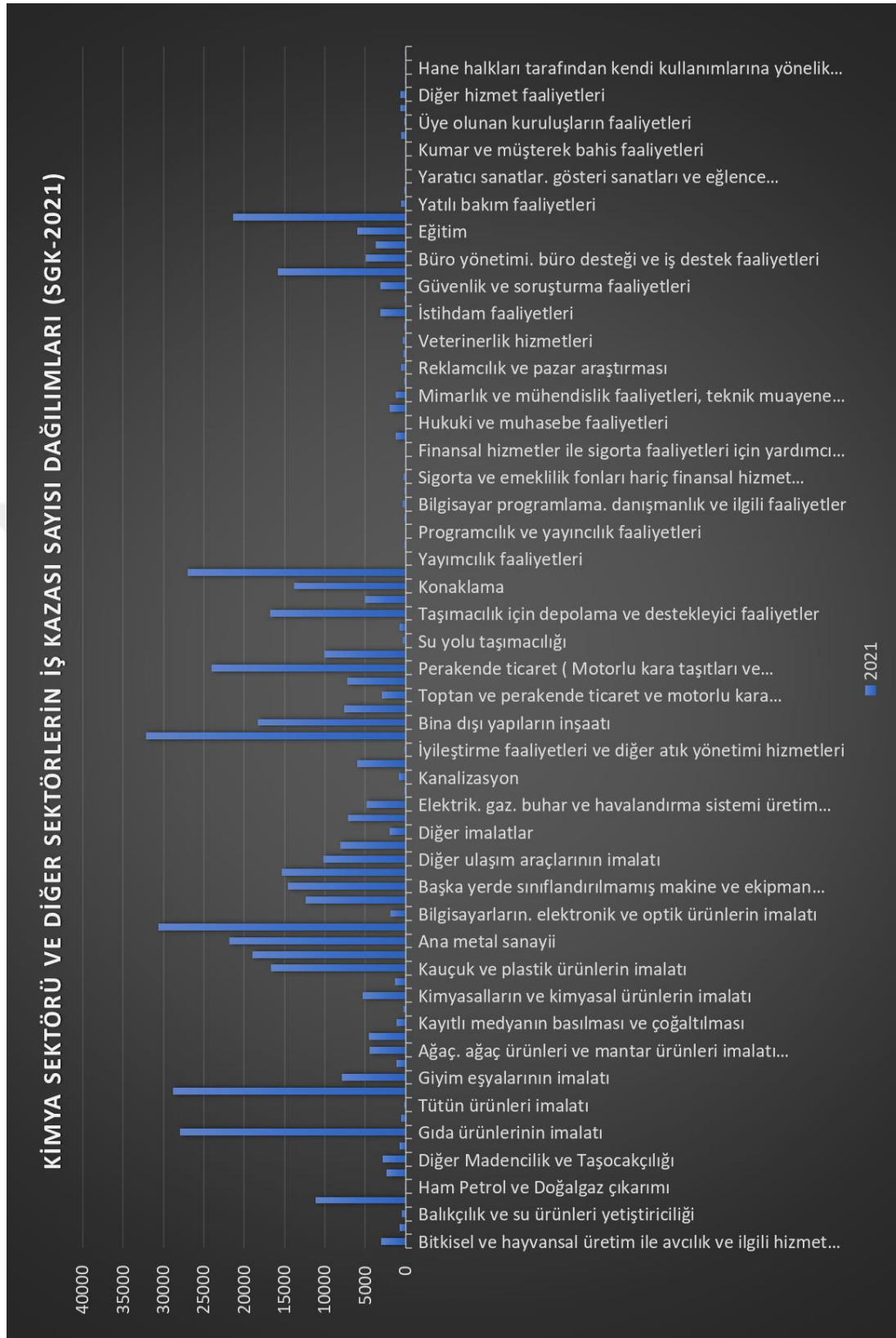
Tablo 1'de 2012 ve 2021 yılları arasında gerçekleşmiş olan iş kazası sayıları SGK ve Yargıtay verileri olarak iki alan için de sunulmaktadır. Sunulan verilerden yargıya yansıyan iş kazası sayıları "Yargıtay Karar Arama Motoru"nda "+"iş kazası" anahtar kelimesi aratılarak, SGK verileri ise yine kurumun kendi web sayfasında ilan etmiş olduğu istatistiksel verilerden elde edilmiştir.

2013 yılında yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun uygulanabilirliği uzun yıllar sürmüştür. Tablo 1'deki verilere göre gerçekleşen iş kazalarına ait SGK bildirimi sayısının genel olarak artması ile birlikte yargıya yansıyan iş kazaları sayısının azalmış olduğu görülmektedir. Yargıya yansıyan iş kazalarının azalması ise konunun yargıya taşınmadan kanunun gerekliliklerine göre işveren tarafından sonuca bağlandığını göstermektedir. 2012-2021 yılları arasında yargıya yansıyan iş kazalarının sayısı, SGK'na yansıyan iş kazalarının sayısının 2012 yılında yaklaşık olarak %6 olduğu, yargıya yansıyan iş kazalarının sayısının on yıl içinde giderek azaldığı ve 2021 yılında bu değerin %0,4'e düştüğü hesaplanarak bulunmuştur. Bunun yanı sıra on yıllık sürede gerçekleşen iş kazalarının (SGK) yargıya yansıyan kısmı ise yaklaşık 3 milyon iş kazasından sadece %1.2'dir (Tablo 1).

Tablo 1. Yıllara göre iş kazası geçiren sigortalı sayıları ve bu iş kazalarının yargıya yansımaları

Yıllara Göre İş kazası Geçiren Sigortalı Sayıları ve Bu İş Kazalarının Yargıya Yansımaları			
Yıl	Gerçekleşen İş Kazası Sayısı (SGK)	Yargıya Yansıyan İş Kazası Sayısı	Gerçekleşen İş Kazalarının Yargıya Yansım Oranı %
2012	75.965	4.786	6,3%
2013	191.389	5.169	2,7%
2014	221.396	4.788	2,2%
2015	241.547	4.788	2,0%
2016	286.068	4.425	1,5%
2017	359.653	3.892	1,1%
2018	430.958	3.619	0,8%
2019	422.463	3.603	0,9%
2020	384.262	1.674	0,4%
2021	511.084	1.900	0,4%
Genel Toplam	3.124.785	38.644	1,2%

Şekil 1’de yıllar içerisinde (2012-2021) gerçekleşen iş kazası sayılarının kimya sektörü ve diğer sektörler ile dağılımları verilmiş olup, Tablo 2’de sadece 2021 yılına ait iş kazası sayılarının bütün sektörlerde detayları verilmektedir. Şekil 1 ve Tablo 2’de yer alan 2021 verilerine bakıldığında bina inşaatlarında gerçekleşen iş kazalarının 32.131 adet olduğu ve buna istinaden iş kazalarına sebebiyet verenlerin en başında gelen sektör olduğu görülmektedir. Gerçekleşen/bildirilen iş kazalarının on yıllık süreçte toplam 3 milyonu geçkin bir değerde olması oldukça düşündürücüken Mehveş TARIM’ın 2017 yılında yaptığı bir çalışmada “Ayrıca Türkiye’de her on iş kazasından biri ancak SGK kayıtlarına yansımaktadır.” cümlesi durumu daha da düşündürücü boyuta taşımaktadır (Tarım, 2017, s. 53). Benzer bir çalışmayı, SGK verilerini kullanarak, 2021 yılında “Türkiye’de Meydana Gelen Ölümlü İş Kazaları” başlıklı çalışmasında Hüseyin CEYLAN ölümlü iş kazaları ve meslek hastalıklarını araştırmış (Ceylan, 2020, s. 3, 5), 2023 yılında ise “Türkiye’de Yaşanan İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Sektöre Göre Farklılıkların İstatistiki Olarak Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma” başlıklı çalışmasında Okan ÖZBAKIR ve İsmail AKŞİT gerçekleştirmiştir (Özbakır & Akşit, 2023, s. 84).

Şekil 1. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin iş kazası sayısı dağılımları (SGK-2021)

Tablo 2. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin yıllara göre iş kazası sayısı dağılımları (SGK)

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
1	Bina inşaatı	4.919	14.286	13.508	15.065	20.159	34.952	41.759	25.551	23.949	32.131	226.279	7,24%
2	Makine ve teçhizat hariç, fabrikasyon metal ürünleri imalatı	7.201	15.699	18.529	19.221	20.616	23.627	25.716	24.085	22.746	30.599	208.039	6,65%
3	Gıda ürünlerinin imalatı	3.041	9.111	10.971	12.003	14.351	20.270	22.610	22.734	21.945	27.962	164.998	5,28%
4	Tekstil ürünlerinin imalatı	5.215	10.996	12.128	12.041	13.446	16.520	19.573	20.274	19.399	28.816	158.408	5,07%
5	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	1.329	6.434	8.818	10.458	12.626	16.824	22.487	25.969	17.816	27.020	149.781	4,79%
6	Ana metal sanayii	5.019	12.061	12.357	12.529	13.081	15.670	17.403	16.413	15.782	21.868	142.183	4,55%
7	Bina dışı yapıların inşaatı	2.115	5.917	7.675	7.903	9.516	20.873	27.639	15.927	14.225	18.318	130.108	4,16%
8	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3.810	9.213	10.244	10.242	11.721	14.183	15.622	13.432	13.256	18.957	120.680	3,86%
9	Perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	1.730	6.081	7.000	7.843	9.759	12.525	15.435	15.931	16.397	24.018	116.719	3,73%
10	Binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	658	3.082	6.388	8.972	11.631	15.188	17.642	19.683	14.843	15.867	113.954	3,64%
11	Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	1.725	6.782	8.079	8.904	9.496	10.635	13.806	15.537	13.131	16.833	104.928	3,36%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
12	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2.313	6.016	6.895	8.176	9.258	11.106	13.278	13.180	12.880	16.725	99.827	3,19%
13	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.811	5.243	6.375	8.107	9.533	11.475	12.133	11.768	10.837	15.321	92.603	2,96%
14	Kömür ve linyit çıkartılması	8.915	11.289	10.026	7.429	8.274	8.468	8.399	8.983	8.460	11.104	91.347	2,92%
15	İnsan sağlığı hizmetleri	132	1.130	2.006	2.939	4.460	7.020	10.407	13.773	18.840	21.371	82.078	2,63%
16	Konaklama	907	4.183	5.019	5.096	5.397	7.885	12.811	17.457	7.002	13.817	79.574	2,55%
17	Özel inşaat faaliyetleri	2.994	6.764	8.516	10.393	14.877	6.977	7.759	6.223	6.130	7.658	78.291	2,50%
18	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2.276	5.113	5.415	5.937	6.276	8.102	9.815	9.592	10.050	14.580	77.156	2,47%
19	Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	2.704	7.597	7.287	7.117	7.246	8.353	8.917	9.039	8.299	10.071	76.630	2,45%
20	Elektrikli teçhizat imalatı	1.892	4.191	5.229	5.169	6.315	7.543	9.230	8.486	8.715	12.368	69.138	2,21%
21	Mobilya imalatı	1.639	4.479	5.183	5.068	5.013	6.085	6.606	6.118	6.391	8.122	54.704	1,75%
22	Toptan ticaret, motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç	1.165	2.953	3.551	4.041	4.835	6.193	7.161	7.029	7.155	7.267	51.350	1,64%
23	Giyim eşyalarının imalatı	854	2.307	2.499	3.018	4.104	3.932	5.647	7.091	6.065	7.877	43.394	1,39%

*Tablo 2'nin devamıdır.

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
24	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	1.084	2.560	3.592	3.920	4.277	3.797	4.756	5.420	5.124	7.159	41.689	1,33%
25	Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri, maddelerin geri kazanımı	329	972	1.922	3.583	4.483	6.106	6.052	6.121	5.653	6.036	41.257	1,32%
26	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	455	1.341	1.446	1.613	2.166	3.397	4.618	6.998	7.816	10.182	40.032	1,28%
27	Eğitim	129	712	924	1.773	4.744	5.551	6.541	7.992	3.703	5.963	38.032	1,22%
28	Büro yönetimi, büro desteği ve iş destek faaliyetleri	312	1.312	1.925	2.280	3.042	3.787	4.883	5.452	4.802	4.953	32.748	1,05%
29	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek eşyaların imalatı	978	2.271	2.431	2.545	2.814	3.147	3.402	3.303	3.507	4.468	28.866	0,92%
30	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	781	1.860	1.800	1.984	2.190	2.877	3.388	3.794	4.607	5.331	28.612	0,92%

*Tablo 2'nin devamıdır.

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
31	Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı	651	1.698	1.980	2.188	2.543	3.078	3.368	3.430	3.727	4.529	27.192	0,87%
32	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	360	795	1.274	1.815	1.760	3.206	3.651	3.954	3.790	4.865	25.470	0,81%
33	Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	270	943	1.499	1.839	2.273	2.855	3.665	3.866	2.717	3.091	23.018	0,74%
34	Diğer madencilik ve taş ocaklığı	618	1.598	1.557	1.639	2.045	2.537	2.806	2.435	2.133	2.828	20.196	0,65%
35	Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	528	1.362	1.678	1.719	1.863	2.041	2.609	2.758	2.452	3.059	20.069	0,64%
36	Toptan ve perakende ticaret ve motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	283	864	1.217	1.446	1.876	2.417	2.956	2.877	2.443	2.974	19.353	0,62%
37	Posta ve kurye faaliyetleri	77	311	391	530	566	928	1.613	2.263	3.074	4.992	14.745	0,47%
38	Metal cevheri madenciliği	442	1.055	1.030	997	1.037	1.622	1.775	1.756	1.741	2.341	13.796	0,44%
39	İdare merkezi faaliyetleri, idari danışmanlık faaliyetleri	315	791	784	935	1.128	1.326	1.712	1.848	1.794	1.975	12.608	0,40%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
40	İstihdam faaliyetleri	22	150	385	654	900	1.057	1.489	1.578	1.872	3.156	11.263	0,36%
41	Havayolu taşımacılığı	62	928	1.398	1.705	1.526	1.420	1.564	1.536	384	709	11.232	0,36%
42	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	38	128	108	227	377	483	1.398	2.219	2.392	3.699	11.069	0,35%
43	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	362	726	1.298	882	896	1.015	1.163	1.274	1.213	1.918	10.747	0,34%
44	Diğer hizmet faaliyetleri	719	1.769	1.107	1.072	1.134	595	824	728	569	688	9.205	0,29%
45	Diğer imalatlar	111	352	705	650	781	772	1.101	1.218	1.480	1.963	9.133	0,29%
46	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	274	721	804	887	895	1.043	1.198	992	849	1.074	8.737	0,28%
47	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, teknik muayene ve analiz	160	371	755	701	994	842	936	943	960	1.247	7.909	0,25%
48	Bilgisayarların ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı	420	845	875	738	808	702	735	716	666	611	7.116	0,23%
49	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	183	441	499	448	556	731	886	1.039	974	1.162	6.919	0,22%

*Tablo 2'nin devamıdır.

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
50	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	75	204	228	368	448	696	843	994	1.043	1.305	6.204	0,20%
51	Gayrimenkul faaliyetleri	11	32	155	293	434	702	875	1.041	935	1.190	5.668	0,18%
52	Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri	102	244	271	271	324	330	734	926	650	726	4.578	0,15%
53	Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri	98	186	222	249	320	370	732	1.268	586	512	4.543	0,15%
54	İçeceklerin imalatı	78	288	333	321	401	482	527	563	443	579	4.015	0,13%
55	Ormancılık ve tomrukçuluk	91	192	202	434	345	447	486	508	507	703	3.915	0,13%
56	Kanalizasyon	12	51	137	211	353	422	474	571	693	819	3.743	0,12%
57	Reklamcılık ve pazar araştırması	70	258	288	303	367	414	492	520	477	525	3.714	0,12%
58	Su yolu taşımacılığı	277	594	310	235	253	307	329	358	300	368	3.331	0,11%
59	Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	66	118	196	300	582	273	344	375	372	496	3.122	0,10%
60	Sigorta ve emeklilik fonları hariç finansal hizmet faaliyetleri	28	113	165	249	272	371	360	450	250	268	2.526	0,08%
61	Yatılı bakım faaliyetleri	10	35	55	107	169	239	356	468	409	560	2.408	0,08%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
62	Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması	77	127	231	219	190	208	277	315	170	180	1.994	0,06%
63	Kiralama ve leasing faaliyetleri	75	218	192	179	188	228	214	192	149	146	1.781	0,06%
64	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	5	38	65	106	118	175	271	326	331	336	1.771	0,06%
65	Bilgi hizmet faaliyetleri	20	55	116	136	170	360	282	265	206	131	1.741	0,06%
66	Sigortalılığı sona erdikten sonra meslek hastalığı teşhisi konulan sigortalı sayısı	1.686										1.686	0,05%
67	Veterinerlik hizmetleri	17	16	16	57	148	222	298	236	305	336	1.651	0,05%
68	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	45	89	124	102	129	142	210	283	165	230	1.519	0,05%
69	Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ile ilgili faaliyetler	51	86	125	112	137	176	221	220	91	155	1.374	0,04%
70	Tütün ürünleri imalatı	27	47	88	101	86	125	195	142	151	207	1.169	0,04%
71	Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17	33	60	70	96	120	213	170	146	232	1.157	0,04%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
72	Telekomünikasyon	12	45	71	100	129	116	141	222	120	141	1.097	0,04%
73	Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri	13	37	49	49	65	194	168	149	137	197	1.058	0,03%
74	Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	14	45	37	38	67	88	125	182	133	173	902	0,03%
75	Ham petrol ve doğalgaz çıkarımı	45	118	165	84	112	95	57	67	63	84	890	0,03%
76	Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımıcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri	10	37	48	42	59	74	88	103	125	156	742	0,02%
77	Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	14	26	46	46	49	83	96	115	84	119	678	0,02%
78	İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri	15	16	45	44	26	17	84	131	106	189	673	0,02%
79	Hukuki ve muhasebe faaliyetleri	42	27	36	38	44	78	81	93	90	81	610	0,02%
80	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	8	58	26	39	55	66	66	60	46	57	481	0,02%
81	Yayımcılık faaliyetleri	13	34	29	28	41	74	73	52	54	56	454	0,01%

*Tablo 2'nin devamıdır.

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
82	Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri	10	25	26	32	41	49	70	84	47	45	429	0,01%
83	Hane halkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış mal ve hizmetler	8	13	34	46	75	44	56	48	3	1	328	0,01%
84	Zorunlu sosyal güvenlik hariç, sigorta., reasürans ve emeklilik fonları	8	19	34	32	20	32	57	52	17	23	294	0,01%
85	Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri	157	17	17	18	23	11	10	12	8	9	282	0,01%
86	Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri	2	15	11	9	26	34	57	37	31	34	256	0,01%
87	Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler	5	4	9	13	20	18	38	43	35	43	228	0,01%
88	Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hane halklarının faaliyetleri	2	16	12	18	14	19	21	17	15	8	142	0,00%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
89	Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	8	10	10	7	8	14	20	20	14	21	132	0,00%
Genel Toplam		77.651	191.389	221.366	241.547	286.068	359.653	430.985	422.463	384.262	511.084	3.126.468	100,00%

*Tablo 2'nin devamıdır.

Kimya sektörü ve diğer sektörlerde yıllara göre iş kazası dağılımı Şekil 1 ve Tablo 2'de yer almaktadır. Buradaki sektörler bakıldığında 2012'den 2021'e kadar olan 10 yıllık süreçte sektör bazında toplam kaza sayılarına bakıldığında en yüksek iş kazası sayısının 226.279 adet olarak "Bina İnşaatı" sektöründe olduğu ve toplam iş kazalarının yaklaşık %7.24'sini oluşturduğu görülmektedir. 2. sırada ise 208.039 adet ile "Makine ve Teçhizat Hariç Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı" sektörü gelmekte ve toplam iş kazalarının yaklaşık %6.65'sini oluşturmaktadır. Bu 89 sektör içinde 30. Sırada yer alan "Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı" sektörünün bu on yıldaki toplam iş kazası sayısı 28.612 adettir ve on yıllık süreç içinde iş kazalarının yaklaşık 7 kat arttığı görülmektedir ve tüm sektörlerdeki toplam iş kazalarının yaklaşık %1'ini oluşturmaktadır (Tablo 2).

Nace 2 sektör sınıflandırmalarına göre kimya sanayii "kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı, kimyasallar ve kimyasal ürünler imalatı, temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve kauçuk ve plastik ürünlerinin imalatı" olmak üzere dört ana imalat sanayiden oluşur (Tarım, 2017, s. 50). Tablo 2'ye göre bu sektörlerin iş kazası sayılarının genel toplamı sırasıyla 1.519, 28.612, 6.204 ve 99.827 adet olup bu dört sektörün iş kazası sayılarının toplamı ise 136.162 adettir. Bu toplam genel toplamın %4,36'sını oluşturmakta olup Tablo 2'de ki sektörler içerisinde 7. sırada yer almaktadır.

2.2. Türkiye’de Meslek Hastalığı

Adli vaka olarak kabul edilen meslek hastalıkları çalışanın işveren tarafından verilen işi yürütme halinde iken bu işe bağlı olarak oluşan geçici veya sürekli hastalık ve kişide oluşan bedensel-ruhsal zararlardır (Ilıman, 2015, s. 21). 5510 sayılı kanunun 14. maddesinin 1. fıkrasında meslek hastalığının tanımlaması: *“Sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleridir.”* olarak yapılmıştır. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 3. maddesinin 1. fıkrasının 1 bendinde ise meslek hastalığının tanımı: *“Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalığı ifade eder”* şeklinde yapılmıştır (Mil ark.2016, s. 85).

Meslek hastalıklarının öncelikli özelliği; gerekli önlemler alındığı takdirde risk analizlerinin yapılması, denetim ve kontrolün doğru uygulanması ile önüne geçilebilir olmasıdır. Meslek hastalıklarından korunma yöntemleri kaynağa yönelik yöntemler, işçiye yönelik yöntemler ve tıbbi koruma yöntemleridir. Tıbbi koruma yöntemleri de işe giriş muayeneleri, periyodik kontrol muayeneleri ve eğitimle sağlanmaktadır. Uygulanması gereken bu koruma yöntemleri ile meslek hastalıkları iş kazalarının aksine %100 önlenabilmektedir. Bu koruma yöntemlerinin yanı sıra iş yerlerinde alınan bazı tedbirler vardır. Bu tedbir çalışanla birlikte ortam koşullarını da kapsamaktadır. Çalışanın kendisine özel temin edilen ve kullanmakla yükümlü olduğu, iş kazalarını önlemek için de kullanılması önem arz eden kişisel koruyucu donanımlar meslek hastalığından korunmak için de kullanılmalıdır. Kişisel koruyucu donanım kullanımıyla birlikte ortam şartlarının da periyodik ölçümlerinin yapılması gerekmektedir (Özdemir ve ark., 2022, s. 277, 284).

Bir hastalığın meslek hastalığı olarak kabul edilmesi için kişide meydana gelen hastalık ile yapılan iş arasında bir nedensellik bağı kurulması gerekir ve çalışma öyküsü dinlenir (Ilıman, 2015, s. 21).

Meslek hastalıklarının türleri ve sınıflandırılmaları, nedensellik ilişkisi kurmak ve hastalığın çalışma koşullarına atfedilebilir olup olmadığını anlamak için önemlidir. Ayrıca meslek hastalıklarını incelerken ve sınıflandırırken, etkenin vücuda giriş şekli (sindirim, solunum ve cilt) hastalığın başlangıcı ve seyri (akut ve kronik), hastalıktan

etkilenen (lokal ve sistemik) etkenler de sınıflandırmada dikkate alınabilir (Gür, 2013, s. 13).

Meslek hastalıkları ile ilgili sınıflandırmalar “meslek hastalığının etkilendiği organlara göre” ve “meslek hastalığına sebep olan etkenlere göre” sınıflandırılmıştır (Gür, 2013, s. 13).

Tablo 3. Meslek hastalıklarının sınıflandırılması (Gür, 2013, s. 14)

Meslek Hastalığının Etkilendiği Organlara Göre	Meslek Hastalığına Sebep Olan Etkenlere Göre
• Solunum Sistemi	• Kimyasal Nedenler • Fiziksel Nedenler • Biyolojik Nedenler • Tozlar
• Sindirim Sistemi	
• Hematopoetik Sistemi	
• Kas İskeleti Sistemi	
• Boşaltım Sistemi	
• İşitme Organı ve Sistemi	
• Çoklu Organ Etkilenimi	

Sınıflandırılan bu hastalıklar beş grupta toplanmış olup Tablo 3’te gösterilmiştir (Mevzuat Bilgi Sistemi, 2008).

Tablo 5’te meslek hastalığına sebep olan etkenler arasında psikososyal ve ergonomik nedenlerin verilmediği görülmüştür fakat iş yerinde maruz kalınan riskler sonucunda çalışanlarda psikososyal ve ergonomik nedenli meslek hastalıkları meydana gelmektedir. Bu durum çalışandan verim alınamamasına, çalışanın sağlığının ve huzurunun bozulmasına yol açmaktadır (Kocabaş ve ark. 2018, s. 29). Aynı zamanda meslek hastalıklarının gruplandırıldığı Tablo 4’te de psikososyal nedenler yer almamaktadır (Gür, 2013, s. 14).

Tablo 4. Meslek hastalıklarının gruplandırılması (Gür, 2013, s. 14)

Gruplar	Meydana Getirdiği Hastalıklar
A Grubu	Kimyasal maddelerle olan meslek hastalıkları
B Grubu	Mesleki cilt hastalıkları
C Grubu	Pnömokonyozlar ve diğer mesleki solunum sistemi hastalıkları
D Grubu	Mesleki bulaşıcı hastalıkları
E Grubu	Fiziksel etkenlerle olan meslek hastalıkları

Tablo 5’te verilen yargıya yansıyan meslek hastalığı sayıları “Yargıtay Karar Arama Motoru”nda +” **meslek hastalığı**” anahtar kelimesi aratılarak elde edilmiştir.

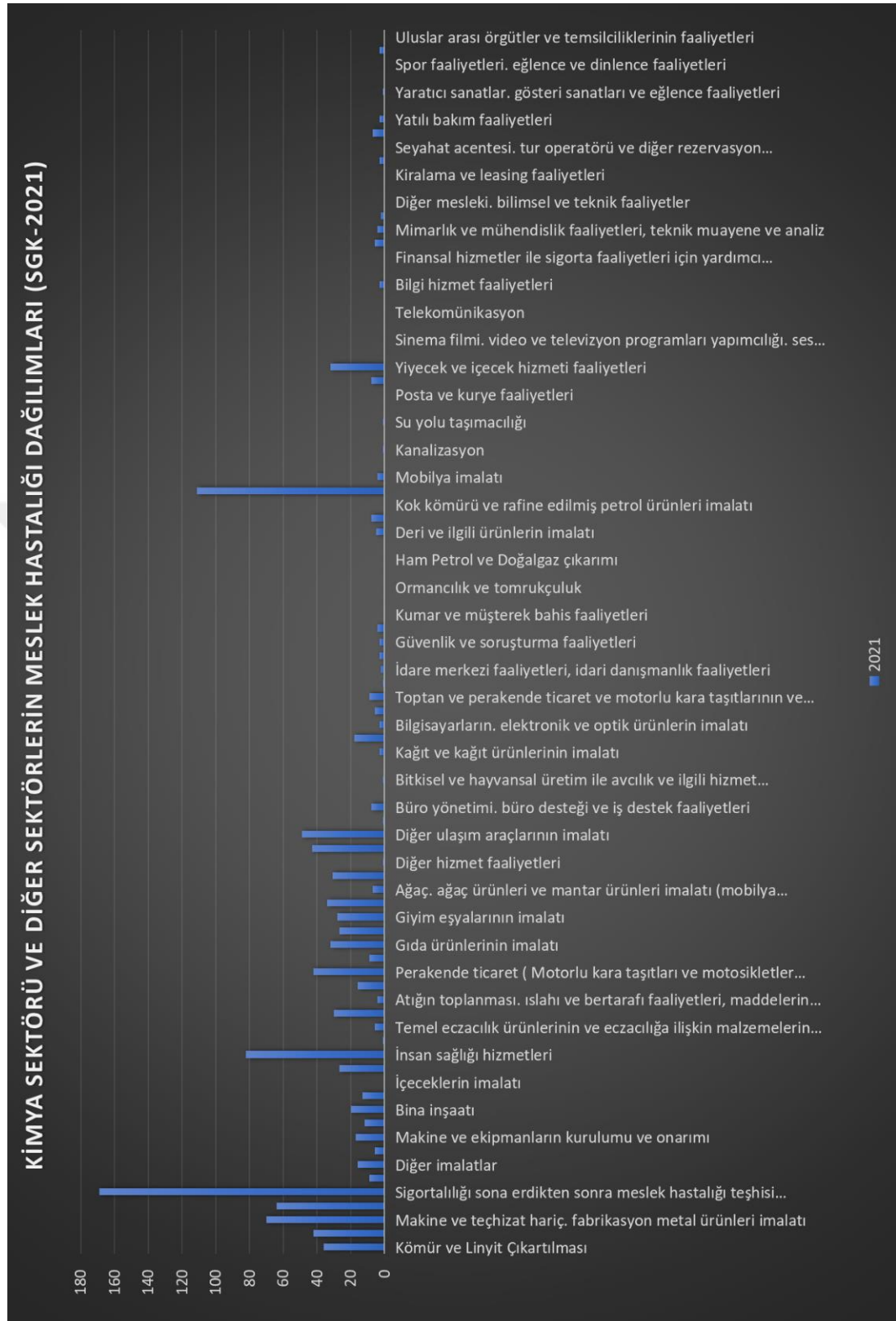
İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 2012 yılında uygulanmaya başlamasıyla birlikte SGK’na bildirilen meslek hastalıklarının sayısının ilk beş yıl neredeyse aynı değerde kaldığı, yargıya başvurunun ise artmış olduğu Tablo 5’de görülmektedir. Bu oranlar 2018 yılına kadar 2 ila 4 kat Yargıtay’a yansıyan davanın SGK’na bildirilen meslek hastalıklarından fazla olması şeklinde belirlenirken 2018 ve sonrası yıllarda neredeyse yargıya yansıyan meslek hastalığı sayıları SGK verileri ile benzer ve 2020 yılı sonrası azalan bir yansıma olarak görülmekte ve 2021 yılında neredeyse yarıya düşmektedir. Bu on yıllık süreç içerisinde toplam meslek hastalıkları sayısı üzerinden değerlendirildiğinde yargıya yansıyan meslek hastalıklarının sayısı gerçekleşerek SGK’na bildirilen meslek hastalıkları sayısının yaklaşık 2 katı (%190) şeklinde gerçekleşmiştir (Tablo 5).

Meslek hastalıklarının varlığı 1 hafta ile 30 yıl arasında görülmektedir ve etkisi uzun yıllar içerisinde ortaya çıktığı için hem SGK’na hem de yargıya yansması zaman almaktadır (İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Koordinatörlüğü). Tablo 5’e göre 2012-2021 yılları arasındaki SGK verilerine bakıldığında gerçekleşen meslek hastalığı sayılarının yargıya yansıyan meslek hastalığı sayılarından daha düşük olduğu görülmektedir. Bunun, meslek hastalıklarının etkilerinin yıllar içerisinde ortaya çıkması, işten kaynaklandığına dair teşhis konulmasındaki güçlükler nedeniyle bildirimlerinin yapılmamış olmasının bir göstergesi olduğu düşünülmektedir. Sigortalının çalıştığı işten dolayı meslek hastalığına tutulduğunun tespit edilmesi zorunludur ve bu ispat bildirim yaparak oluşmaktadır (Sosyal Güvenlik Kurumu).

Tablo 5. Yıllara göre meslek hastalığı geçiren sigortalı sayıları ve bu meslek hastalıklarının yargıya yansımaları

Yıllara Göre Meslek Hastalığı Geçiren Sigortalı Sayıları ve Bu Meslek Hastalıklarının Yargıya Yansımaları			
Yıl	Gerçekleşen Meslek Hastalığı Sayısı (SGK)	Yargıya Yansıya Meslek Hastalığı Sayısı	Gerçekleşen Meslek Hastalıklarının Yargıya Yansıma Oranı %
2012	569	1.387	243,8%
2013	351	1.536	437,6%
2014	494	1.942	393,1%
2015	510	2.222	435,7%
2016	597	1.966	329,3%
2017	691	1.198	173,4%
2018	1.044	1.170	112,1%
2019	1.088	1.177	108,2%
2020	908	738	81,3%
2021	1.207	823	68,2%
Genel Toplam	7.459	14.159	189,8%

Tablo 6’da yıllar içerisinde gerçekleşen meslek hastalığı sayılarının kimya sektörü ve diğer sektörler ile dağılımları verilmiş olup, Şekil 2’de sadece 2021 yılına ait meslek hastalığı sayılarının detayları verilmektedir. Şekil 2 ve Tablo 6’te yer alan 2021 verilerine bakıldığında 111 adet meslek hastalığına yol açan “motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı” sektörü birinci sıradadır. Yanı sıra ‘sigortalılığı sona erdikten sonra meslek hastalığı teşhisi konulan sigortalı sayılarının 169 adet olduğu görülmektedir. Buna istinaden anlık olarak anlaşılamayan ve teşhisi derhal konulamadığı için bildirim yapılamayan meslek hastalıklarının uzun vadede ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.

Şekil 2. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin yıllara göre meslek hastalığı sayısı dağılımları (SGK-2021)

Tablo 6. Kimya sektörü ve diğer sektörlerin yıllara göre meslek hastalığı dağılımları (SGK)

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
1	Sigortalılığı sona erdikten sonra meslek hastalığı teşhisi konulan sigortalı sayısı	16	215	230	136	175	173	298	181	908	169	2.501	30,44%
2	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	35	9	62	49	84	115	178	188	60	42	822	10,00%
3	Kömür ve linyit çıkartılması	286	42	19	84	74	36	95	50	36	36	758	9,23%
4	Ana metal sanayii	19	11	6	29	16	49	64	95	48	64	401	4,88%
5	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	0	1	22	32	18	33	47	59	38	111	361	4,39%
6	Makine ve teçhizat hariç fabrikasyon metal ürünleri imalatı	31	4	20	26	17	28	34	56	44	70	330	4,02%
7	İnsan sağlığı hizmetleri	7	1	1	2	3	2	5	4	119	82	226	2,75%
8	Elektrikli teçhizat imalatı	4	3	13	13	41	24	28	34	24	34	218	2,65%
9	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	2	11	13	9	9	22	30	44	22	49	211	2,57%
10	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2	7	11	5	8	13	24	26	28	43	167	2,03%
11	Binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	3	1	0	4	5	3	13	12	66	31	138	1,68%
12	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	11	4	12	12	9	9	15	25	17	17	131	1,59%
13	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	5	2	2	8	15	12	16	22	13	30	125	1,52%
14	Bina inşaatı	8	5	5	4	16	11	16	19	14	20	118	1,44%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
15	Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	7	0	2	8	6	10	15	21	14	27	110	1,34%
16	Tekstil ürünlerinin imalatı	4	1	4	7	6	8	19	16	10	27	102	1,24%
17	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1	2	3	4	10	8	8	24	17	18	95	1,16%
18	Gıda ürünlerinin imalatı	4	0	2	2	2	8	6	23	15	32	94	1,14%
19	Giyim eşyalarının imalatı	4	4	6	5	2	7	11	13	13	28	93	1,13%
20	Perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	5	2	1	2	5	7	5	10	13	42	92	1,12%
21	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	0	1	1	1	6	6	13	16	9	32	85	1,03%
22	Diğer imalatlar	13	0	6	9	2	10	6	9	7	16	78	0,95%
23	Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	11	2	5	6	2	10	8	5	11	12	72	0,88%
24	Toptan ticaret, motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç	5	0	10	3	5	6	8	12	5	16	70	0,85%
25	Özel inşaat faaliyetleri	15	3	6	6	7	2	6	11	3	9	68	0,83%
26	Toptan ve perakende ticaret ve motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1	1	5	5	3	10	5	12	10	9	61	0,74%
27	Bina dışı yapıların inşaatı	12	1	2	4	7	3	8	5	6	6	54	0,66%
28	Metal cevheri madenciliği	7	1	0	1	0	14	6	7	4	13	53	0,65%
29	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	4	0	2	2	3	4	7	14	2	9	47	0,57%
30	Mobilya imalatı	0	2	1	2	3	6	6	16	5	4	45	0,55%

*Tablo 6'nın devamıdır.

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
31	Büro yönetimi, büro desteği ve iş destek faaliyetleri	2	0	4	0	2	9	3	7	9	8	44	0,54%
32	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek eşyaların imalatı	3	0	2	5	4	1	1	5	4	7	32	0,39%
33	Eğitim	1	2	0	3	1	1	2	1	9	4	24	0,29%
34	Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri, maddelerin geri kazanımı	5	1	1	0	4	1	0	5	2	4	23	0,28%
35	Konaklama	0	0	0	1	3	3	1	3	3	8	22	0,27%
36	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0	0	1	3	3	3	3	4	0	5	22	0,27%
37	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	0	1	0	0	3	0	3	2	6	20	0,24%
38	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0	0	0	0	3	0	5	1	2	8	19	0,23%
39	Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı	1	0	0	0	0	3	4	3	4	3	18	0,22%
40	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	2	1	0	0	0	0	6	1	6	17	0,21%
41	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1	0	4	0	2	2	2	2	1	3	17	0,21%

*Tablo 6'nın devamıdır.

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
42	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0	0	0	0	0	2	0	0	6	7	15	0,18%
43	Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	0	1	1	3	0	0	3	6	15	0,18%
44	Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	1	1	1	1	0	3	0	1	4	3	15	0,18%
45	İdare merkezi faaliyetleri, idari danışmanlık faaliyetleri	1	2	2	2	0	0	1	2	3	2	15	0,18%
46	Diğer hizmet faaliyetleri	3	2	1	1	0	1	4	1	1	1	15	0,18%
47	Bilgi hizmet faaliyetleri	0	0	0	1	0	0	1	0	9	3	14	0,17%
48	Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	1	0	0	0	1	1	5	4	1	1	14	0,17%
49	İstihdam faaliyetleri	0	0	0	3	4	1	0	0	2	3	13	0,16%
50	Yatılı bakım faaliyetleri	0	0	1	0	0	0	0	0	7	3	11	0,13%
51	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, teknik muayene ve analiz	0	1	0	0	0	0	2	2	1	4	10	0,12%
52	İçeceklerin imalatı	7	0	0	0	0	0	0	1	1	0	9	0,11%
53	Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	6	0	0	0	1	0	0	0	0	1	8	0,10%
54	Sigorta ve emeklilik fonları hariç finansal hizmet faaliyetleri	2	0	0	0	1	1	2	1	0	1	8	0,10%
55	Havayolu taşımacılığı	0	0	0	3	1	1	3	0	0	0	8	0,10%
56	Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri	0	1	0	0	2	1	0	1	2	0	7	0,09%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
57	Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri	1	0	1	0	0	0	0	0	1	3	6	0,07%
58	Bilgisayarların ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı	2	0	0	2	1	0	1	0	0	0	6	0,07%
59	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	0	0	0	1	0	1	1	2	0	0	5	0,06%
60	Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması	0	1	0	0	2	0	0	1	0	0	4	0,05%
61	Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hane halklarının faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0,04%
62	Reklamcılık ve pazar araştırması	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0,04%
63	Su yolu taşımacılığı	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	3	0,04%
64	Hane halkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış mal ve hizmetler	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	3	0,04%
65	Kiralama ve leasing faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	3	0,04%
66	Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	3	0,04%
67	Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0,04%
68	Hukuki ve muhasebe faaliyetleri	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0,02%
69	Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0,02%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
70	Kanalizasyon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0,01%
71	Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0,01%
72	Tütün ürünleri imalatı	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,01%
73	Ormancılık ve tomrukçuluk	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,01%
74	Posta ve kurye faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,01%
75	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,01%
76	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,01%
77	Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ile ilgili faaliyetler	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,01%
78	Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,01%
79	Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
80	Ham petrol ve doğalgaz çıkarımı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
81	İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
82	Yayımcılık faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
83	Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%

Sayı No	Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Genel Toplam	Genel Toplam %
84	Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
85	Telekomünikasyon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
86	Zorunlu sosyal güvenlik hariç, sigorta, reasürans ve emeklilik fonları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
87	Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
88	Veterinerlik hizmetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
89	Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
Genel Toplam		569	351	494	510	597	691	1044	1088	1665	1207	8216	100,00%

*Tablo 6'nın devamıdır.

Kimya sektörü ve diğer sektörlerde yıllara göre meslek hastalığı dağılımı Şekil 2 ve Tablo 6'da yer almaktadır. Buradaki sektörlerle bakıldığında 2012'den 2021'e kadar olan yılların sektör bazında toplam meslek hastalığı sayılarına bakıldığında en yüksek meslek hastalığı değerlerinin 2.501 adet ile “Sigortalılığı sona erdikten sonra meslek hastalığı teşhisi konulan sigortalı sayısı”, 2. Sırada ise 822 adet ile “diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı” sektöründe olduğu ve toplam sektörlerde oluşan meslek hastalıklarının sırasıyla %30.44 ve % 10.00'ünü oluşturduğu görülmektedir. Bu seksen dokuz sektör içinde 17. Sırada yer alan “Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı” sektörünün bu on yıldaki (2012-2021) toplam meslek hastalığı sayısının 95 adet olduğu on yıllık süreç içinde meslek hastalıklarının 18 kat arttığı görülmektedir ve toplam sektörlerde oluşan meslek hastalıklarının % 1.16'ini oluşturmaktadır (Tablo 6).

Nace 2 sektör sınıflandırmalarına göre kimya sanayii “kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı, kimyasallar ve kimyasal ürünler imalatı, temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve kauçuk ve plastik ürünlerinin imalatı” olmak üzere dört ana imalat sanayiden oluşur (Tarım, 2017, s. 50). Tablo 6’ya göre bu sektörlerin meslek hastalığı sayılarının genel toplamı sırasıyla 5, 95, 20 ve 167 adet olup bu dört sektörün meslek hastalığı sayılarının toplamı ise 287 adettir. Bu toplam genel toplamın %3,49’unu oluşturmakta olup Tablo 6’da ki sektörler içerisinde 7. sırada yer almaktadır.

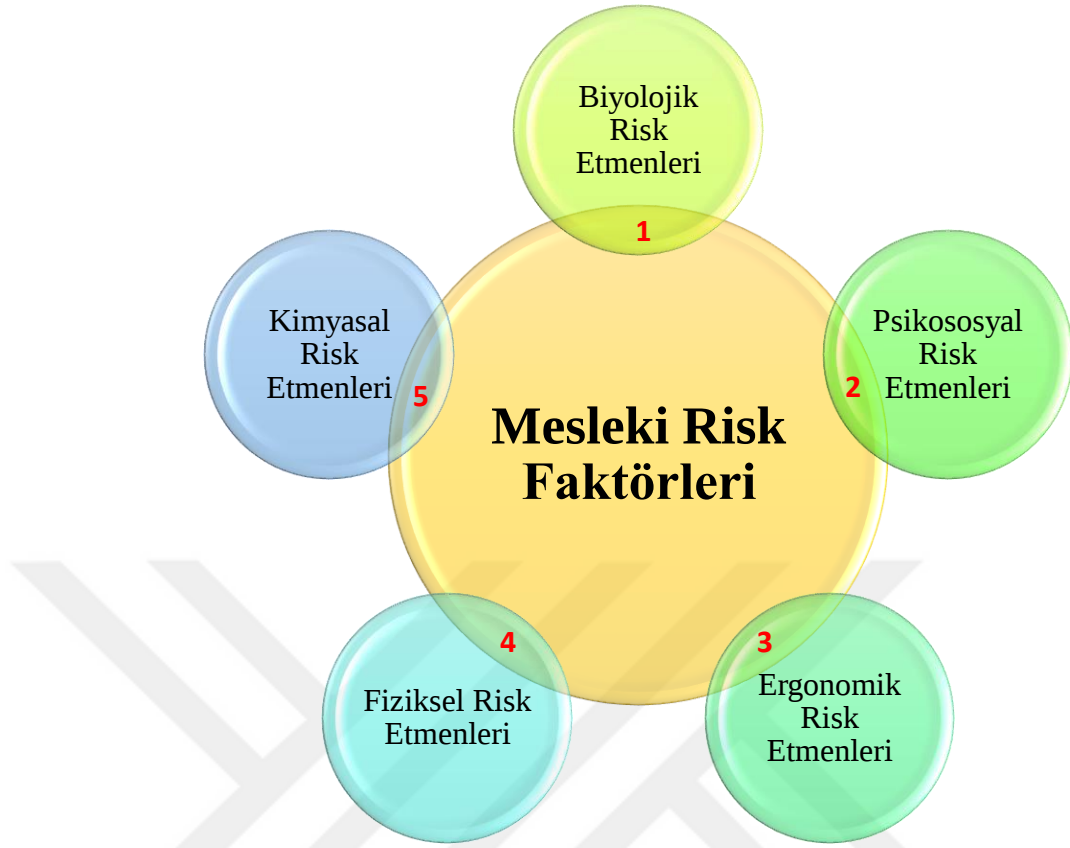
2.3. Mesleki Risk Etmenleri

Çalışma ortamı sadece çeşitli güvenlik tehlikelerini değil aynı zamanda sağlık tehlikelerini de içerir. Bunların neler olduğunu ve hangi meslekten ne beklenileceğini bilmek iş hastalıklarına karşı önlem almak ve korunmak için çok önemlidir (Akay, 2020, s. 1).

Çalışanın iş alanının sebep olduğu iş sağlığı ve güvenliğini riske atacak tehlikeler ile tehlikelere mahal verecek riskler ne ise o tehlike kaynağının gözlenmesi sonucu alınacak önlemler belirlenir. Öncelikle iş yerindeki tehlikelerin belirlenmesi, oluşacak zararın tahmin edilmesi, risklerin değerlendirilmesi ve analiz edilmesi, bu çalışmalar ışığında alınacak kontrol önlemlerinin belirlenmesi ve belirlenen önlemlerin uygulanması gerekmektedir (Buldu, 2020, s. 1).

Çalışan sağlığını etkileyip iş kazalarının oluşmasına neden olan ve Şekil 3’te şematik gösterimi verilen mesleki risk etmenleri beş grupta toplanmaktadır (Buldu, 2020, s. 1).

- 1- Biyolojik Risk Etmenleri
- 2- Psikososyal Risk Etmenleri
- 3- Ergonomik Risk Etmenleri
- 4- Fiziksel Risk Etmenleri
- 5- Kimyasal Risk Etmenleri

Şekil 3. İş sağlığı ve güvenliğinde yer alan mesleki risk etmenleri

2.3.1. Biyolojik risk etmenleri

Günümüzün büyük çoğunluğunu geçirdiğimiz çalışma ortamının fiziksel, kimyasal ve biyolojik riskler için mesleki maruziyet sınır değerleri bulunmaktadır. Biyolojik risklere maruziyet ile ilgili Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 15.06.2013 tarihli 28678 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan "Biyolojik Faktörlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi" Hakkında Yönetmelik mevcuttur. 21 maddeden oluşan bu yönetmeliğin amacı, "Çalışanların işyerindeki biyolojik hükümlerini düzenleyerek mesleki bulaşıcı hastalıkların türleri ve bu hastalıklardan korunma yolları ile ilgili açıklamalar yapmaktadır" (Ağar, 2021, s. 136).

Biyolojik etkenler enfeksiyon risk düzeyine göre 4 risk grubunda sınıflandırılmaktadır:

Grup 1 Biyolojik Etkenler: İnsanlarda hastalığa neden olması muhtemel olmayan biyolojik bir faktördür.

Grup 2 Biyolojik Etkenler: İnsanlarda hastalığa neden olabilen ve çalışanlara zarar verebilen fakat toplumda yayılma olasılığı düşük olan ve genellikle etkili bir önleme veya tedaviye sahip biyolojik etkenlerdir.

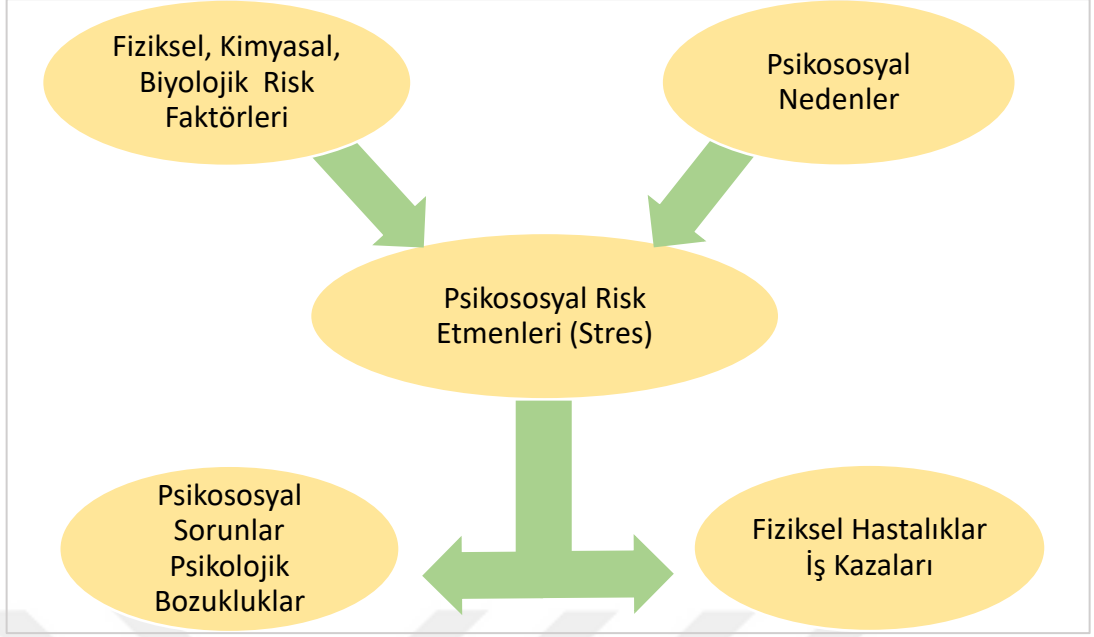
Grup 3 Biyolojik Etkenler: Ciddi insan hastalıklarına neden olan, çalışanlar için önem arz eden tehlikeler oluşturan ve toplumda yayılma riski olan ancak genellikle korunması mümkün olan veya tedavi imkânı sunan biyolojik etmenlerdir.

Grup 4 Biyolojik Etkenler: İnsanlar üzerinde ciddi hastalıklara neden olan, çalışanlar için önemli tehlikeler oluşturan ve topluma yayılma riski yüksek olan ancak etkili önleme ve tedavi yöntemleri hala eksik olan biyolojik etmenlerdir (Ankara Üniversitesi, 2016, s. 4).

İşverenler, çalışanın biyolojik etmenlere maruz kalma riskini azaltmak için oluşturulan risk değerlendirmesi sonucuna göre işçi sağlığı ve güvenliğine yönelik bir risk olduğunu görürse işçilerin risk etmenlerine maruz kalmasını önleyebilmektedir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, risk değerlendirmesi dikkate alınarak çalışanların biyolojik etmenlere maruz kalmasını en aza indirmek ve çalışanları yeterince korumak için maruz kalan çalışan sayısı en aza indirilmesi gerekmektedir. Ek olarak, biyolojik etmenlerin yayılmasını önlemek veya ortamda minimum düzeyde bulunmalarını sağlamak için çalışma ortamında mutlaka periyodik kontroller yapılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır (Ağar, 2021, s. 137).

2.3.2. Psikososyal risk etmenleri

Psikososyal risklerin varlığı gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yeni yeni kabul görmektedir ve bu konuda çok sayıda araştırma hali hazırda yapılmaya devam etmektedir. İşle ilgili stresten kaynaklanan sağlık sorunları göz önüne alındığında, psikososyal risk etmenleri çalışan performansını bozan olgular içerisinde yer almaktadır. Bu risk faktörü ile çalışanın yalnızca iş hayatı etkilenmekle kalmayıp aile ve sosyal hayatı da olumsuz açıdan etkilenmektedir. Psikososyal risk etmenleri çalışanda çeşitli fiziksel bozukluklarla beraber, hastalıklara ve iş kazalarına da sebep olabilmektedir (Kahraman ve ark., 2016, s. 2, 14). Stresi de beraberinde getiren psikososyal risk etmenlerinin oluşumundaki nedenler, ortaya çıkardığı sonuçları ile birlikte Şekil 4’te yer almaktadır.

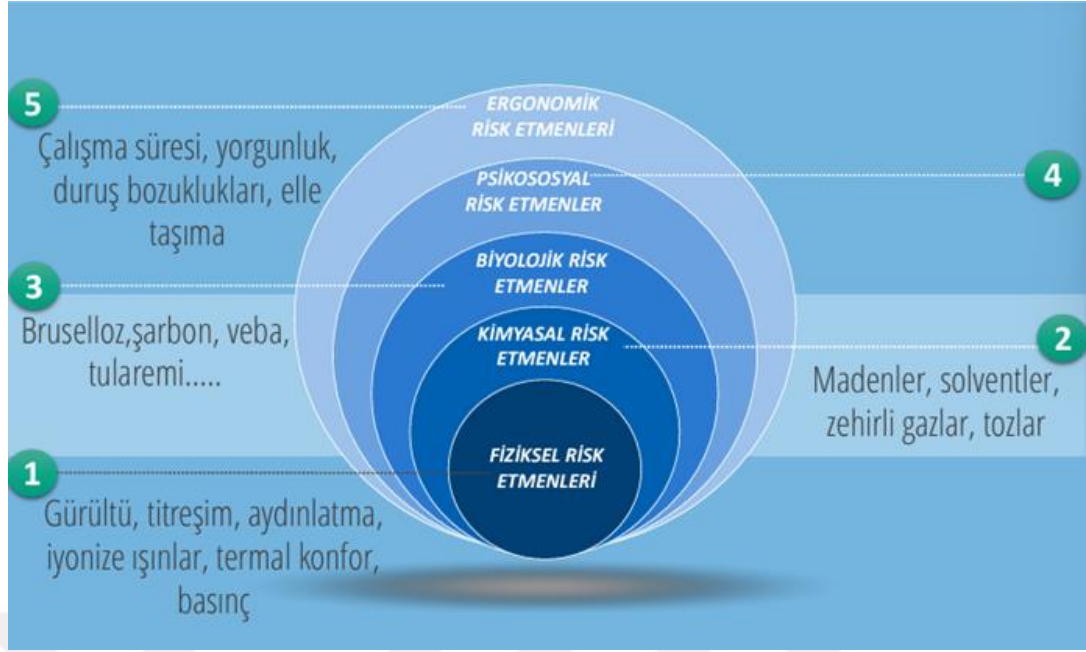
Şekil 4. Psikososyal risk etmenleri nedenleri ve sonuçları

Psikososyal risk etmenleri Nihan Ümit ARSLAN' ın "Psikososyal Risklerden Kaynaklı Meslek Hastalıklarının Yargıtay'a Yansımalarının İncelenmesi" konulu yüksek lisans tezinde detaylıca anlatılmaktadır (Arslan, 2022).

2.3.3. Ergonomik risk etmenleri

Ergonomi, endüstrideki en önemli faktörlerden biridir ve ergonomik riskler iş güvenliğinde önemli bir rol oynamaktadır. Tarım, inşaat, tekstil, maden, işletme, imalat, hizmet ve sağlık sektörlerinde yoğun olarak görülen ergonomik riskler çalışanların motivasyonunu, üretimi, kalite ve verimliliği olumsuz olarak etkilemektedir. Bu risklerin yok edilmesi ise tüm bu özellikler konusunda işyerine katkı sağlayacaktır. Ergonomik risk faktörleri ise tekrarlayan, sürekli çalışma ve kötü duruştan kaynaklanan kas-iskelet sistemi bozukluklarıyla ilişkili çalışan riskleri olarak bilinmektedir. Bu faktörlerin özellikle bir işletmede işlerin verimli bir şekilde yürütülmesinde önemli rol oynadığı düşünülerek ciddiye alınması gerekmektedir (Aksüt ve ark., 2020, s. 170).

Mesleki risk etmenlerinin birbirleri ile etkileşimi ve ergonomik risk etmenlerinin tüm risk etmenlerini kapsadığı Şekil 5'te verilmiştir (Zengin, 2018, s. 2).

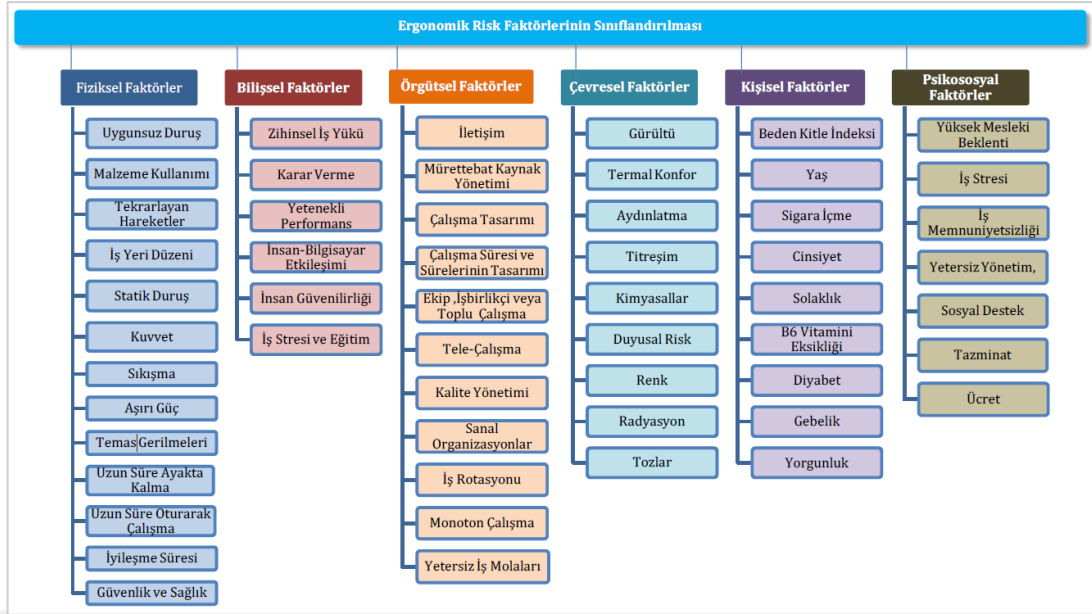
Şekil 5. İş sağlığı ve güvenliğinin mesleki risk etmenlerinin birbirleri ile etkileşimi (Zengin, 2018, s. 2).

Ergonomik tasarımlarda dikkate alınan faktörler aşağıda yer almaktadır:

- Fiziksel faktörler: Çevre koşulları (eşyalar)
- Biyolojik etmenler: Antropometrik ölçüler
- Fizyolojik süreçler
- Psikolojik etmenler: Mental iş yükü, bilgi işleme, eğitim, güdülenme şekilde yok
- İş etmenleri: İş gereksinimleri (zaman, hız), iş tasarımı
- Örgütsel etmenler: Yönetim biçimleri

Bu faktörlerinin detaylı bir şekilde sınıflandırılması şematik olarak Şekil 6'da gösterilmiştir (Aksüt ve ark., 2020, s. 183).

İnterdisipliner bir dal olan ergonomiyi oluşturan başlıca bilimler ise antropometri, fizyoloji ve biyomekaniktir. Bunlar dışında ergonomi alanına katkı sağlayan diğer bilim dalları ise fizik, biyoloji, psikoloji, enformasyon bilimleri, istatistik, işletme, yönetim bilimi, iş psikolojisi, sosyoloji ve mühendislik bilimleridir (Data Akademi, 2017, s. 9).

Şekil 6. Ergonomik risk faktörlerinin sınıflandırılması (Aksüt ve ark, 2020, s. 183)

2.3.4. Fiziksel risk etmenleri

Fiziksel risk etmenleri çalışan sağlığına zarar verme ihtimali olan fiziksel faktörler olarak tanımlanmaktadır. Yaşanılan veya çalışılan iş yerlerinde karşılaşılan bu risk etmenleri, çalışanın sağlık ve performansını etkileyebilen önemli faktörlerdendir. Fiziksel çevre koşulları açısından her iş birbirinden farklıdır (Efor OSGB, s. 1). İş yerlerinde karşılaşılan bu risk etmenleri, çalışanın sağlık ve performansını etkileyebilen önemli faktörlerdendir. Gürültü, titreşim, aydınlatma, ısı, soğuk, iyonlaştırıcı ve iyonlaştırıcı olmayan radyasyon, yüksekte çalışma, suda çalışma, mekanik tehlikeler gibi faktörler bu grupta yer almaktadır. Elliden fazla fiziksel risk faktörü tanımlanmaktadır. Bu riskler kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarından işitme kaybına ve kansere kadar pek çok hastalığın sebebi olabilmektedirler (Akay, 2020, s. 2). Buradaki önemli nokta oluşabilecek fiziksel olumsuzlukları kaynağında yok etme gerekliliğidir (Efor OSGB, s. 1).

Başlıca fiziksel risk etmenleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Gürültü
- Titreşim
- Aydınlatma
- Termal Konfor
- Radyasyon
- Basınç Değişimleri' dir (Efor OSGB, s. 1).

2.3.5. Kimyasal risk etmenleri

Kimyasal; doğada bulunan, bir işlem sırasında veya atık ürün olarak üretilen ve bir ürünün kalitesini artırmak için katkı maddesi olarak kullanılan her türlü element, bileşik veya karışım olarak tanımlanmaktadır (Yaylacı, 2010, s. 51).

Tehlikeli kimyasalların etkileri ani-kısa süreli-geçici (akut) veya uzun süreli-kalıcı (kronik) olabilmektedir. Bu etkiler gözde enfeksiyon oluşumundan akciğer hastalığına kadar değişkenlik göstermektedir. Deri yoluyla, sindirim yoluyla ve solunum yoluyla olmak üzere kimyasalların insan vücuduna çeşitli giriş yolları mevcuttur. Bu yollar ile çalışanlar kimyasallara maruz kalabilmektedir. Bu nedenle kimyasallara maruz kalma riskinin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bu risklerin ortadan kaldırılmasında tehlikeli kimyasalların tehlikeli olmayan kimyasallarla veya daha az tehlikeli kimyasallarla değiştirilmesi, periyodik kontroller ve düzenli olarak işveren tarafından çalışana tedarik edilen kişisel koruyucu donanım (KKD) kullanımı gerekmektedir. İşveren kişisel koruyucu donanımlarının doğru kullanımının aktarılması için çalışana eğitim sağlamakla yükümlüdür. Verilecek eğitimlerle kimyasal risklere maruziyet en aza indirilmelidir (Özdemir ve ark., 2020, s. 35, 37). Kimyasallara olan maruziyetler iyi planlanmış üretim süreçleri ile kontrol altına alınabilmektedir (Baydemir, 2020, s. 21).

Çalışanlar kimyasalların risklerinden korunabilmeleri için kendilerine verilen iş kıyafetlerini giymekle yükümlüdür. Her kişisel koruyucu donanım çalışana özgüdür ve bir başka çalışana verilemez. Kullanılmış iş elbiseleri iş bittikten sonra ayrı bir bölümde çıkarılarak uygun şekilde dezenfekte edilmelidir (Özdemir ve ark., 2020, s. 39).

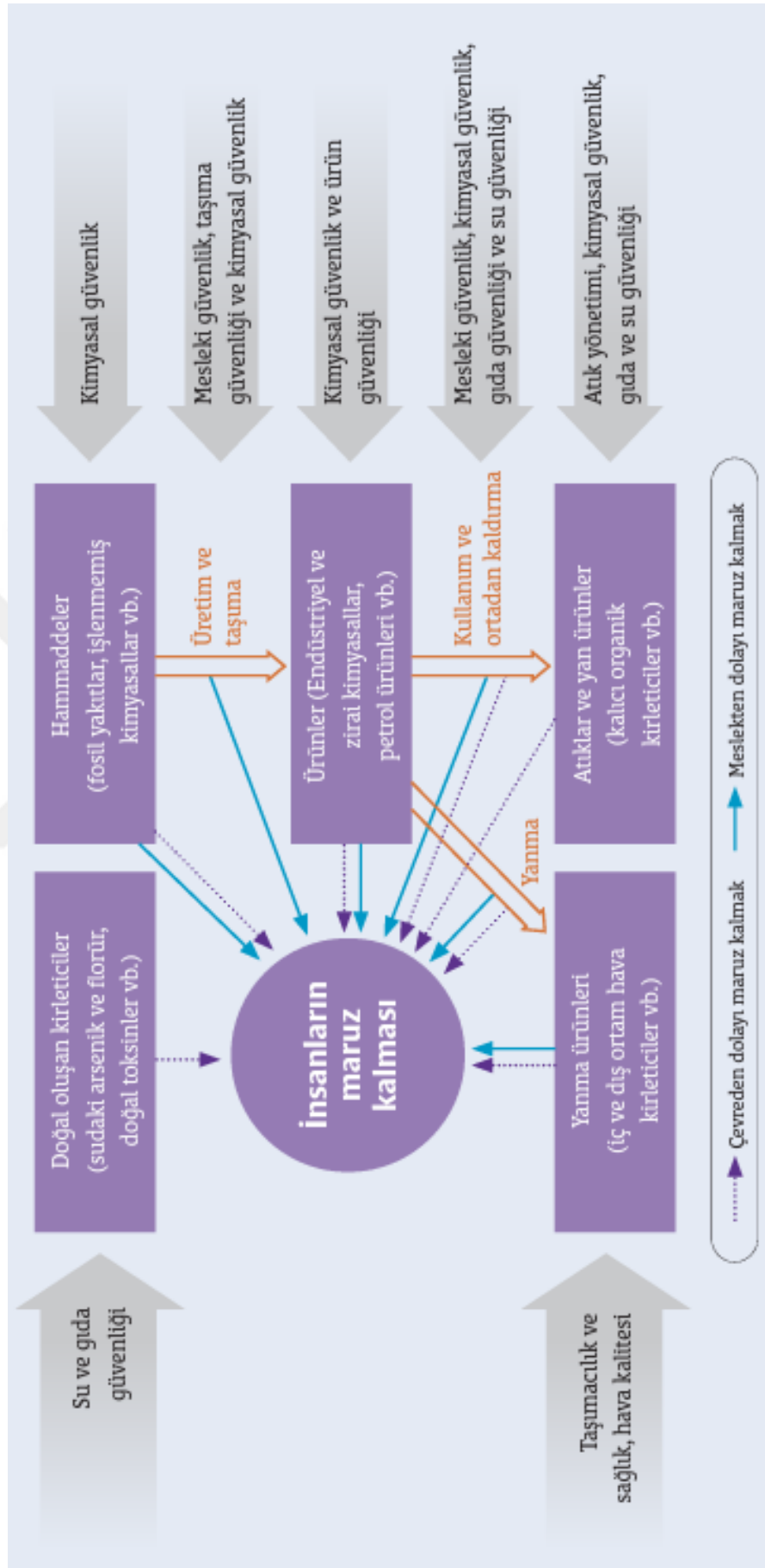
Sadece üretim odaklı olmayan, depolama ve lojistik hizmetleri de veren kimya endüstrisi, büyük teçhizatlarla çok çeşitli ürünler üretilmesine olanak tanımaktadır. Birçok risk barındıran kimyasal proseslerde meydana gelen risklere alev alma, korozyon, toksik, patlama ve kimyasal reaksiyonlardan kaynaklanan riskler örnek verilebilmektedir. Kimyasal reaksiyonlarda sıcaklık ve basınç da risk faktörleri olarak kabul edilmektedir. Kimya endüstrisinde kullanılan yanıcı kimyasallar, gerekli önlemler alınmadığı takdirde patlayarak iş kazalarına neden olabilmektedirler. Birçok kimyasal proseste metal ve plastik tozunun etkileri zehirlenmeye yol açabilmektedir. Buna bağlı olarak yetersiz havalandırma, tehlikeli gazların, sıvıların veya diğer

maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması, ateşten kaçınılmaması, uygun KKD (eldiven, bot, maske, kask, gözlükler, tulumlar, kulak tıkaçları vb.) kullanılmaması kimya endüstrisindeki kazaların önde gelen nedenleri arasında yer almaktadır (Korkmaz, 2011, s. 133).

İSG kapsamında kimyasal risk oluşturan maddeler katı, sıvı, gaz, buhar ve tozlar olarak sınıflandırılmaktadır. Kimyasal tehlikeler işçi sağlığını ve güvenliğini olumsuz yönde etkileyen faktörlerin başında gelmektedir. Kimyasalların gaz hali, çalışanlar ve çevre için tehdit oluşturan önemli faktörlerden biridir (Ersoy ve ark., 2022, s. 928). Tüm kimyasalların kullanılması esnasında iş sağlığı ve güvenliğini riske atabilecek etmenleri en aza indirmek için kimyasalların malzeme güvenlik bilgi formlarına uygun olarak depolanması ve kullanılması gerekmektedir.

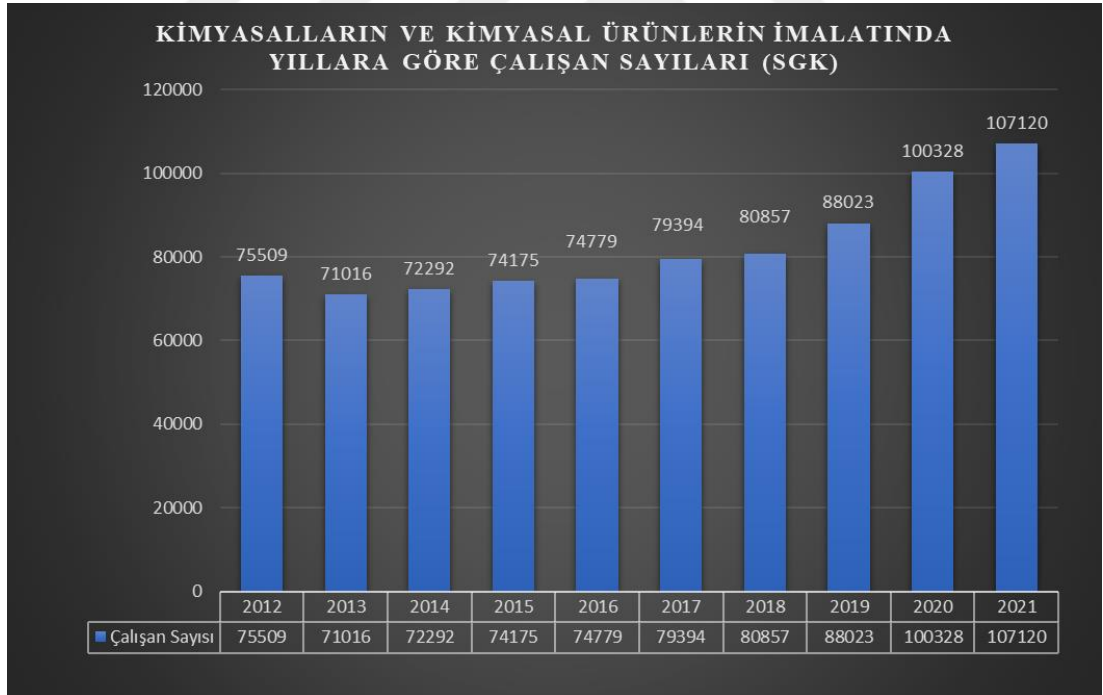
Kimya endüstrisi, endüstriyel kimyasallar üreten şirketlerden oluşmaktadır. Türk kimya endüstrisi, ağırlıklı olarak petrokimya, sabun, deterjan, gübre, ilaç, boya-vernük, sentetik elyaf, soda gibi çeşitli kimyasal hammadde ve tüketim ürünlerinin üretiminin gerçekleştirildiği tesislerden olmaktadır (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, s. 1).

Şekil 7’de de görüldüğü gibi insanlar kimyasallara çeşitli yollardan maruz kalabilmekte ve her maruziyete bulunan çözüm, alınan güvenlik önlemleri de birbirinden farklı olabilmektedir.

Şekil 7. Kimyasallara maruz kalma ve alınabilecek önlem programları (Baydemir, 2020, s. 22)

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmeliği'nin amacı: “İşyerinde bulunan, kullanılan veya herhangi bir şekilde işlem gören kimyasal maddelerin tehlikelerinden ve zararlı etkilerinden işçilerin sağlığını korumak ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak için asgari şartları belirlemektir” şeklinde verilmektedir. Bu yönetmeliğe göre işverenler, işçilerin kimyasal maddelerle çalıştıklarında bu maddelerle temas etmelerini önlemek, bu mümkün değilse maruz kalma riskini en aza indirmek ve tehlikelere karşı işçiyi korumak için gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür. Alınacak tedbirler arasında; tehlikeli kimyasal maddelerle yapılacak çalışmaların, en az sayıda çalışan ile yapılması gerektiği de bulunmaktadır (Resmi Gazete, 2003, s. 1, 2). Sanayileşmenin artmasına paralel olarak yıllar içerisinde kimyasal üretimi ile birlikte kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatındaki çalışan sayılarında gerçekleşen artışın da gözlendiği SGK verilerine yansımış olup bu veriler Şekil 8’de verilmiştir. Bu on yıl içinde çalışan sayısı yaklaşık 1,5 katına (Şekil 8) çıkarken iş kazaları 7 kat (Tablo 2 ve Şekil 9) meslek hastalıkları 18 kat (Tablo 6 ve Şekil 10) artmıştır.

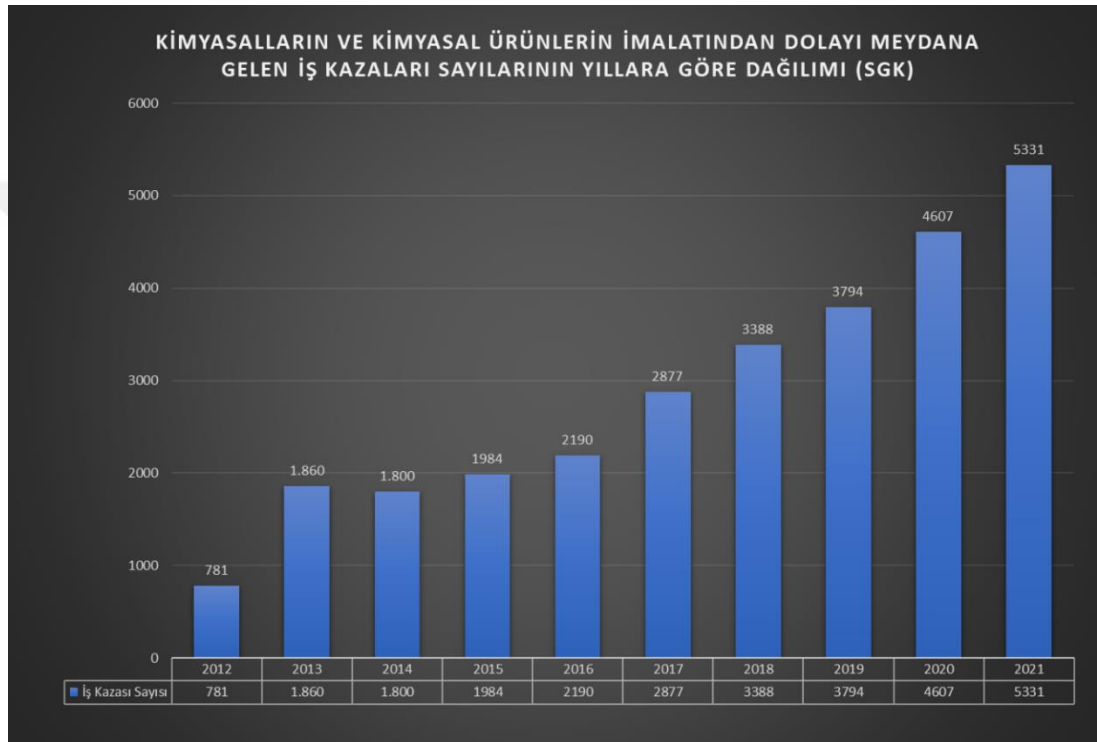
Şekil 8. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında yıllara göre çalışan sayıları (SGK)

2.3.5.1. Kimyasal risklerden kaynaklı iş kazaları

Kimyasallar imal edilirken, dağıtımı yapılırken ve üretici tarafından kullanılırken iş kazası meydana gelme ihtimali yüksek olmaktadır (Yavuz, 2020, s. 222). Kimyasallar sebebi ile meydana gelen iş kazalarına ait analizleri doğru yapmak, müdahale ederken

doğru adımı izlemek, kazaların tekrar yaşanmaması için oldukça önemlidir (İnce, 2012, s. 9).

Şekil 9'daki SGK verilerine ait grafiğe bakıldığında kimyasalların ve bu ürünlerin imalatından kaynaklı karşılaşılan iş kazası sayıları görülmektedir. Burada yıllar ilerledikçe kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatından dolayı gerçekleşen iş kazalarının 2012-2021 yılları arasında devamlı artış gösterdiği ve 10 yıl içerisinde yaklaşık 7 kat arttığı anlaşılmaktadır.

Şekil 9. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatından dolayı meydana gelen iş kazaları sayılarının yıllara göre dağılımı (SGK)

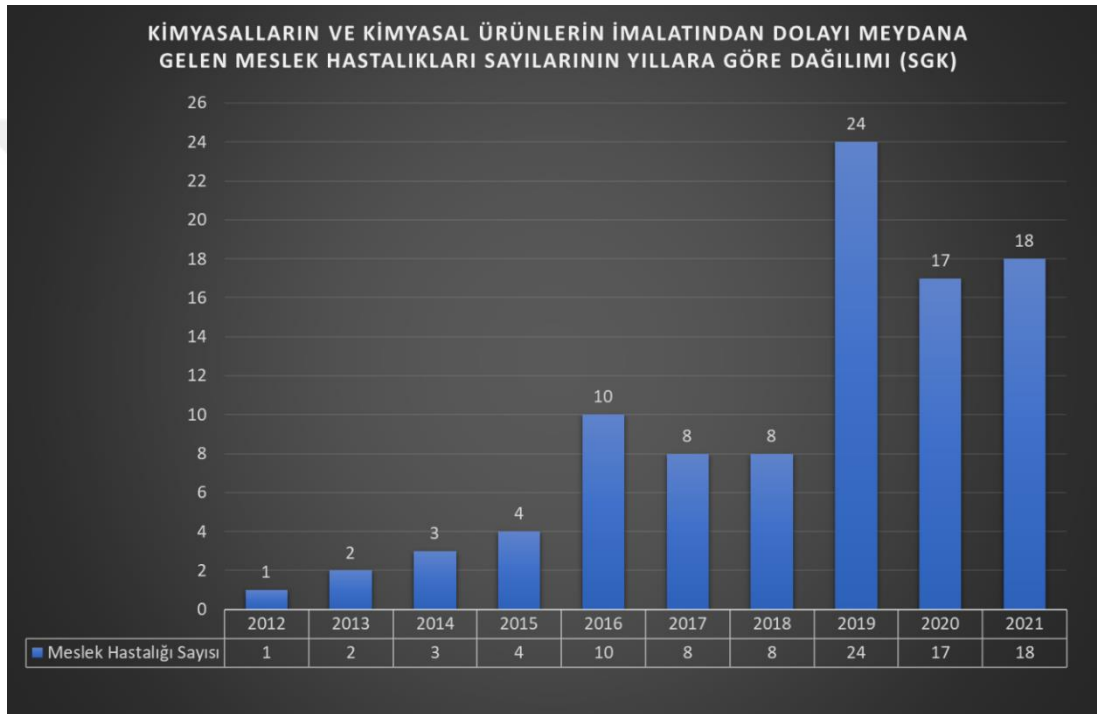
2.3.5.2. Kimyasal risklerden kaynaklı meslek hastalıkları

Tablo 4'te verilen meslek hastalıklarının gruplandırmasında yer alan ve A grubunu kapsayan (kimyasal maddelerle olan meslek hastalıklarına) karbonmonoksit, krom, kurşun, benzen ve türevleri, arsenik, pestisitler vb. çeşitli kimyasal sebeplere dayalı ortaya çıkan 25 çeşit meslek hastalığı bilinmektedir (Bilir, 2008, s. 38).

İnsan vücuduna solunum, deri ve ağız yoluyla giren kimyasal maddelerin vereceği zararların ne olduğu pek bilinmemektedir. Bünyeden bünyeye fark eden ve her bünyede aynı etkiyi göstermeyen bu kimyasallar kimi çalışanda etkisini göstermeyip kimi çalışanda ise hastalık oluşumuna sebebiyet vermektedir. Bu nedenden işverenler işçi alımı yaparken hassasiyeti az olan ve bünyesi kimyasala dayanıklı çalışanları

tercih etmektedir. Çeşitlerine göre buhar ve toz olarak bulunan kimyasallar, yapısına göre de toksik, zehirli ve aşındırıcı özellikleriyle zararlı etkiler ortaya koyarak meslek hastalığına yol açmaktadır (Yavuz, 2020, s. 222).

Şekil 10'daki SGK verilerine ait grafiğe bakıldığında kimyasalların ve bu ürünlerin imalatından kaynaklı karşılaşılan meslek hastalığı sayıları görülmektedir. Burada yıllar ilerledikçe kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatından dolayı gerçekleşen meslek hastalıklarının 2012-2021 yılları arasında genellikle artış gösterdiği ve yaklaşık 18 katına çıktığı anlaşılmaktadır.

Şekil 10. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatından dolayı meydana gelen meslek hastalıkları sayılarının yıllara göre dağılımı (SGK)

2.4. Mesleki Risk Etmenlerinin Önlenmesinde İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama Basamakları

İş sağlığı ve güvenliğinin amacı “iş ortamında oluşabilecek iş kazaları, sağlık sorunları, meslek hastalıkları ve çeşitli risklere karşı çalışanların hayatını, sağlığını ve güvenliğini korumak” olarak tanımlanmaktadır (Ulu ve ark, 2021, s. 347). İş sağlığı kavramı, çalışanın beden sağlığının yanı sıra ruh zihin sağlığının da mevcut ya da olası risk faktörlerine karşı korunmasını içermektedir. İş güvenliği kavramı ise şirketlerde çalışan kişilerin güvenli bir ortamda çalışmaları ve iş yerlerini daha güvenli hale getirmeleri açısından önemlidir (Demir K. , 2015, s. 5). Kontrol sistemleri tam olarak uygulandığında bile insan faktörü başarı oranını olumsuz etkilemektedir (Ulu ve ark,

2021, s. 349). Bu yüzden iş sağlığı ve güvenliği kavramının önemi bilinse de insan faktörünün dikkati de oldukça önemlidir. Yani iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, çalışma ortamındaki risk faktörlerinin belirlenmesi ile yakından ilişkilidir. Güvenlik kültürünün oluşturulması açısından çalışanların algılanan risk faktörlerine yönelik tutum ve davranışları da bu nedenle oldukça önemlidir. Çünkü düşük güvenlik kültürü seviyesi ve risk etmenlerine karşı yeterli önlem alınmaması peşi sıra iş kazası ve meslek hastalığı oluşumuna neden olmaktadır. Tüm bunlar göz önüne alınacak olursa çalışma ortamının sağlık ve güvenlik açısından planlanması, risk etmenlerinin belirlenerek riskin en aza indirilmesi, yasal ve kurumsal düzenlemeler iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik temel unsurları yansıtmaktadır (Gökçe, 2020, s. 90).

Kendini yenilemek, sürekli iyileştirmek ve sürekliliği sağlamak hedefinde olan İSG için PUKO döngüsü önem arz eder. Bu döngü tekrar eden hatalardan kaçınmak ve süreçleri iyileştirmek için kullanılan ve dört adımdan oluşan bir modeldir. Her bir adımı çok önemli olan bu model; Planla, Uygula, Kontrol Et ve Önlem Al'dan oluşur. Bu adımlardan herhangi birinin eksik olması döngünün tamamlanmasını etkileyerek hataya sebebiyet verebilmektedir (Keskin, 2020, s. 1, 2).

İş sağlığı ve güvenliğinin işleyişi beş adımdan oluşmaktadır. Bu basamaklarda öncelikle tehlike tanımlanması yapılarak peşinden tehlikeye sebebiyet veren riskler belirlenmektedir. Bu risklere karşı alınacak önlemlerin belirlenmesinin ardından bu önlemler uygulamaya geçirilmektedir. Bu dört basamağın ardından gelen en önemli basamak iş sağlığı ve güvenliği alanında büyük önem taşıyan son basamak denetim basamağı olarak belirlenmiştir (Olçay ve ark., 2016). Bu denetim basamakları ise iç denetim, dış denetim ve en önemlisi yargısal denetim olmak üzere 3 başlık altında toplanmaktadır (Tükez, 2017, s. 13).

İş sağlığı ve güvenliği denetiminin temel amacı, meslek hastalıklarını ve iş kazalarını önlemek ve iş güvenliği yönetmeliklerine daha sağlıklı uygulamaya koyulmasını sağlamaktır. Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği denetimi işveren veya devlet tarafından yapılmaktadır. Bunlar iç ve dış denetimlerdir. İş sağlığı ve güvenliği konusunda devletin temel görevi mevzuat hazırlama ile kanun yapmanın yanı sıra denetim de yapmaktır. İşverenin yükümlülüğü ise iş sağlığı ve güvenliğini sağlamak için denetim yapmak, direkt devletin denetim sorumluluğu içinde yer almaktadır (Erol, 2015, s.

132). Tarafsız kişiler tarafından yapılması gereken denetim devletin en önemli faktörlerinden biri ve gücüdür. İş sağlığı ve güvenliğinin uygulamada sağlanması, her şeyden önce işleyen bir iş sağlığı ve güvenliği denetim organizasyonunun varlığını gerektirmektedir (Olçay ve ark., 2016, s. 84).

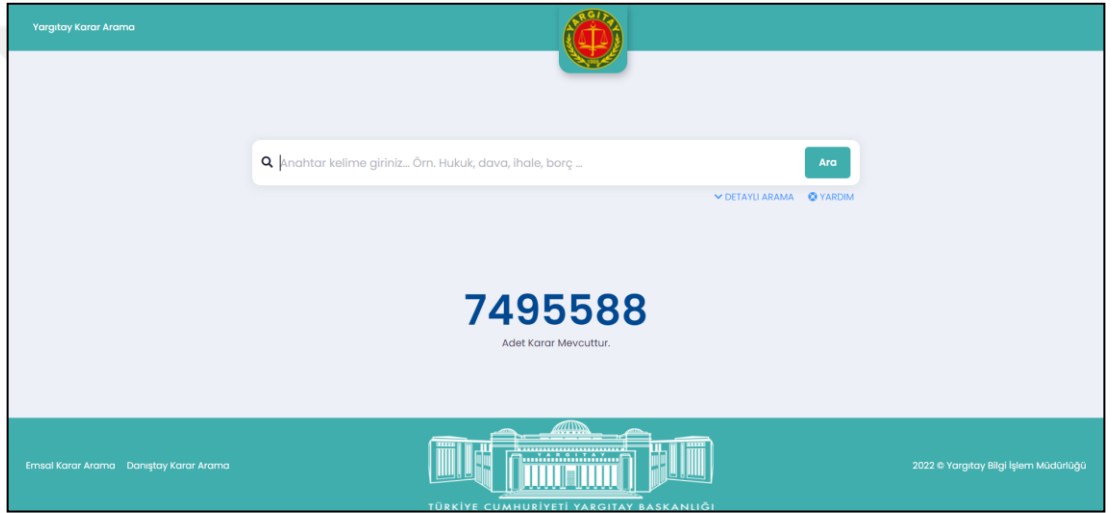

3. MATERYAL VE METOD

3.1. Yargıtay Karar Arama Motoru

Bu çalışmada kimyasallar ve kimyasalların oluşturduğu riskler nedeniyle meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıkları davalarının Yargıtaya yansımaları incelenmiştir. Bu inceleme için Türkiye Cumhuriyeti Yargı Başkanlığı'na ait <https://www.yargitay.gov.tr/> web sitesinin karar arama motoru (<https://karararama.yargitay.gov.tr/>) kullanılmıştır (Türkiye Cumhuriyeti Yargı Başkanlığı) (Yargıtay Karar Arama Motoru).

Yargıtay Karar Arama Motoru'na ait ekran görüntüsü Şekil 11'de verilmiştir.

Şekil 11. Yargıtay karar arama motoru

3.2. Yargıtay Karar Arama Motorunda Tez Kapsamında Kullanılan Anahtar Kelimeleri Tarama Yöntemi

Yargıtay karar arama motoru içerisinde bir buton olarak yer alan “YARDIM” butonuna tıklanarak gelen ekranda anahtar kelimelerin nasıl aratılması gerektiği açıklanmıştır. Tez kapsamında aratılan tüm anahtar kelimelerin nasıl taratılması gerektiği Şekil 12’de anlatılmaktadır (Yargıtay Karar Arama Motoru).

- Kapat

46

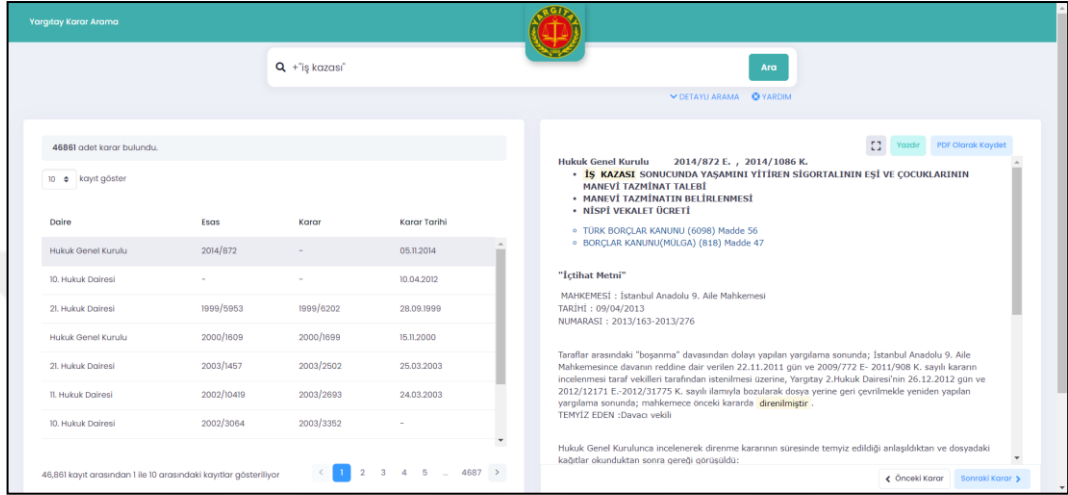
3.3. Yargıtay Karar Arama Motorunda Aratılan Anahtar Kelimeler

Bu çalışma kapsamında “Yargıtay Karar Arama Motoru” nda “iş kazası” ve “meslek hastalığı” filtresi ile çeşitli anahtar kelimeler aratılmıştır (Tablo 7). Filtrelenerek aratılan her bir anahtar kelimedenden elde edilen sayısal veriler bu tez çalışması içerisinde 5.bölüm içerisinde grafik ve tablolar halinde aktarılmıştır.

Tablo 7. Tez kapsamı içerisinde Yargıtay karar arama motorunda aratılan anahtar kelimeler

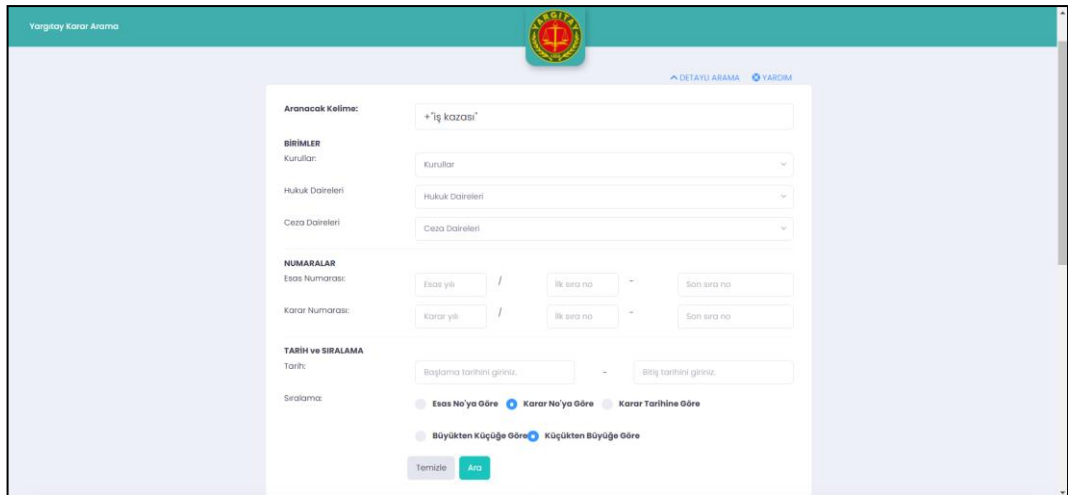
Karar Arama Motorunda Aratılan Anahtar Kelimeler
+ "İş Kazası"
+ "Meslek Hastalığı"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı"
+ "Kimyasal"
+ "İş Kazası" + "Kimyasal"
+ "Meslek Hastalığı" + "Kimyasal"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Kimyasal"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Biyolojik"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Ergonomik"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Psikososyal"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Fiziksel"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Radyasyon"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Titreşim"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Havalandırma"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Gürültü"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Aydınlatma"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Basınç Farklılıkları"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Nem"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Termal Konfor"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Ölüm"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Yaralanma"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Ağır Yaralanma"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Yanma"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Zehirlenme"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Uzuv Kaybı"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "İntihar"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "İşten Atılma"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "İş Akdi"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Bilinç Kaybı"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Solunum Yetmezliği"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Sakatlanma"
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Alerji"

Çalışma kapsamında Yargıtay arama motorunda aratılan anahtar kelimelere örnek gösterimler +“İş Kazası” Şekil 13, “Karar No’ya Göre” ve “Küçükten Büyüğe” Şekil 14, +“meslek hastalığı” Şekil 15, +”iş kazası”+“meslek hastalığı” Şekil 16, +”kimyasal” Şekil 17, +”iş kazası”+”kimyasal” Şekil 18, +”meslek hastalığı”+”kimyasal” Şekil 19, +”iş kazası”+”meslek hastalığı”+”kimyasal” Şekil 20’de yer almaktadır.

Şekil 13. Yargıtay karar arama motorunda +“iş kazası” anahtar kelimesi ile yapılan taraması sonucu elde edilen ekran görüntüsü

Yargıtay karar arama motorunda aratılan tüm anahtar kelimeler örnekte verildiği gibi “Karar No’ya Göre” ve “Küçükten Büyüğe” filtrelenerek aratılmıştır.

Şekil 14. Yargıtay karar arama motorunda aratılan tüm anahtar kelimeler örnekte verildiği gibi “Karar No’ya Göre” ve “Küçükten Büyüğe” filtreleme

Yargıtay Karar Arama

Q + "meslek hastalığı"

Ara

DETAYLI ARAMA YARIM

17489 adet karar bulundu.

10 kayıt göster

Daire	Esas	Karar	Karar Tarihi
21. Hukuk Dairesi	2006/8670	-	10.07.2006
21. Hukuk Dairesi	2006/1860	-	26.02.2008
Hukuk Genel Kurulu	2003/95	2003/103	26.02.2003
Hukuk Genel Kurulu	2004/529	2004/527	13.10.2004
Hukuk Genel Kurulu	2005/183	2005/241	06.04.2005
Hukuk Genel Kurulu	2005/364	2005/390	15.06.2005
Hukuk Genel Kurulu	2005/375	2005/412	22.06.2005

17489 kayıt arasından 1 ile 10 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

21. Hukuk Dairesi 2006/8670 E., 2006/780 K.

"İçtihat Metni"

Mahkemesi : Zonguldak 3. İş Mahkemesi
Tarih : 11.04.2006
No : 182-179

Davacı, meslek hastalığı sonucu malîyetinden doğan manevî tazminatı ödetilmesine karar vermesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, istemin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükümün davalı vekili tarafından temiz edilmesi üzerine temiz işleminin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tesdik Hukmî tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar akıdından sonra işin gereği dıyıldığı ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Dava, niteliğe meslek hastalığı sonucu % 11 oranında meslekte kazama gücünün kaybedilmesi nedeniyle ile manevî tazminat istemine ilgilidir. Davalı tarafından meslek hastalığı sonucu % 11 oranında meslekte kazama gücünün kaybedildiğine dair SSK Zonguldak-Göğüs ve Meslek Hastalıkları Hastanesinin Göğüs Hastalıkları Konsiy'nin 07.03.2006 tarihli raporlarına itiraz edildiğine göre, sigortalının % 11 oranında meslekte kazama gücünün kaybetmesinin meslek hastalığı sonucu olup olmadığına dair 506 sayılı Yasanın 109. maddesi çerçevesinde Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulundan rapor alınması, işçilerin buna itiraz etmemesi halinde, Adli Tıp Kurumundan rapor alınarak hiçbir kuşku ve duraksamaya yol açmayacak biçimde % 11 oranında meslekte kazama gücünün kaybetme olayının meslek hastalığı sonucu meydana geldiğinin saptanmasından sonra davalıların tazminatının belirlenmesi gerektiği aştır.

Önceki Karar Sonraki Karar

Şekil 15. Yargıtay karar arama motorunda +“meslek hastalığı” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.

Yargıtay Karar Arama

Q + "iş kazası" + "meslek hastalığı"

Ara

DETAYLI ARAMA YARIM

8748 adet karar bulundu.

10 kayıt göster

Daire	Esas	Karar	Karar Tarihi
Hukuk Genel Kurulu	2004/529	2004/527	13.10.2004
Hukuk Genel Kurulu	2005/183	2005/241	06.04.2005
Hukuk Genel Kurulu	2005/577	2005/630	16.11.2005
Hukuk Genel Kurulu	2005/696	2005/760	21.12.2005
10. Hukuk Dairesi	2005/400	2005/3302	28.03.2005
Hukuk Genel Kurulu	2006/367	2006/386	14.06.2006
Hukuk Genel Kurulu	2006/627	2006/599	27.08.2006

8.748 kayıt arasından 1 ile 10 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Hukuk Genel Kurulu 2004/21-529 E., 2004/527 K.

İŞ KAZASI
TESPİT DAVASI

506 S. SOSYAL SİGORTALAR KANUNU(MÜLGA) [Madde 11]

"İçtihat Metni"

Tarafar arasındaki "tespit" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; (Ankara Altıncı İş Mahkemesi)nce davanın reddine dair verilen 19.11.2003 gün ve 2001/515-2003/1112 sayılı kararın incelenmesi davalı ve davalı SSK vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 12.4.2004 gün ve 2004/501-3531 sayılı ilamı ile;

(...)- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükümleri dayandığı gerekçeleri nedenlere göre davalı Kurumun tüm, temiz itirazlarını reddi gerekir.

2- Dava, zararlandırıcı sigorta olayının iş kazası sayılması gerektiğinin tesbiti istemine ilişkin olup, olayın işyerinde oluştuğu konusunda tarafar arasında uyumsuzluk yoktur. Uyumsuzluk davalı mürşinin kalp kırık sonucu ölümünün iş kazası sayılıp sayılmayacağı noktasında toplanmaktadır.

Bu yönüyle davanın yasal dayanağı 506 sayılı Yasanın 11-A maddesidir. Anılan maddeye göre, iş kazası, sigortalıyı hemen veya sonradan bedene veya ruha anzaaya uğratan olaydır. Başka bir anlamla yukarıda sözü geçen Yasanın 11-A ve B maddelerine göre, zararlandırıcı sigorta olayının sigortalının işyerinde bulunduğu ve işveren tarafından yürütölmekte olan iş dolayısıyla işyerinin emrinde meydana gelmesi halinde, iş kazası sayılmasında yasal zorunluluk olduğu aştır. Dava konusu olay davalının elektrikli görevini yürüttüğü ve işyerinde bulunduğu sırada meydana gelmiştir. Davacı

Önceki Karar Sonraki Karar

Şekil 16. Yargıtay karar arama motoruna + "iş kazası" + "meslek hastalığı" filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.

Yargıtay Karar Arama

Q + "kimyasal"

Ara

DETAYLI ARAMA YARIM

3178 adet karar bulundu.

10 kayıt göster

Daire	Esas	Karar	Karar Tarihi
Hukuk Genel Kurulu	2001/225	2001/287	28.03.2001
10. Ceza Dairesi	2002/4003	2003/8952	-
Ceza Genel Kurulu	2004/47	2004/101	20.04.2004
Ceza Genel Kurulu	2004/193	2005/2	01.02.2005
Ceza Genel Kurulu	2005/15	2005/29	15.03.2005
Ceza Genel Kurulu	2005/90	2005/102	11.10.2005
Ceza Genel Kurulu	2006/202	2006/196	19.06.2006

3.178 kayıt arasından 1 ile 10 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Hukuk Genel Kurulu 2001/11-225 E., 2001/287 K.

"İçtihat Metni"

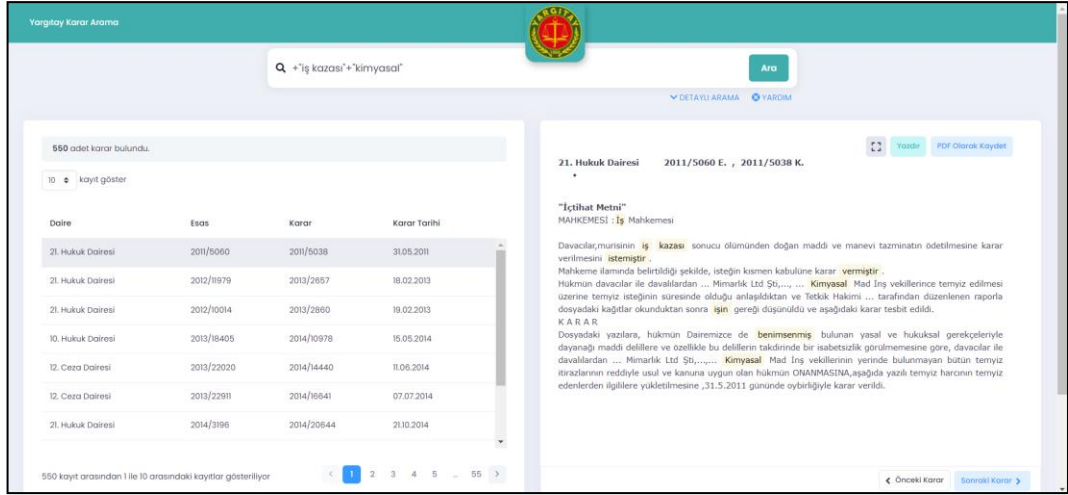
Tarafar arasındaki "alacak, tazminat, itiraz iptali" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İstanbul Asliye 8.Ticaret Mahkemesince davanın kısmen kabulüne, karşı davalının reddine dair verilen 12.11.1998 gün ve 1994/1482 E- 1998/1731 K. sayılı kararın incelenmesi davalı-karşı davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 11.Hukuk Dairesinin 2.11.1999 gün ve 1999/3746-8647 sayılı ilamı ile;

(...)-Davalı vekili, müvekkilinin davalıya ait taşınmazın 3 ve 4 nolu bağımsız bölümlerinde 1.8.1992 başlangıç tarihli kira sözleşmesiyle konfeksiyon ürünleri imal ettiğini, kiralanın kira sözleşmesi süresinde amaçına uygun bulunuruma yükümlülüğü olan davalı kiralayana kiralanın bodrum katlarında plastik (yer masambası) üretimi yapmaya başladığını, elvan zehirli gazların müvekkil işletet çalışanları olumsuz etkilediğini, itlara rağmen davalının faaliyetine son vermesi üzerine müvekkilince kiralanın 28.7.1994 tarihinde tahliye edilmek zorunda kaldığını ileri sürerek depozite bedeli (20.000) DM nin aynı veya ödeme tarihindeki kur karşılığın tıcarî faizle birlikte, davalının yakot bedelini katkım payı (109.186.619) TL-davalının istediği üzerine inşa edilip sandırma bedeli (55.328.000) TL-faizi ödenen 15 günlük kira bedeli (67.500.000) TL-bir ay üretim yapılmadığı halde işçilere ödenen (347.556.088) TL-nakit nedeniyle uğrılan bir aylık kar yoksunluğu (1.620.546.824) TL, yeni iş yerine nakil ve monte kaybı (191.113.500) TL-nakil ve montaj giderleri (308.865.950) TL-olmak üzere toplam (3.360.063.981) lıra zararın 1.10.1994 tarihinden itibaren reeskont faizle birlikte davalının tahsilini talep ve dava etmiştir.

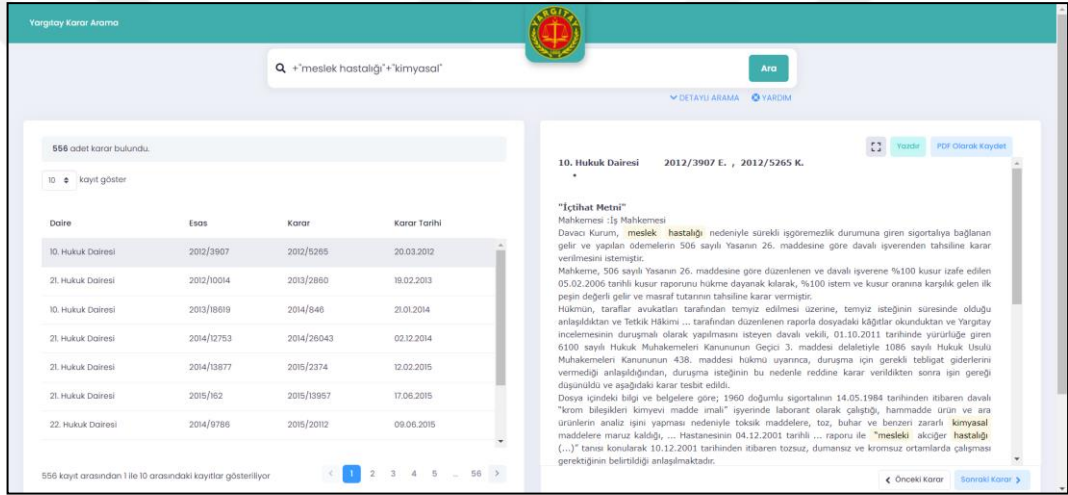
Davalı vekili cevabında, davalının tahliye nederi olarak gösterdiği durumu bile bile taşınmazın bir kısmına

Önceki Karar Sonraki Karar

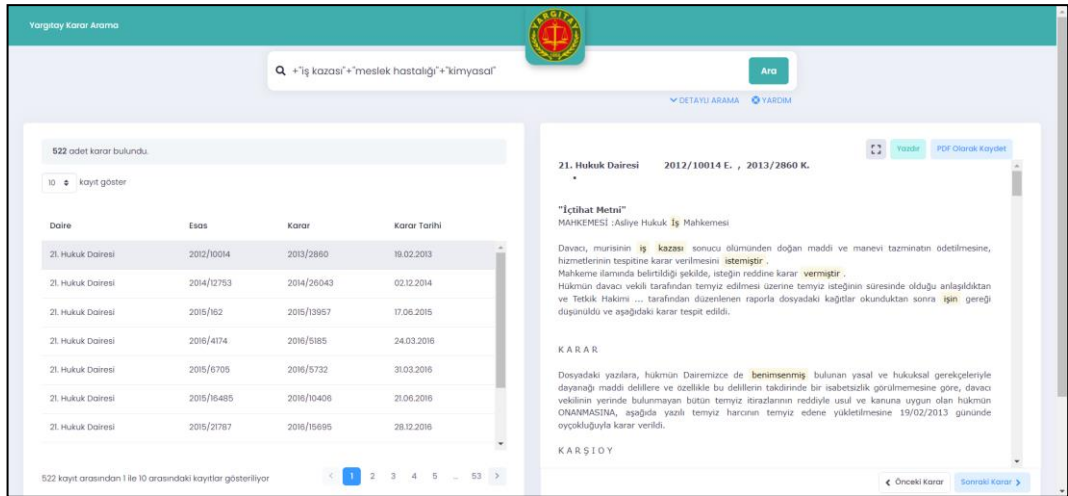
Şekil 17. Yargıtay karar arama motoruna + "kimyasal" filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.

Şekil 18. Yargıtay karar arama motoruna +”iş kazası”+”kimyasal” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.

Şekil 19. Yargıtay karar arama motoruna +”meslek hastalığı”+”kimyasal” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.

Şekil 20. Yargıtay karar arama motoruna +”iş kazası”+”meslek hastalığı” +”kimyasal” filtresi ile yapılan aramaya ait ekran görüntüsü.

4. BULGULAR

Tez kapsamında, Yargıtay kararlarında elde etmek istenilen verilere ulaşmak için kullanılacak tüm anahtar kelimeler Tablo 8’de belirtilmiştir. Bu anahtar kelimeler Yargıtay karar arama motorunda aratılmış olup arama sonucunda elde edilen karar sayıları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Yargıtay karar arama motoru ’nda taratılan anahtar kelimeler sonucunda elde edilen veriler

Karar Arama Motorunda Aratılan Anahtar Kelimeler	Toplam Karar Sayısı
+ "İş Kazası"	46861
+ "Meslek Hastalığı"	17489
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı"	8748
+ "Kimyasal"	3178
+ "İş Kazası" + "Kimyasal"	550
+ "Meslek Hastalığı" + "Kimyasal"	556
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Kimyasal"	522
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Biyolojik"	24
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Ergonomik"	3
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Psikososyal"	1
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Fiziksel"	218
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Radyasyon"	3
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Titreşim"	0
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Havalandırma"	24
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Gürültü"	3
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Aydınlatma"	46
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Basınç Farklılıkları"	2
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Nem"	0
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Termal Konfor"	0
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Ölüm"	3589
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Yaralanma"	640
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Ağır Yaralanma"	2
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Yanma"	8
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Zehirlenme"	11
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Uzuv Kaybı"	3
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "İntihar"	10
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "İşten Atılma"	1
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "İş Akdi"	150
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Bilinç Kaybı"	1
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Solunum Yetmezliği"	5
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Sakatlanma"	3
+ "İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Alerji"	1

Tablo 9’da belirtilen:

Renklendirilmeyen hücreler kimyasallardan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalarını ifade etmektedir.

yeşil renkler kimyasala bağlı oluşmayan iş kazası ve meslek hastalıklarını,

mavi renkler aynı kararların karar arama sitesinde 2 kez (peş peşe) verildiğini,

sarı renkler, karar içerisinde geçen iş kazası veya meslek hastalığının kaynaklandığı olayın bilinmediğini ifade etmektedir.

Tablo 9’da tüm kararlar 5 ana başlık altında araştırılmış ve sonuçlara ait veriler sayısal olarak grafiğe aktarılmıştır. Tablo 9’a göre gerçekleşen davalar mahkemelerine, mahkeme konularına, olay konularına, sebep-sonuçlarına ve mahkeme kararlarına (onama-bozma) göre incelenmiştir.

Tablo 9. 2012-2022 yılları içerisinde iş kazası ve meslek hastalıkları nedeniyle gerçekleşen ve +“iş kazası” + “meslek hastalığı” + “kimyasal” anahtar kelimeleri aratılarak elde edilen dava sonuçlarının incelenmesi

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
1	2013/2860	19.02.2013	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Boğulma-Gölete girme	İş kazası	Ölüm	Onama
2	2014/26043	2.12.2014	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	İşyerinde maruz kaldığı kimyasal maddeler-Kontak dermatit hastalığı	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma
3	2015/13957	17.06.2015	21. Hukuk Dairesi	Tespit davası	İnşaat işi yaparken zararlandırıcı olay	İş kazası	Yaralanma	Bozma
4	2016/5185	24.03.2016	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
5	2016/5732	31.03.2016	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Ölüm	Bozma
6	2016/10406	21.06.2016	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
7	2016/15695	28.12.2016	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Ölüm	Bozma
8	2016/15696	28.12.2016	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Ölüm	Bozma

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
9	2016/15697	28.12.2016	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Maluliyet	Bozma
10	2017/340	23.01.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
11	2017/683	7.02.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Beyin kanaması	İş kazası	Ölüm	Bozma
12	2017/1203	21.02.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
13	2017/2773	4.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Beyin kanaması	İş kazası	Ölüm	Bozma
14	2017/3199	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
15	2017/3218	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
16	2017/3215	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
17	2017/3196	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
18	2017/3203	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
19	2017/3195	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
20	2017/3193	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
21	2017/3208	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
22	2017/3209	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
23	2017/3197	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
24	2017/3205	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
25	2017/3204	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
26	2017/3207	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
27	2017/3211	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
28	2017/3201	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
29	2017/3216	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
30	2017/3221	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
31	2017/3206	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
32	2017/3220	18.04.2017	21.Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
33	2017/3198	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
34	2017/3202	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
35	2017/3192	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
36	2017/3200	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
37	2017/3222	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
38	2017/3214	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
39	2017/3217	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
40	2017/3213	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
41	2017/3212	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
42	2017/3210	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
43	2017/3219	18.04.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
44	2017/3704	8.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
45	2017/4047	16.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
46	2017/4046	16.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
47	2017/4313	23.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
48	2017/4314	23.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
49	2017/4490	29.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
50	2017/4489	29.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
51	2017/4646	30.05.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
52	2017/5161	12.06.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
53	2017/5704	4.07.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
54	2017/5701	4.07.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
55	2017/5702	4.07.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
56	2017/6212	12.09.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Sol ayağa çivi batması	İş kazası	Geçici iş göremezlik	Bozma
57	2017/6127	12.09.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Cam kesigi	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
58	2017/6570	19.09.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
59	2017/6561	19.09.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Makineye el sıkışması-Hareketli makine parçasına el sokulması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
60	2017/7190	3.10.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
61	2017/7189	3.10.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
62	2017/8118	23.10.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
63	2017/8802	6.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
64	2017/9305	14.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
65	2017/9527	21.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Maluliyet	Bozma
66	2017/9527	21.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
67	2017/9535	21.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
68	2017/9533	21.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
69	2017/9534	21.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
70	2017/9710	27.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
71	2017/9717	27.11.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
72	2017/10028	4.12.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
73	2017/10029	4.12.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
74	2017/10445	12.12.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
75	2017/10643	18.12.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
76	2017/10644	18.12.2017	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
77	2018/204	16.01.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Silahlı saldırı	İş kazası	Ölüm	Bozma
78	2018/456	23.01.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
79	2018/457	23.01.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
80	2018/458	23.01.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
81	2018/796	6.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
82	2018/1142	13.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
83	2018/1141	13.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
84	2018/1190	13.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
85	2018/1342	19.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
86	2018/1347	19.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafo patlaması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
87	2018/1743	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
88	2018/1734	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
89	2018/1737	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
90	2018/1740	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
91	2018/1744	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
92	2018/1738	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
93	2018/1739	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
94	2018/1736	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
95	2018/1735	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
96	2018/1741	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
97	2018/1742	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
98	2018/1745	26.02.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
99	2018/2097	12.03.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
100	2018/2422	19.03.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Maluliyet	Bozma
101	2018/2423	19.03.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
102	2018/2567	20.03.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
103	2018/2911	27.03.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
104	2018/2894	27.03.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Testere kazası	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
105	2018/3147	2.04.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
106	2018/3144	2.04.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
107	2018/3146	2.04.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
108	2018/3145	2.04.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
109	2018/4840	15.05.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
110	2018/1185	13.06.2018	Hukuk Genel Kurulu	Maddi manevi tazminat	Sağ leteral epikondilit ve sol kubital tünel sendromu	Meslek hastalığı	Geçici iş göremezlik	Bozma
111	2018/6033	5.07.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
112	2018/6182	11.09.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
113	2018/6181	11.09.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
114	2018/6181	11.09.2018	21. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
115	2018/6419	17.09.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
116	2018/6418	17.09.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
117	2018/6874	1.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
118	2018/7112	8.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
119	2018/7111	8.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
120	2018/7113	8.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
121	2018/7361	15.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
122	2018/7640	22.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
123	2018/7636	22.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
124	2018/7638	22.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
125	2018/7639	22.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
126	2018/7637	22.10.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
127	2018/7990	6.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
128	2018/8148	12.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
129	2018/8143	12.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
130	2018/8142	12.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
131	2018/8146	12.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
132	2018/8147	12.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
133	2018/8386	19.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
134	2018/8383	19.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
135	2018/8385	19.11.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
136	2018/8963	4.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
137	2018/8964	4.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
138	2018/9093	10.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
139	2018/9094	10.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
140	2018/9358	17.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
141	2018/9357	17.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
142	2018/9355	17.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
143	2018/9356	17.12.2018	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
144	2019/168	15.01.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Elini makineye kaptırması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
145	2019/474	4.02.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
146	2019/147	14.02.2019	Hukuk Genel Kurulu	Maddi manevi tazminat	Yüzüne halat çarpması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
147	2019/1636	5.03.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
148	2019/1780	11.03.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Maluliyet	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
149	2019/2136	19.03.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
150	2019/3288	30.04.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
151	2019/3251	30.04.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
152	2019/3249	30.04.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
153	2019/3248	30.04.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
154	2019/3247	30.04.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
155	2019/3250	30.04.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
156	2019/3500	7.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
157	2019/3502	7.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
158	2019/3495	7.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
159	2019/3503	7.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
160	2019/3494	7.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
161	2019/3501	7.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
162	2019/3496	7.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
163	2019/3645	13.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Bıçaklı saldırı	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
164	2019/3986	21.05.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
165	2019/4236	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
166	2019/4239	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
167	2019/4240	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
168	2019/4234	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
169	2019/4237	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
170	2019/4235	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
171	2019/4241	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
172	2019/4233	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
173	2019/4238	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
174	2019/4243	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
175	2019/4242	12.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
176	2019/4328	13.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Üzerine çelik kalıp devrilmesi	İş kazası	Ölüm	Bozma
177	2019/4418	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
178	2019/4416	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
179	2019/4419	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
180	2019/4414	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
181	2019/4411	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
182	2019/4415	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
183	2019/4408	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
184	2019/4409	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
185	2019/4410	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
186	2019/4407	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
187	2019/4413	17.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
188	2019/4557	20.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
189	2019/4774	27.06.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
190	2019/4925	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
191	2019/4938	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
192	2019/4933	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
193	2019/4939	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
194	2019/4928	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
195	2019/4929	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
196	2019/4937	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
197	2019/4930	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
198	2019/4934	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
199	2019/4926	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
200	2019/4936	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
201	2019/4931	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
202	2019/4935	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
203	2019/4932	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
204	2019/4927	10.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
205	2019/5233	17.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
206	2019/5429	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
207	2019/5430	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
208	2019/5428	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
209	2019/5425	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
210	2019/5432	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
211	2019/5426	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
212	2019/5427	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
213	2019/5431	24.09.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
214	2019/5637	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
215	2019/5649	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
216	2019/5644	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
217	2019/5639	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
218	2019/5643	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
219	2019/5636	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
220	2019/5638	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
221	2019/5648	1.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
222	2019/5805	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
223	2019/5809	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
224	2019/5808	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
225	2019/5806	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
226	2019/5803	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
227	2019/5813	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
228	2019/5807	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
229	2019/5814	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
230	2019/5812	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
231	2019/5811	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
232	2019/5810	7.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
233	2019/6063	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
234	2019/6074	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
235	2019/6075	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
236	2019/6065	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
237	2019/6066	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
238	2019/6071	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
239	2019/6077	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
240	2019/6067	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
241	2019/6069	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
242	2019/6070	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
243	2019/6068	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
244	2019/6072	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
245	2019/6076	14.10.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
246	2019/6513	5.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Makineye sağ elini kaptırması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
247	2019/6570	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
248	2019/6574	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
249	2019/6572	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
250	2019/6569	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
251	2019/6571	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
252	2019/6566	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
253	2019/6573	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
254	2019/6565	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
255	2019/6568	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
256	2019/6567	6.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
257	2019/6740	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
258	2019/6736	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
259	2019/6742	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
260	2019/6737	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
261	2019/6739	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
262	2019/6728	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
263	2019/6741	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
264	2019/6732	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
265	2019/6730	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
266	2019/6734	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
267	2019/6731	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
268	2019/6735	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
269	2019/6733	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
270	2019/6738	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
271	2019/6729	11.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
272	2019/6809	12.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme-Duvardan	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
273	2019/7010	19.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
274	2019/7205	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
275	2019/7203	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
276	2019/7206	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
277	2019/7204	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
278	2019/7201	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
279	2019/7200	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
280	2019/7202	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
281	2019/7198	26.11.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
282	2019/1235	28.11.2019	Hukuk Genel Kurulu	Maddi manevi tazminat	Merdivenden düşme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
283	2019/7412	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
284	2019/7411	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
285	2019/7414	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
286	2019/7417	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
287	2019/7421	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
288	2019/7415	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
289	2019/7424	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
290	2019/7413	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
291	2019/7423	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
292	2019/7420	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
293	2019/7416	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
294	2019/7422	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
295	2019/7418	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
296	2019/7419	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
297	2019/7425	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
298	2019/7438	3.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Göçük altında kalma-Yol yapım çalışmasında	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
299	2019/7562	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
300	2019/7564	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
301	2019/7565	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
302	2019/7559	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
303	2019/7560	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
304	2019/7567	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
305	2019/7563	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
306	2019/7557	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
307	2019/7561	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
308	2019/7566	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
309	2019/7558	9.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
310	2019/7699	11.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Meslekî kaynaklı allerjik kontakt dermatit hastalığı	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma
311	2019/9897	16.12.2019	10. Hukuk Dairesi	Rücuen tazminat	Makinenin sökülerek dışarı çıkarması esnasında iş kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
312	2019/7765	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
313	2019/7774	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
314	2019/7773	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
315	2019/7771	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
316	2019/7770	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
317	2019/7766	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
318	2019/7763	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
319	2019/7776	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
320	2019/7768	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
321	2019/7772	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
322	2019/7775	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
323	2019/7769	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
324	2019/7764	16.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
325	2019/8031	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
326	2019/8029	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
327	2019/8027	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
328	2019/8030	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
329	2019/8028	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
330	2019/8034	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
331	2019/8033	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
332	2019/8032	23.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
333	2020/291	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
334	2020/288	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
335	2020/284	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
336	2020/282	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
337	2020/283	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
338	2020/278	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
339	2020/280	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
340	2020/286	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
341	2020/287	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
342	2020/281	28.01.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
343	2020/508	4.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
344	2020/738	11.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Boğulma-Nehre düşme	İş kazası	Ölüm	Bozma
345	2020/770	13.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
346	2020/820	17.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebebi	Sonuç	Onama-Bozma
347	2020/825	17.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
348	2020/818	17.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
349	2020/823	17.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
350	2020/824	17.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
351	2020/821	17.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
352	2020/819	17.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
353	2020/1953	4.03.2020	10. Hukuk Dairesi	Rücu tazminat	Göze kimyasal(kostik maddesi) sıçraması. (Varil patlaması)	İş kazası	Maluliyet	Bozma
354	2020/1625	10.03.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Hırsız tarafından silahlı yaralanma	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
355	2020/1731	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
356	2020/1732	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
357	2020/1729	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
358	2020/1724	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
359	2020/1728	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
360	2020/1730	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
361	2020/1727	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
362	2020/1725	1.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
363	2020/2099	9.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
364	2020/2096	9.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
365	2020/2097	9.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
366	2020/2098	9.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
367	2020/2162	11.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
368	2020/2372	16.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
369	2020/2377	16.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
370	2020/2663	23.06.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
371	2020/5623	7.10.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
372	2020/6190	2.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
373	2020/6191	2.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
374	2020/6193	2.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
375	2020/6192	2.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
376	2020/6194	2.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
377	2020/6255	3.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
378	2020/6449	12.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
379	2020/6522	16.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
380	2020/6521	16.11.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
381	2020/7222	15.12.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
382	2020/7833	29.12.2020	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Sıtma Hastalığı	İş kazası	Ölüm	Bozma
383	2021/413	19.01.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi-Tartışma sonucu	İş kazası	Maluliyet	Bozma
384	2021/2074	23.02.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
385	2021/2072	23.02.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
386	2021/2071	23.02.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
387	2021/2075	23.02.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
388	2021/2077	23.02.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
389	2021/2076	23.02.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
390	2021/2979	9.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
391	2021/2978	9.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
392	2021/2980	9.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
393	2021/2975	9.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
394	2021/2974	9.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
395	2021/2976	9.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
396	2021/3398	16.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
397	2021/3397	16.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
398	2021/3396	16.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
399	2021/3763	23.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
400	2021/3758	23.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kesilen ağacın üzerine devrilmesi	İş kazası	Ölüm	Bozma
401	2021/4203	30.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
402	2021/4207	30.03.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	İşçinin parmaklarının kesilmesi	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
403	2021/5205	13.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	İşçinin parmaklarının kesilmesi	İş kazası	Ölüm	Bozma
404	2021/5595	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
405	2021/5595	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
406	2021/5598	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
407	2021/5598	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
408	2021/5599	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
409	2021/5596	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
410	2021/5592	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
411	2021/5597	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
412	2021/5597	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebebi	Sonuç	Onama-Bozma
413	2021/5592	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
414	2021/5591	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
415	2021/5591	20.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
416	2021/6018	27.04.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
417	2021/6449	18.05.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
428	2021/6449	18.05.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
419	2021/7331	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
420	2021/7333	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
421	2021/7329	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
422	2021/7330	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
423	2021/7328	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
424	2021/7332	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
425	2021/7349	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Tünel çalışmasında işçinin vücuduna kaya parçaları düşmesi sonucu yaralanma	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
426	2021/7354	1.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
427	2021/7787	8.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
428	2021/8294	15.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
429	2021/8292	15.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
430	2021/8295	15.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
431	2021/8296	15.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
432	2021/9147	29.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
433	2021/9142	29.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
434	2021/9131	29.06.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
435	2021/9682	6.07.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
436	2021/10153	14.09.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
437	2021/11059	28.09.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yangın merdiveninden düşme	İş kazası	Ölüm	Bozma
438	2021/11058	28.09.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Makineye kaptırılan elin parmaklarının ezilmesi	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
439	2021/11054	28.09.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Sol elin pres makinesine sıkışması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
440	2021/11558	5.10.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Ranzadan düşerek beyin kanaması geçirme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
441	2021/11558	5.10.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
442	2021/12441	19.10.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Sol baş parmağının makineye sıkışarak kopması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
443	2021/12440	19.10.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Ekonomizer sistem çalıştırılması sırasında patlama	İş kazası	Ölüm	Bozma
444	2021/13283	2.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Elektrik çarpması	İş kazası	Ölüm	Bozma
445	2021/13283	2.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
446	2021/13277	2.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Sol elini pres makinesine kaptırması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
447	2021/13748	9.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Sağ el baş parmağını makineye kaptırması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
448	2021/13753	9.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Başına dorse kapağı düşmesi	İş kazası	Ölüm	Bozma
449	2021/14269	16.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Ekonomizer sistem çalıştırılması sırasında patlama	İş kazası	Ölüm	Bozma
450	2021/14262	16.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Elektrik çarpması sonucu düşme	İş kazası	Ölüm	Bozma
451	2021/14299	16.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
452	2021/14710	23.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
453	2021/14663	23.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
454	2021/14672	23.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Elektrik çarpması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
455	2021/14668	23.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Forkliftle taşınan panonun sağ ayağına düşmesi	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
456	2021/15088	30.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Onama
457	2021/15998	14.12.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
458	2021/15991	14.12.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
459	2021/15946	14.12.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Boğulma-Gölete uçan araç	İş kazası	Ölüm	Bozma
460	2021/16341	21.12.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Göze kimyasal (kostik maddesi) fışkırması.	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
461	2021/16737	28.12.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
462	2022/1035	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	KKD kullanılmaması nedeniyle yaralanma	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebebi	Sonuç	Onama-Bozma
463	2022/1035	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
464	2022/10352	13.09.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüzüne dökülen kireç sebebiyle sağ gözünde kimyasal yanık oluşması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
465	2022/1058	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	KKD kullanılmasına rağmen gözde yaralanma	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
466	2022/1076	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
467	2022/1077	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
468	2022/1078	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
469	2022/1079	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
470	2022/1080	25.01.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
471	2022/10871	20.09.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Başına taş isabet etmesi sonucu işitme kaybı	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
472	2022/1117	20.09.2022	Hukuk Genel Kurulu	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
473	2022/11266	27.09.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme sonucu yaralanma	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
474	2022/11267	27.09.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme sonucu yaralanma	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
475	2022/11704	4.10.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
476	2022/11708	4.10.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Ayak kayması ile düşerek beyine pıhtı atması sonucu felç geçirme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
477	2022/1276	11.10.2022	Hukuk Genel Kurulu	Maddi manevi tazminat	Boğulma	İş kazası	Ölüm	Bozma
478	2022/1501	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebebi	Sonuç	Onama-Bozma
479	2022/1501	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
480	2022/1502	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
481	2022/1502	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
482	2022/1503	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
483	2022/1503	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
484	2022/1504	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
485	2022/1504	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
486	2022/1507	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
487	2022/1508	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
488	2022/1508	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
489	2022/1509	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
490	2022/1509	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
491	2022/1510	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
492	2022/1510	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
493	2022/1511	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
494	2022/1511	8.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
495	2022/1886	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Silahlı saldırı	İş kazası	Ölüm	Bozma
496	2022/1909	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Trafik kazası	İş kazası	Ölüm	Bozma
497	2022/1920	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
498	2022/1920	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
499	2022/1927	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
500	2022/1927	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
501	2022/1928	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
502	2022/1928	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
503	2022/1931	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Ölüm	Onama
504	2022/1931	15.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
505	2022/2304	22.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi tazminat	Masa kalıpları arasındaki boşluğa düşmesi	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
506	2022/2304	22.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar	Aynı karar
507	2022/2333	22.02.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Başını pres valse çarpması ve elini dönen valsere kaptırması	İş kazası	Ölüm	Bozma
508	2022/2779	1.03.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Soma Maden Kazası	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
509	2022/3216	8.03.2022	10. Hukuk Dairesi	Rücuen tazminat	Yüksekten düşme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
510	2022/3588	15.03.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
511	2022/3717	16.03.2022	10. Hukuk Dairesi	Rücuen tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Ölüm	Bozma
512	2022/4995	5.04.2022	10. Hukuk Dairesi	Rücuen tazminat	Çıplak elle arızaya müdahale etme	İş kazası	Ölüm	Bozma

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
513	2022/5248	7.04.2022	10. Hukuk Dairesi	Tespit davası	Otobüs Kapı Hazırlık biriminde çalışırken Lösemi olması	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma
514	2022/5471	13.04.2022	10. Hukuk Dairesi	Rücuen tazminat	Yüksekten düşme / Sac üzerinde kimyasal birikmesi ile kayarak düşme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
515	2022/5887	19.04.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yanık-Ateşe ısınmak için tiner dökerek patlama meydana getirme.	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
516	2022/6810	10.05.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Çimento fabrikasında çalışması nedeniyle cilt hastalığı, hipertansiyon, hastalığı, astım ve bronşit hastalıklarına yakalanması	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma
517	2022/6937	11.05.2022	10. Hukuk Dairesi	Rücuen tazminat	Gözde yaralanma- Dolan hazne zamanında boşaltılmadığı için yuvarlak hurda parçalardan iki tanesinin fırlayıp sağ gözüne saplanması.	İş kazası	Geçici iş göremezlik	Bozma
518	2022/7259	17.05.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	KKD kullanılmaması nedeniyle elektrik gelmesi ile yaralanma.	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
519	2022/8172	31.05.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Üzerine demir kapı düşmesi	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
520	2022/9919	28.06.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	İndirilen suntalar arasında kalma	İş kazası	Ölüm	Bozma
521	2022/9922	28.06.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Kalp krizi	İş kazası	Ölüm	Bozma
522	2022/9949	28.06.2022	10. Hukuk Dairesi	Rücuen tazminat	Olay bilinmiyor	İş kazası	Ölüm	Bozma

*Tablo 9'un devamıdır.

Tablo 10'da tüm kararlar 6 ana başlık altında araştırılmış ve sonuçlara ait veriler sayısal olarak grafiğe aktarılmıştır. Tablo 10'a göre gerçekleşen davalar; mahkemelerine, mahkeme konularına, olay konularına, sebep-sonuçlarına, mahkeme kararlarına (onama-bozma) ve işverenin uygulama politikasına göre incelenmiştir. Yargıtay karar arama motorunda +“iş kazası” + “meslek hastalığı” + “kimyasal” anahtar kelimeleri aratılarak elde edilen 498 adet dava tek tek incelenerek kimyasal risklerden kaynaklı olan ve Tablo 10'da detayları ile birlikte verilen 14 adet dava tespit edilmiştir. Kimyasal risklerden kaynaklı söz konusu davalar iş kazası ve meslek hastalığı sonucunda meydana gelerek ölüm ve sürekli iş göremezlik ile sonuçlanan davalardır. Bu davalarda işverenin koruma politikalarına değinilmiş olup kaza nedenleri incelenmiştir.

Tablo 10. +“iş kazası” + “meslek hastalığı” + “kimyasal” anahtar kelimeleri aratılarak elde edilen kimyasal kaynaklı iş kazalarının ve meslek hastalıklarına ait dava sonuçlarının altı ana başlıkta incelenmesi

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebebi	Sonuç	Onama-Bozma	İşveren tarafından uygulanan koruma politikası
477	2022/1276	11.10.2022	Hukuk Genel Kurulu	Maddi manevi tazminat	Boğulma	İş kazası	Ölüm	Bozma	Vefat eden işçinin yağış nedeniyle o günlük işini bıraktıktan sonra balıkları seyretmek üzere nehir kenarına gittiği ve yağış sebebiyle gevşeyen toprağın kayması nedeniyle nehre düştüğü anlaşılmıştır. Davalı işveren olayın işin yürütümü ve iş sahası dışında meydana geldiğini belirtmiştir.
1	2013/2860	19.02.2013	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Boğulma-Gölete girme	İş kazası	Ölüm	Onama	Sulama havuzunda pompacı ve bekçi olan çalışan sulama motoru yanında bulunan gölette boğulmuştur. Dibi balçık, bataklık ve sazlık olan göletin etrafının herhangi bir çit veya duvarla çevrilmediği, gölete girilmesinin tehlikeli olduğuna dair bir tabelanın bulunmadığı, gölet kenarlarında da herhangi bir önlem alınmadığı anlaşılmıştır.
459	2021/15946	14.12.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Boğulma-Gölete uçan araç	İş kazası	Ölüm	Bozma	Olayın meydana gelmesini önleme yönünden işverenin alması gerekli veya alabileceği önlemlerin neler olduğu, hangi önlemleri aldığı, hangi önlemleri almadığı, alınan önlemlere işçinin uyup uymadığı gibi hususların ayrıntılı bir biçimde incelenmesi istenmiştir.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma	İşveren tarafından uygulanan koruma politikası
344	2020/738	11.02.2020	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Boğulma-Nehre düşme	İş kazası	Ölüm	Bozma	Çalışan yağışlı hava nedeniyle çalışmayı bırakarak, işveren tarafından işçilere sağlanmış olan işyeri dışındaki eve giderken, balıkları izlemek amacıyla Çoruh Nehri kıyısına inmeye çalıştığı sırada , ayağının kayması sonucu nehre düşerek vefat etmiştir.
516	2022/6810	10.05.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Çimento fabrikasında çalışması nedeniyle cilt hastalığı, hipertansiyon, hastalığı, astım ve bronşit hastalıklarına yakalanması	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma	Davalı işveren fabrika genelinde kulak koruyucular, gözlük ve çalışan işçilere tozlu ortamlarda kullanılmak üzere tozdan korunma amaçlı toz maskelerinin temin edildiğini ve kullanımının mecburi olduğunu söylemiş, fabrikada düzenli olarak solunabilir toz ölçümü yapıldığını, bu ölçümler de düzenli olarak raporlandığını belirtmiştir.
443	2021/12440	19.10.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Ekonomizer sistem çalıştırılması sırasında patlama	İş kazası	Ölüm	Bozma	Davalı şirketin işçi ve işyeri güvenliği bakımından tüm yükümlülüklerini yerine getirdiğini belirtmiştir.

*Tablo 10'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	SebeP	Sonuç	Onama-Bozma	İşveren tarafından uygulanan koruma politikası
449	2021/14269	16.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Ekonomizer sistem çalıştırılması sırasında patlama	İş kazası	Ölüm	Bozma	Davalı şirketin işçi ve işyeri güvenliği bakımından tüm yükümlülüklerini yerine getirdiğini belirtmiştir.
460	2021/16341	21.12.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Göze kimyasal (kostik maddesi) fışkırması.	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma	Davalı işveren kazanın, çalışanın işlem sırasına uymamasından kaynaklandığını, davacının pompayı durdurmadan hortumu sökmeye çalıştığını belirtmiştir.
353	2020/1953	4.03.2020	10. Hukuk Dairesi	Rücu tazminat	Göze kimyasal (kostik maddesi) sıçraması. (Varil patlaması)	İş kazası	Maluliyet	Bozma	Kazalıya davalı işyerinde amirleri tarafından herhangi bir talimat verilmemesine rağmen ve üretimin yapılmadığı bir vakitte, öğle paydosunda iken varili temizlemek için kendi inisiyatifi ile yaptığı işlemin sonuçlarını bilebilecek tecrübeye sahip olmasına rağmen, bu işlem için takip etmesi gereken süreci takip etmeyerek ve kurallara uymayarak daha kısa zamanda aynı sonuca ulaşabilmek için asidik malzeme ile bazal malzemeyi birden karıştırması sonucu reaksiyon oluşmasıyla varil patlamış ve varilden sıçrayan kimyasal malzeme, varilin hemen yanında bulunan sigortalının gözlerine sıçrayarak kazaya sebep olmuştur.

*Tablo 10'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma	İşveren tarafından uygulanan koruma politikası
2	2014/26043	2.12.2014	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	İşyerinde maruz kaldığı kimyasal maddeler Kontakt dermatit hastalığı	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma	Davacıda kontakt dermatit hastalığının bulunduğu, bu hastalığın işyerinde maruz kaldığı kimyasal maddelerden kaynaklanabileceği gibi işyeri dışında temas ettiği deterjan, losyon, sabun vb. kimyasal maddelerden de kaynaklanabileceği, bunlar arasında tıbben ayırım yapılamadığı belirtildi. Davacı sigortalının sürekli iş göremezlik oranının tespit edilip edilmediğini Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan sormak , Kurumdan gelecek belgelere göre sürekli iş göremezlik oranına ilişkin çelişki oluşması halinde yukarıda açıklanan usule göre resen tespit etmek, davacı sigortalıda meslek hastalığı olup, olmadığı hususu ve sürekli iş göremezlik oranı kesinleştikten sonra , dosyadaki tüm delilleri bir bütün halinde değerlendirerek bir karar verilecektir. Kararda işverenin koruma politikasından bahsedilmemektedir.
310	2019/7699	11.12.2019	21. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Meslekî kaynaklı alerjik kontakt dermatit hastalığı	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma	Davalı şirket, tüm yükümlülükleri yerine getirdiğini, çalışma şartlarının hukuka uygun olduğunu belirtmiş, davacıya konulan tanının mesleki olmadığını savunarak davanın reddini talep etmiştir.

*Tablo 10'un devamıdır.

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konusu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	SebeP	Sonuç	Onama-Bozma	İşveren tarafından uygulanan koruma politikası
513	2022/5248	7.04.2022	10. Hukuk Dairesi	Tespit davası	Otobüs Kapı Hazırlık biriminde çalışırken Lösemi olması	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma	Davalı işveren çalışanın çalışma alanında kullanılan kimyasalların kısıtlı olmasına rağmen çalışanlara temin edilen kişisel koruyucu donanım kullanımının düzenli olduğunu belirtmiştir.
515	2022/5887	19.04.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yanık-Ateşe ısınmak için tiner dökerek patlama meydana getirme.	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma	Davalı işveren tarafından çalışana işe başlarken tüm koruyucu ekipmanların ve gerekli eğitimlerin verildiği belirtilmiştir. Davacıya işveren tarafından iş güvenliği konusunda talimat verildiği halde talimatlara uymayarak yanan ateşin içine patlayıcı ve yanıcı özelliği olduğu herkesçe bilinen kimyasal sıvıyı atarak kazayı meydana getirmiştir.
463	2022/10352	13.09.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüzüne dökülen kireç sebebiyle sağ gözünde kimyasal yanık oluşması	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma	Davalı işveren işyerinde çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve koruyucu ekipmanların verildiğini belirtmiştir. Çalışanın ayağının takılması sonucu yüzüne kireç dökülmüş gözü zarar görmüştür.

*Tablo 10'un devamıdır.

Tablo 11'de tüm kararlar 5 ana başlık altında araştırılmış ve sonuçlara ait veriler sayısal olarak grafiğe aktarılmıştır. Tablo 11'e göre gerçekleşen davalar mahkemelerine, mahkeme konularına, olay konularına, sebep-sonuçlarına ve mahkeme kararlarına (onama-bozma) göre incelenmiştir.

Tablo 11. + “kişisel koruyucu donanım” anahtar kelimesi aratılarak elde edilen dava sonuçlarının beş ana başlıkta incelenmesi

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
1	2015/1926	19.02.2015	7. Hukuk Dairesi	İşe iade	KKD'yi fabrika dışına çıkarma	İş veren feshi	İş feshi	Bozma
2	2015/1987	4.02.2015	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Elektrik çarpması	İş kazası	Ölüm	Bozma
3	2015/7053	29.04.2015	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Boğucu ve zehirleyici gaz solunması sonucu asfiksi	İş kazası	Ölüm	Bozma
4	2016/3827	10.03.2016	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Elektrik çarpması	İş kazası	Ölüm	Bozma
5	2017/105	10.01.2017	12. Ceza Dairesi	Taksirle yaralama	Çalışanın hızlara parmağını kaptırması	İş kazası	Yaralanma	Bozma
6	2019/9526	4.12.2019	10. Hukuk Dairesi	Rücu tazminat	Elektrik çarpması	İş kazası	Geçici iş göremezlik	Bozma
7	2020/5911	11.11.2020	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Yüksekten düşme	İş kazası	Ölüm	Onama
8	2021/2188	2.03.2021	12. Ceza Dairesi	Taksirle yaralama	Çalışanın devrilen demir kapının altında kalması	İş kazası	Yaralanma	Onama
9	2021/8193	23.11.2021	12. Ceza Dairesi	Tazminat davası	Yüksekten düşme	İş kazası	Ölüm	Onama
10	2021/14294	16.11.2021	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	Yüksekten düşme	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
11	2022/403	19.01.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Kafa travması	İş kazası	Ölüm	Onama
12	2022/1493	1.03.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Yüksekten düşme	İş kazası	Ölüm	Onama
13	2022/2417	29.03.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Elektrik çarpması	İş kazası	Ölüm	Bozma
14	2022/2928	14.04.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	İki vagon arasına sıkışma	İş kazası	Ölüm	Bozma

Sıra No	Karar No	Karar Yılı	Mahkeme	Mahkeme Konu	Kimyasalla İlgili Konu/Olay	Sebeup	Sonuç	Onama-Bozma
15	2022/3139	20.04.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Yüksekten düşme	İş kazası	Ölüm	Bozma
16	2022/4026	24.05.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Yüksekten düşme	İş kazası	Ölüm	Bozma
17	2022/4490	7.06.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Yüksekten düşme	İş kazası	Ölüm	Onama
18	2022/4842	22.06.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle yaralama	Sol göze elmas parçası batması	İş kazası	Yaralanma	Onama
19	2022/5248	7.04.2022	10. Hukuk Dairesi	Tespit davası	Lösemi tanısı	Meslek hastalığı	Sürekli iş göremezlik	Bozma
20	2022/5691	15.09.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Havasız kalma ve toksik gaz imhalasyonu	İş kazası	Ölüm	Bozma
21	2022/6807	10.05.2022	10. Hukuk Dairesi	Maddi manevi tazminat	İş malzemelerini ekskavatörle taşınması ile gerçekleşen kaza	İş kazası	Sürekli iş göremezlik	Bozma
22	2022/8391	10.11.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle yaralama	Yüksekten düşme	İş kazası	Yaralanma	Bozma
23	2022/8395	10.11.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Elektrik çarpması	İş kazası	Ölüm	Onama
24	2022/8405	10.11.2022	12. Ceza Dairesi	Taksirle öldürme	Elektrik çarpması	İş kazası	Ölüm	Onama

*Tablo 11'in devamıdır.

5. TARTIŞMA

5.1. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Davalarının Yargıtay Kararları Işığında İncelenmesi

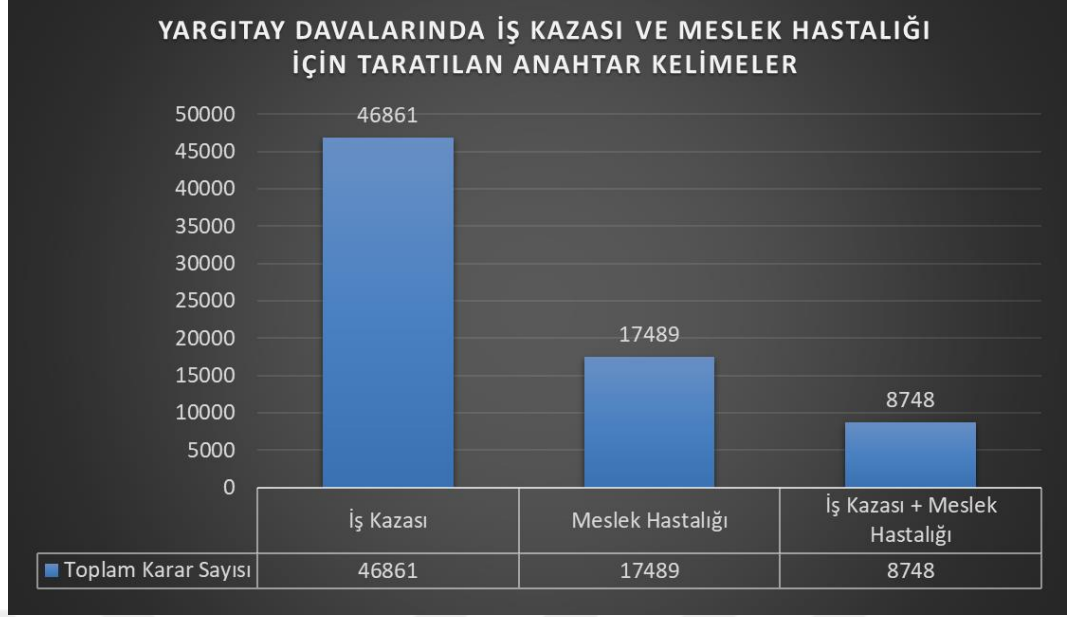
Bu bölümde yer alan verilere göre Yargıtay Karar Arama Motoru'nda +“iş kazası”+“meslek hastalığı”+“kimyasal” anahtar kelimeleri hepsi birlikte aratıldığında 2013-2022 yılları arasında elde edilen toplam dava sayısının 522 adet olduğu görülmektedir. Tablo 13, Tablo 14, Tablo 15, Tablo 16 ve Tablo 17’de aynı karar başlığı altında bulunup 24 adet olan karar sayısı, 522 adet davanın içerisinde yer alan ve karar arama sisteminde 2 kez görülen yani tekrar eden kararları temsil etmektedir. Aynı karar sayılarını çıkarınca toplamda 498 farklı dava elde edildiği görülmektedir. Yüzde (%) oranlar 498 dava adedi üzerinden hesaplanmıştır.

5.1.1. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen iş kazası ve meslek hastalığı davaları

Aşağıda yer alan +“iş kazası”, +“meslek hastalığı” ve +“iş kazası”+“meslek hastalığı” anahtar kelimelerinin Yargıtay Karar Arama Motoru'nda aratılmasıyla elde edilen 2013-2022 yılları arasındaki on yıllık süreç içerisinde taranan dava sayıları verilmiştir. 46.861 adet dava iş kazası, 17.489 adet dava meslek hastalığı iken 8.748 adet dava hem iş kazası hem de meslek hastalığı ile sonuçlanmıştır ve iş kazası davaları meslek hastalığı davalarından yaklaşık 3 kat daha fazladır (Tablo 12 ve Şekil 21).

Tablo 12. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen iş kazası ve meslek hastalığı konusundaki karar sayıları (2013-2022)

Yargıtay Davalarında İş Kazası ve Meslek Hastalığı İçin Taratılan Anahtar Kelimeler	Toplam Karar Sayısı
İş Kazası	46861
Meslek Hastalığı	17489
İş Kazası + Meslek Hastalığı	8748

Şekil 21. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen iş kazası ve meslek hastalığı konusundaki karar sayıları (2013-2022)

5.1.2. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

Yargıtay Karar Arama Motoru’nda aratılan 2013-2022 yılları arasındaki iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili görülen dava sayıları Tablo 13’te verilmiştir.

Tarama sonucu elde edilen 498 adet davanın 493 (%99) adedi iş kazası ve 5 adedi (%1) meslek hastalığıdır (Tablo 13 ve Şekil 22). Bu Yargıtay davaları içinde iş kazalarının meslek hastalıklarından %98 oranında (yaklaşık 100 katı) daha fazla olduğu da verilere yansımıştır.

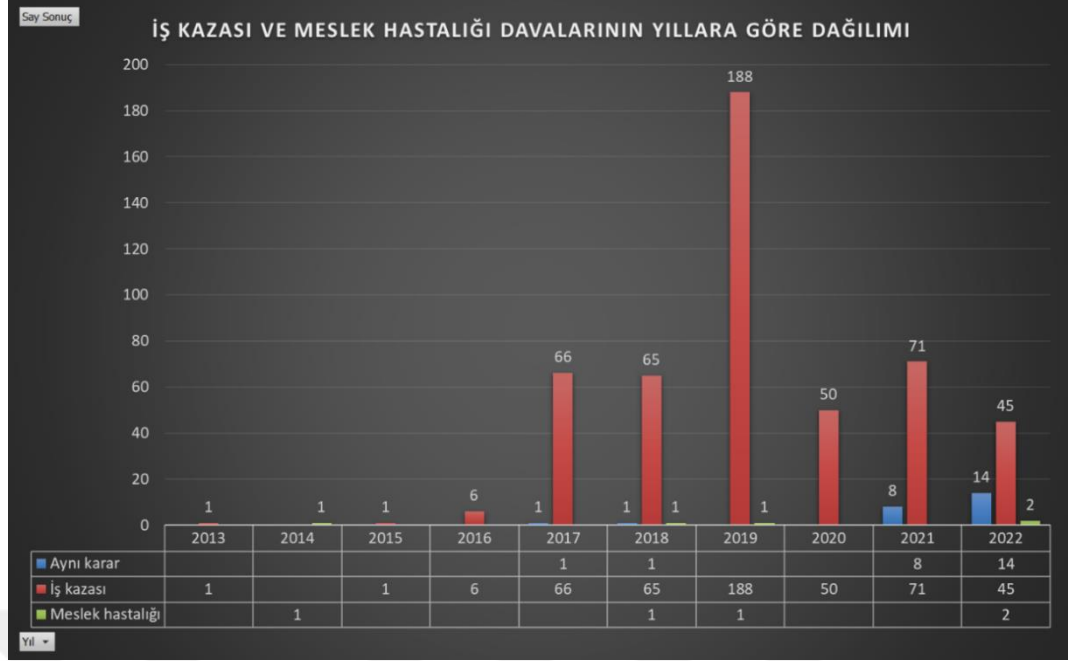
Tablo 13’e göre 2016-2017 yılları arasındaki iş kazası sayısının 11 katına, 2018-2019 yılları arasında ise yaklaşık 2 katına (%189) çıktığı görülmektedir. Artış oranlarının bu derece fazla olmasının nedeni 2014 yılında gerçekleşen Soma maden faciası için açılan davalardan kaynaklandığı saptanmıştır. İş kazası sayılarının 2019-2020 yılları arasında 1/3 oranında (%73) azaldığı ve 2019 yılından sonra da yaklaşık aynı kaldığı gözlenmiştir (Şekil 22).

2021 yılında SGK’da yayınlanan “kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatından dolayı meydana gelen iş kazaları”nın 5331 adet (iş kazası ve meslek hastalıklarının toplamının yaklaşık %99’u) (Şekil 1, Tablo 2 ve Şekil 9), meslek hastalıklarının ise 18 adet (iş kazası ve meslek hastalıklarının toplamının yaklaşık %1’i) (Şekil 2, Tablo 6 ve Şekil 10) olduğu görülmüştür. Bu tarihte yargıya yansıyan kimyasal kaynaklı iş

kazası davalarının 71 adet, (iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının toplamının yaklaşık %97.2'i) meslek hastalığı davalarının ise 2 adet (iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının toplamının yaklaşık %2.7'i) olduğu tespit edilmiştir (Tablo 13 ve Şekil 22). Bunun yanı sıra SGK'nun Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı sektöründe 2012-2021 yılları arasında on yılda gerçekleşen iş kazaları sayısı toplam 28.612 (28707 adet iş kazası ve meslek hastalıklarının toplamının yaklaşık %99.6'sı) (Şekil 1, Tablo 2 ve Şekil 9) ve meslek hastalığı sayısı toplam 95 (28707 adet iş kazası ve meslek hastalıklarının toplamının yaklaşık %0.4'ü) (Şekil 2, Tablo 6 ve Şekil 10) adettir. Bu tarihlere uyumlu olarak 2013-2022 yılları arasındaki on yıllık süreçte yargıya yansıyan kimyasal kaynaklı iş kazası davalarının 493 adet, (iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının toplamının yaklaşık %99'u) meslek hastalığı davalarının ise 5 adet (iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının toplamının yaklaşık %1'i) olduğu tespit edilmiştir (Tablo 13 ve Şekil 22). Bu verilere göre kimyasal kaynaklı gerçekleşen iş kazaları ve meslek hastalıklarının yargıya yansıyan kısmının oransal olarak SGK verileriyle uyumlu olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 13. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı İş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI DAVALARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
Say Sonuç	Sütun Etiketler			
Yıl	Aynı karar	İş kazası	Meslek hastalığı	Genel Toplam
2013		1		1
2014			1	1
2015		1		1
2016		6		6
2017	1	66		67
2018	1	65	1	67
2019		188	1	189
2020		50		50
2021	8	71		79
2022	14	45	2	61
Genel Toplam	24	493	5	522

Şekil 22. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

5.1.3. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

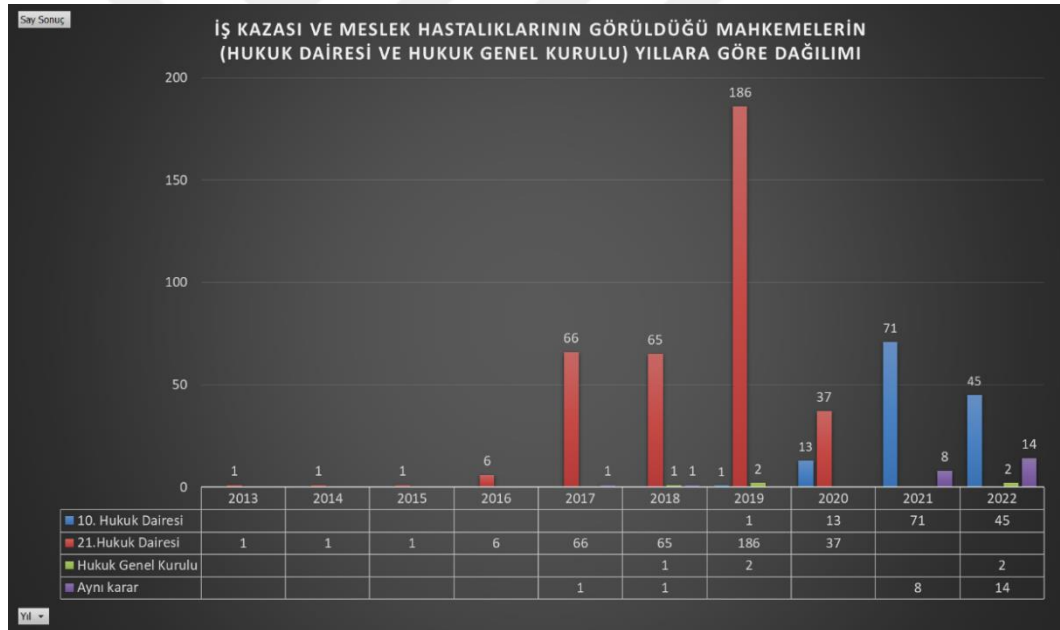
Aşağıda Tablo 14’te 2013-2022 yılları arasındaki iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili görülen mahkemelerin yıllara göre dağılımları verilmiştir.

21.hukuk dairesinde görülen dava sayılarının (%73) 10.hukuk dairesinde görülen dava sayılarından (%26) 3 kat daha fazla olduğu Tablo 14’te görülmektedir. 2021 yılı itibarı ile bu davalar sadece 10. Hukuk dairesi tarafından görülmeye başlamıştır.

2019 yılında 21.hukuk dairesinde görülen davaların sayısında önceki yıla göre yaklaşık 3 kat artış görülmüştür. Bu artışın sebebi soma maden faciasına dayanmaktadır. 2021 yılı sonrası dava sayısında azalma görülmüştür (Tablo 14 ve Şekil 23).

Tablo 14. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ GÖRÜLDÜĞÜ MAHKEMELERİN (HUKUK DAİRESİ VE HUKUK GENEL KURULU) YILLARA GÖRE DAĞILIMI					
Say Sonuç	Sütun Etiketleri				
Yıl	10. Hukuk Dairesi	21. Hukuk Dairesi	Hukuk Genel Kurulu	Aynı karar	Genel Toplam
2013		1			1
2014		1			1
2015		1			1
2016		6			6
2017		66		1	67
2018		65	1	1	67
2019	1	186	2		189
2020	13	37			50
2021	71			8	79
2022	45		2	14	61
Genel Toplam	130	363	5	24	522

Şekil 23. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

5.1.4. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

Tablo 15'e göre 2013-2022 yılları arasındaki iş kazaları ve meslek hastalıklarının dava konularına bakıldığında davaların 487 adedi (%98) maddi manevi tazminat davası olarak gerçekleşmiştir. Bu davaların 188 adedi (%39) 2019 yılına aittir ve yine çoğu soma faciasına dayanan davalardan oluşmaktadır (Tablo 15 ve Şekil 24).

Tablo 15. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ DAVA KONULARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI						
Say Sonuç	Sütun Etiketle					
Yıl	Aynı karar	Maddi manevi tazminat	Maddi tazminat	Rücu tazminat	Tespit davası	Genel Toplam
2013		1				1
2014		1				1
2015					1	1
2016		6				6
2017	1	66				67
2018	1	66				67
2019		188		1		189
2020		49		1		50
2021	8	71				79
2022	14	39	1	6	1	61
Genel Toplam	24	487	1	8	2	522

Şekil 24. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı mahkeme konularının yıllara göre dağılımı

5.1.5. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

Tablo 16’da 2013-2022 yılları arasındaki iş kazası ve meslek hastalıkları sonuçlarının yıllara göre dağılımı verilmiştir. Elde edilen verilerin Tablo 16’ya yansımalarına göre 498 adet davanın 436 (%88) adedi “ölüm”le, 52 (%10) adedi “sürekli iş göremezlik”

ile sonuçlanmıştır. Diğer dava sonuçları (“Yaralanma”, “maluliyet” ve “geçici iş görmezlik”) ise toplam davaların yaklaşık %2’sini oluşturmaktadır.

Tablo 16. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

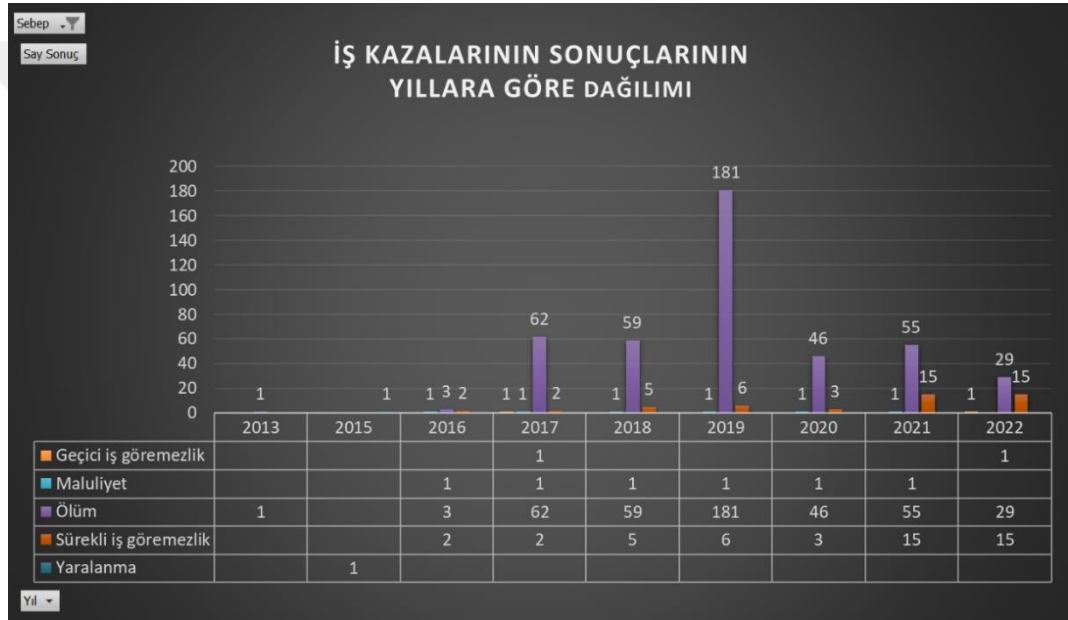
İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ SONUÇLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI							
Say Sonuç	Sütun Etiketle						
Yıl	Aynı karar	Geçici iş görmezlik	Maluliyet	Ölüm	Sürekli iş görmezlik	Yaralanma	Genel Toplam
2013				1			1
2014					1		1
2015						1	1
2016			1	3	2		6
2017	1	1	1	62	2		67
2018	1	1	1	59	5		67
2019			1	181	7		189
2020			1	46	3		50
2021	8		1	55	15		79
2022	14	1		29	17		61
Genel Toplam	24	3	6	436	52	1	522

Şekil 25. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

“Ölüm”le sonuçlanan davaların 2017 yılında önceki yıla göre gözle görülür bir şekilde arttığı, 2019 yılında ise önceki yıla göre yaklaşık 3 kat arttığı (çoğu dava soma faciası kaynaklıdır) ve 2022 yılında “ölüm”le sonuçlanan davaların sayısının azalmaya başladığı bunun yanı sıra “sürekli iş görmezlik” ile sonuçlanan davaların ise giderek bu on yıllık süreçte arttığı görülmüştür (Tablo 16 ve Şekil 25).

Şekil 26'ya göre 2019 yılındaki 189 adet iş kazasının 181 adedi (%96) ölümle sonuçlanmıştır. Şekil 26'ya genel olarak bakıldığında ise toplamda 493 adet olan iş kazasının 436 adedinin (%88) ölüm, 48 adedinin (%10) sürekli iş göremezlik, 6 adedinin (%1) maluliyet ile sonuçlandığı görülmektedir. ÇSGB 2014 faaliyet raporuna göre incelenen 1009 iş kazasının %48'i yaralanma, %46'sı ölüm ve %6'sı uzuv kaybına uğramıştır (T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2015, s. 47). ÇSGB 2015 yılı faaliyet raporuna göre toplam 285 iş kazasının 164 tanesi (%58) ölümle, 32 tanesi (%11) ise uzuv kaybıyla sonuçlanmıştır (T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2016, s. 79). Buradaki verilerle karşılaştırıldığında Yargıtay'a gelen davaların daha çok ölümle sonuçlanan iş kazaları olduğu görülmektedir.

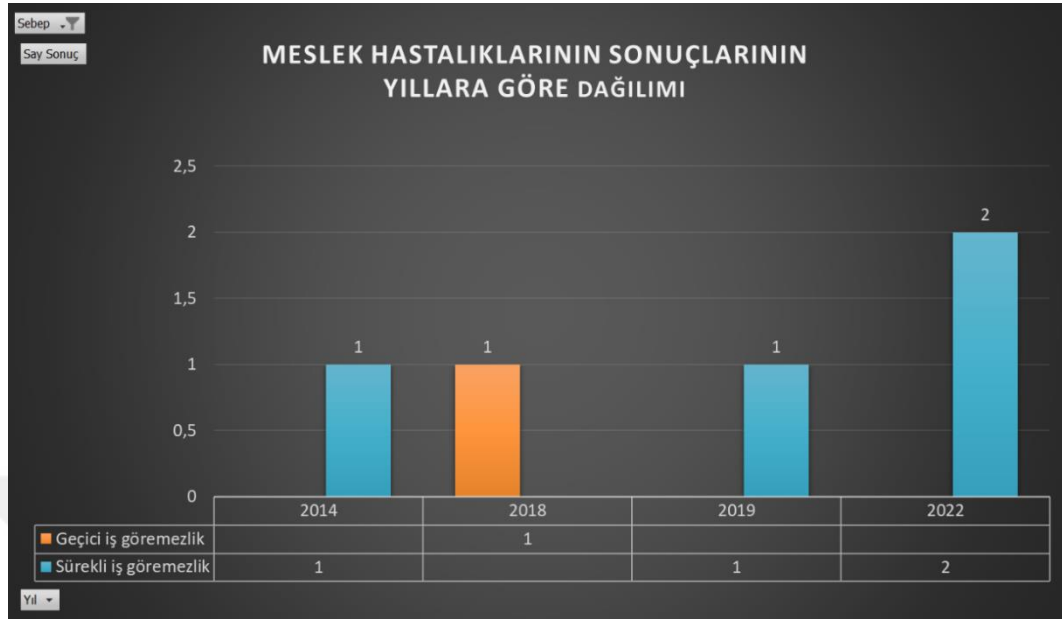

Şekil 26. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazalarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

Şekil 27'ye göre 5 adet meslek hastalığının 1 adedi (%20) geçici iş göremezlik, 4 adedi (%80) ise sürekli iş göremezlik ile sonuçlanmış buna karşın ölümle sonuçlanan bir meslek hastalığına rastlanmamıştır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tahminlerine göre her yıl dünyada 11 milyon meslek hastalığı meydana gelmekte ve bunların 700 bini (yaklaşık %6) hayatını kaybetmektedir (Tarım, 2017, s. 56.). Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), meslek hastalıklarını "Gizli Salgın" olarak nitelendirmektedir. Bu tanımın sebebi, birçok ülkede meslek hastalıklarının çoğunun teşhis edilmemesidir. ILO'nun tahminlerine göre, dünya genelinde her yıl yaklaşık 2 milyon 800 bin işçi işle ilgili hastalıklar nedeniyle hayatını kaybetmektedir (iş kazası sonucu ölümlerin 7 katı). Ayrıca, "iş

kazaları" olarak adlandırılan ani olaylarda yaklaşık 400 bin işçi hayatını kaybetmektedir (Denizhan OSGB, 2023, s. 2, 3).

Şekil 27. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

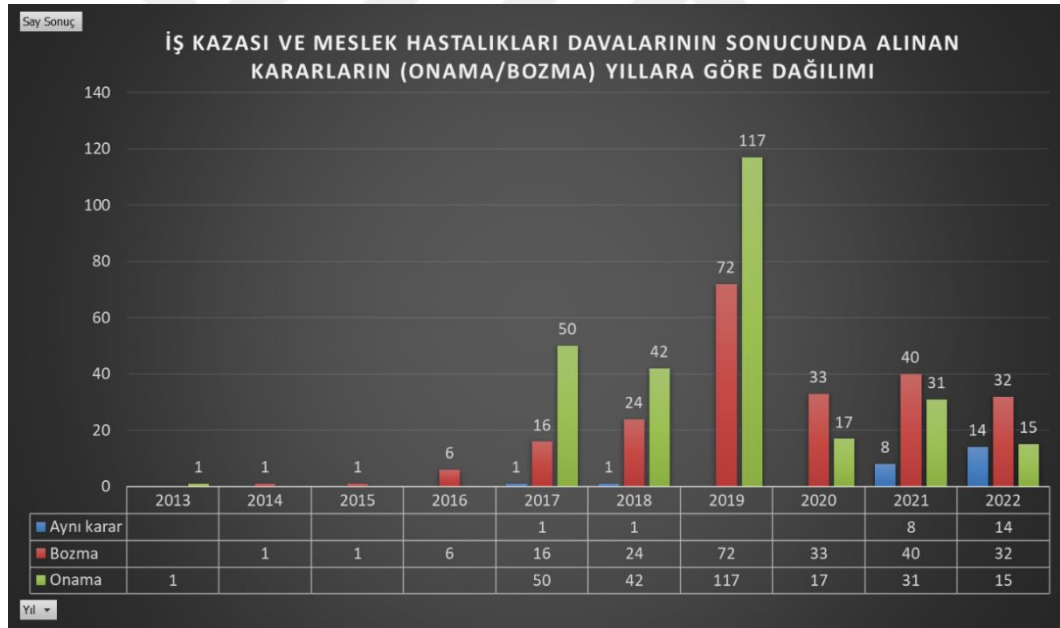
5.1.6. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

Tablo 17’de 2013-2022 yılları arasındaki iş kazası ve meslek hastalıkları sonucunda alınan kararların yıllara göre dağılımı verilmiştir. Elde edilen verilerin Tablo 17’ye yansımalarına göre 498 adet davanın 225 adedi (%45) onama, 273 adedi (%55) bozma kararı ile sonuçlanmıştır.

2019 yılında bozma ve onama ile sonuçlanan kararlarda 3 kat artış olmasının yanı sıra onama sayılarının bozma sayılarından fazla olduğu, 2019 yılı sonrasında ise bozma sonuçlarının sayılarının onama sonuçlarından fazla olduğu görülmüştür. 2019 yılına kadar genel toplamda artan dava sayılarının sonrasında azaldığı görülmüştür (Tablo 17 ve Şekil 28). Bu verilerin kaynağının soma faciası davalarının çoğunun sonuçlanmasının 2019 yılında gerçekleşmesi olduğu düşünülmektedir.

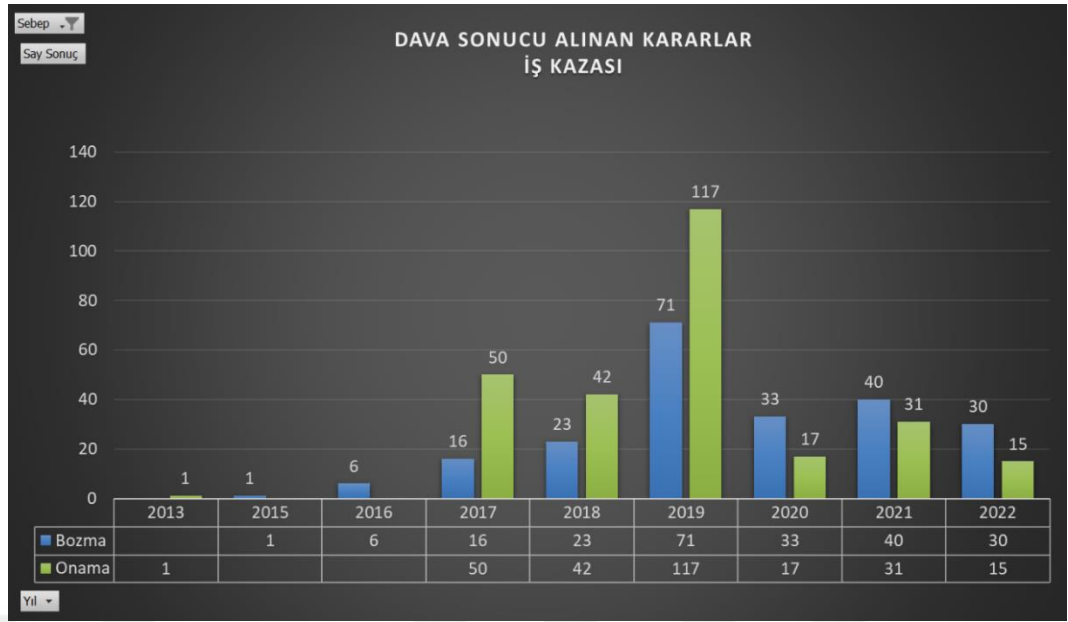
Tablo 17. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARI DAVALARININ SONUCUNDA ALINAN KARARLARIN (ONAMA/BOZMA) YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
Say Sonuç	Sütun Etiketleri			
Yıl	Aynı karar	Bozma	Onama	Genel Toplam
2013			1	1
2014		1		1
2015		1		1
2016		6		6
2017	1	16	50	67
2018	1	24	42	67
2019		72	117	189
2020		33	17	50
2021	8	40	31	79
2022	14	32	15	61
Genel Toplam	24	225	273	522

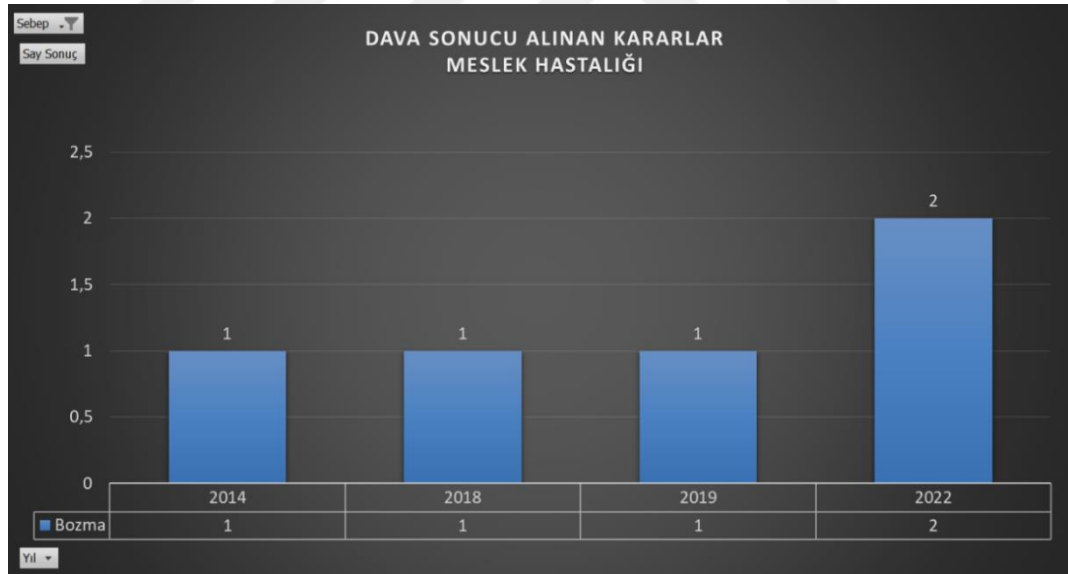
Şekil 28. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

Şekil 29'daki verilere göre 2019 yılında onama ile sonuçlanan iş kazası davaları bozma ile sonuçlanan iş kazası davalarından yaklaşık 2 kat fazla olduğu ve dava sayıları toplamının en fazla 2019 yılında olduğu görülmektedir.

Şekil 29. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı iş kazaları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

Şekil 30'daki verilere göre meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararlarda onama ile sonuçlanan dava bulunmadığı hepsinin bozma ile sonuçlandığı görülmektedir.

Şekil 30. Yargıtay kararlarının tamamında incelenen kimyasal kaynaklı meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (Onama/Bozma) yıllara göre dağılımı

5.2. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Davalarının Mesleki Risk Etmenleri Açısından İncelenmesi

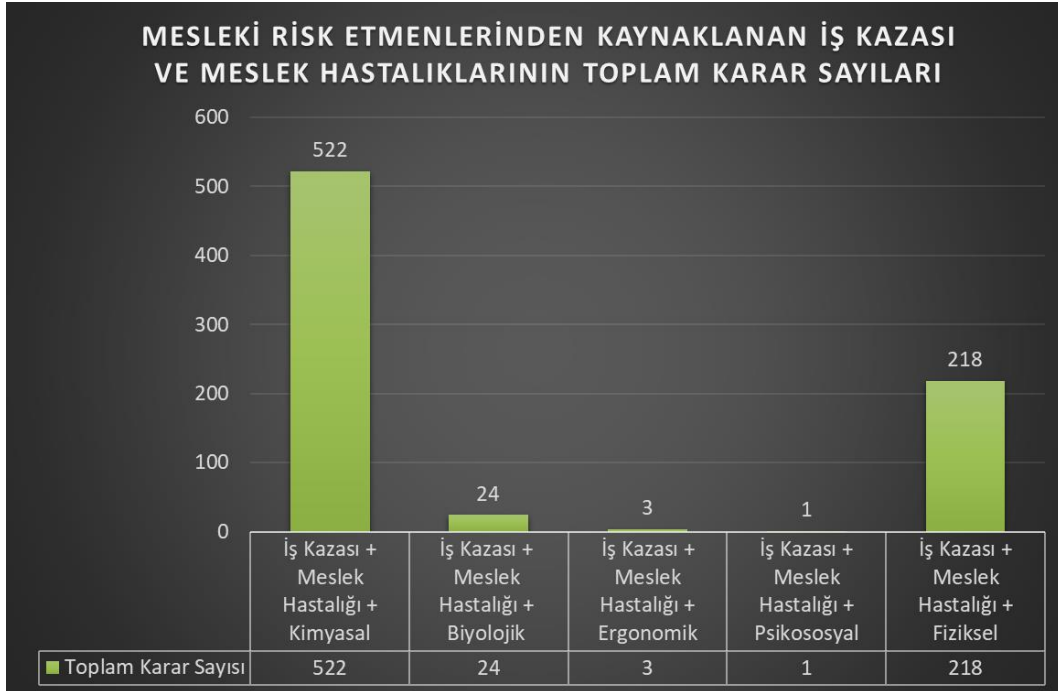
2013-2022 yılları arasında Yargıtay karar arama motorunda taranan iş kazası ve meslek hastalığı Yargıtay kararları sonucunda dava konularının mesleki risk etmenleri açısından elde edilen karar sayıları Tablo 18 ve Şekil 31'de yer almaktadır. Bu verilere

göre kimyasal anahtar kelimesi ile elde edilen dava sayısı 522, fiziksel anahtar kelimesi ile elde edilen dava sayısı 218, biyolojik anahtar kelimesi ile elde edilen dava sayısı 24, ergonomik anahtar kelimesi ile elde edilen dava sayısı 3 ve psikososyal anahtar kelimesi ile elde edilen dava sayısı 1’dir. Yargıtay karar arama motorunda +“**iş kazası**”+“**meslek hastalığı**” anahtar kelimesi aratıldığında toplamda 8748 adet dava bulunmuştur (Tablo 8, Tablo 12). Bununla birlikte mesleki risk etmenleri anahtar kelimeleri ile yapılan tarama sonucu toplam 768 adet dava tespit edilmiştir (Tablo 18). Buradan mesleki risk etmenleri anahtar kelimelerinin (fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik, psikososyal) iş kazası ve meslek hastalığını kapsayan Yargıtay kararlarının tamamında yer almadığı görülmektedir. Aynı şekilde psikososyal anahtar kelimesi ile yapılan taramada elde edilen dava sayısı 1 adettir ve 2022 yılına aittir. Bu sonuç 2021 yılı sonuna kadar elde edilmiş datalarla hazırlanan Nihan Ümit ARSLAN’ın “Psikososyal Risklerden Kaynaklı Meslek Hastalıklarının Yargıtay’a Yansımalarının İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezi incelendiğinde psikososyal anahtar kelimesi ile elde edilmiş bir dava sayısı olmaması nedeniyle desteklenmektedir. Anılan tez çalışmasında bu nedenle psikososyal risk etmenlerinin alt başlıkları incelenmiş psikososyal anahtar kelimesi ile herhangi bir davaya rastlanılamazken psikososyal alt başlıklarıyla yapılan taramalarda sadece mobbing alt başlığında 865 davaya ulaşılmıştır. Tablo 18’de görüldüğü üzere psikososyal anahtar kelimesi 2022 yılında hukuk terminolojisine girmiş olup Yargıtay karar arama motorunda kullanılmaya başlanmıştır (Arslan, 2022, s. 29).

Arama sonuçlarına göre kimyasal anahtar kelimesi dışında diğer mesleki risk etmenlerinin de alt başlıkları ile taranması gerektiği Tablo 18’deki dava sayılarından anlaşılmaktadır.

Tablo 18. İş kazası ve meslek hastalıkları davalarında mesleki risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler ve karar sayıları

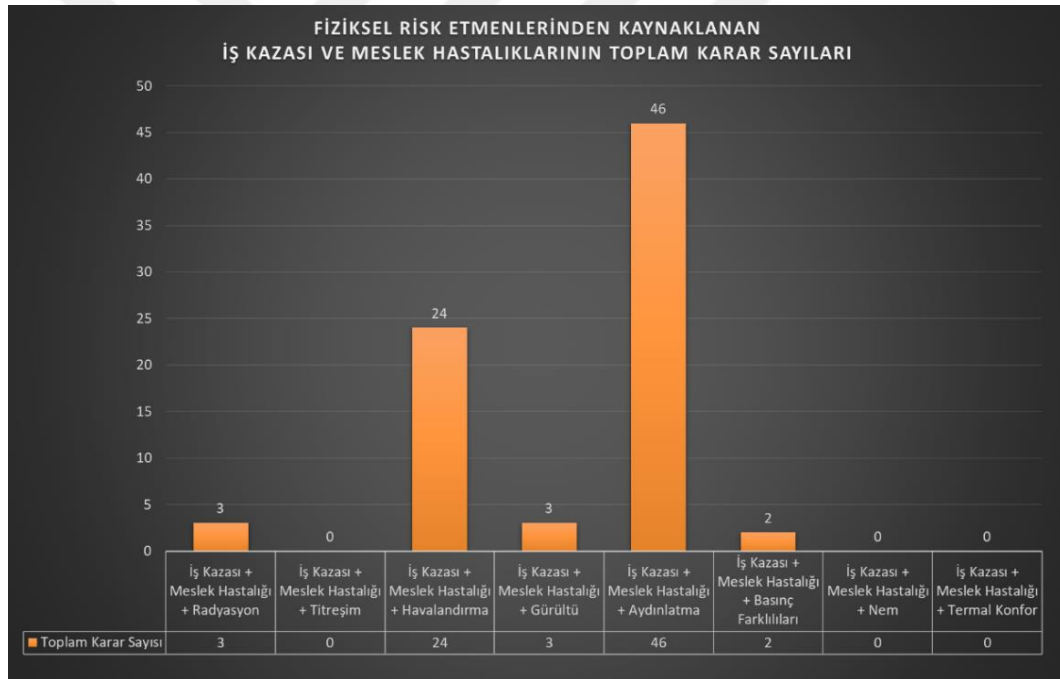
Mesleki Risk Etmenleri İçin Taratılan Anahtar Kelimeler	Toplam Karar Sayısı
+"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Kimyasal"	522
+"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Biyolojik"	24
+"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Ergonomik"	3
+"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Psikososyal"	1
+"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Fiziksel"	218
Toplam	768
+"İş Kazası" + "Kimyasal"	550
+"Meslek Hastalığı" + "Kimyasal"	556
+"İş Kazası" + "Biyolojik"	24
+"Meslek hastalığı" + "Biyolojik"	25
+"İş Kazası" + "Ergonomik"	3
+"Meslek Hastalığı" + "Ergonomik"	19
+"İş Kazası" + "Psikososyal"	2
+"Meslek Hastalığı" + "Psikososyal"	1
+"İş Kazası" + "Fiziksel"	311
+"Meslek Hastalığı" + "Fiziksel"	229

Şekil 31. İş kazası ve meslek hastalıkları davalarında mesleki risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler ve karar sayıları

Tablo 19. İş kazaları ve meslek hastalıklarında fiziksel risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarında Fiziksel Risk Etmenleri İçin Taranan Anahtar Kelimeler	Toplam Karar Sayısı
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Fiziksel"	218
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Radyasyon"	3
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Titreşim"	0
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Havalandırma"	24
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Gürültü"	3
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Aydınlatma"	46
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Basınç Farklılıkları"	2
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Nem"	0
"İş Kazası" + "Meslek Hastalığı" + "Termal Konfor"	0
Toplam	78

Şekil 32. İş kazaları ve meslek hastalıklarında fiziksel risk etmenleri için taranan anahtar kelimeler

Bölüm 5.2.'de fiziksel risk etmenlerinin diğer mesleki risk etmenleri gibi alt başlıklarıyla incelenmesi gerekliliği konusuna değinilmiştir. Yargıtay karar arama motorunda **"iş kazası"+"meslek hastalığı"+"fiziksel"** anahtar kelimeleri aratıldığında 218 adet dava sayısına ulaşılmıştır. Bununla birlikte fiziksel risk etmenleri alt başlıklarda (radyasyon, titreşim, havalandırma, gürültü, aydınlatma, basınç farklılıkları, nem ve termal konfor) aratıldığında sonuç olarak toplam 78 adet

dava bulunmuş olup datalar Tablo 19 ve Şekil 32’de verilmiştir. Tespit edilen diğer 140 adet dava ise alt başlıklardan oluşmamaktadır. Buradan yola çıkarak Yargıtay kararlarında fiziksel risk etmenleri ve diğer risk etmenlerinin alt başlıklarının da zaman içerisinde yaygın bir şekilde kullanılacağı düşünülmektedir.

5.3. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Davalarının Kimyasal Risk Etmenleri Açısından İncelenmesi

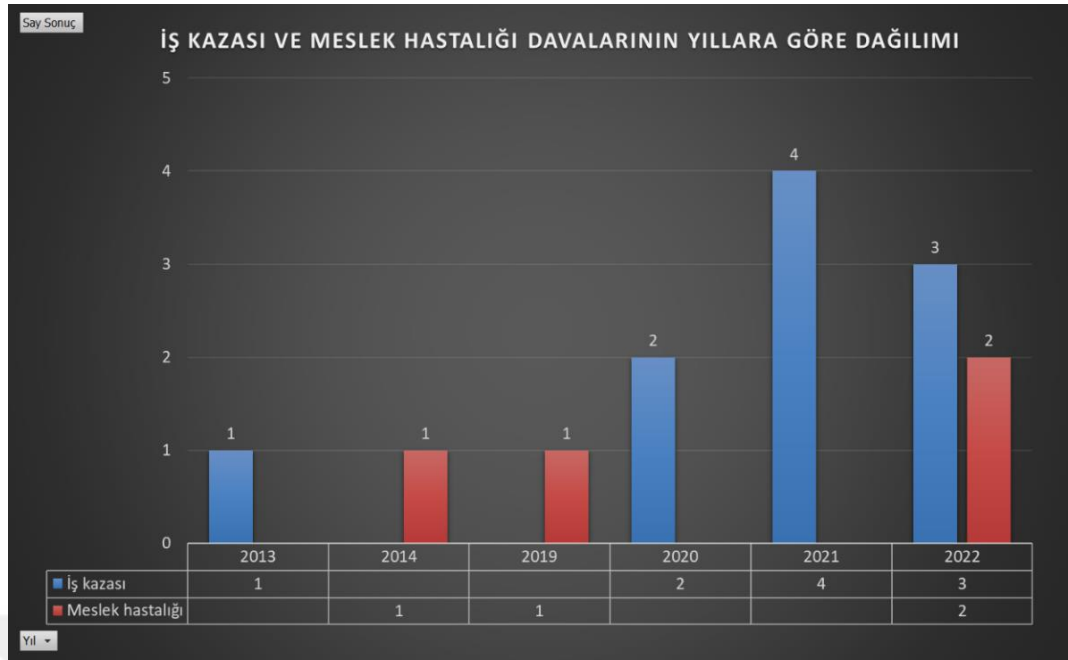
Tablo 8 ve Tablo 9’da görüldüğü gibi Yargıtay karar arama motorunda +“iş kazası” + “meslek hastalığı” + “kimyasal” anahtar kelimeleri aratılarak toplamda 522 dava elde edilmiştir. Bu 522 adet dava beş ana başlık altında (mahkemesi, mahkeme konusu, olay konusu, sebep-sonuç ilişkisi, onama-bozma karar sonucu) tek tek incelenmiş olup kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen toplamda 14 adet dava tespit edilmiştir ve bu 14 dava Tablo 10’da altı ana başlıkta (mahkemesi, mahkeme konusu, olay konusu, sebep-sonuç ilişkisi, onama-bozma karar sonucu, işveren tarafından uygulanan koruma politikası) incelenmiştir.

5.3.1. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen 14 adet davanın 10 adedinin (%71) iş kazası, 4 adedinin (%29) ise meslek hastalığı olduğu Tablo 20 ve Şekil 33’te verilmiştir. 2021 yılı verilerinde iş kazası dava sayısının en yüksek değere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 20. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI DAVALARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI			
Say Sonuç	Sütun Etiketleri		
Yıl	İş kazası	Meslek hastalığı	Genel Toplam
2013	1		1
2014		1	1
2019		1	1
2020	2		2
2021	4		4
2022	3	2	5
Genel Toplam	10	4	14

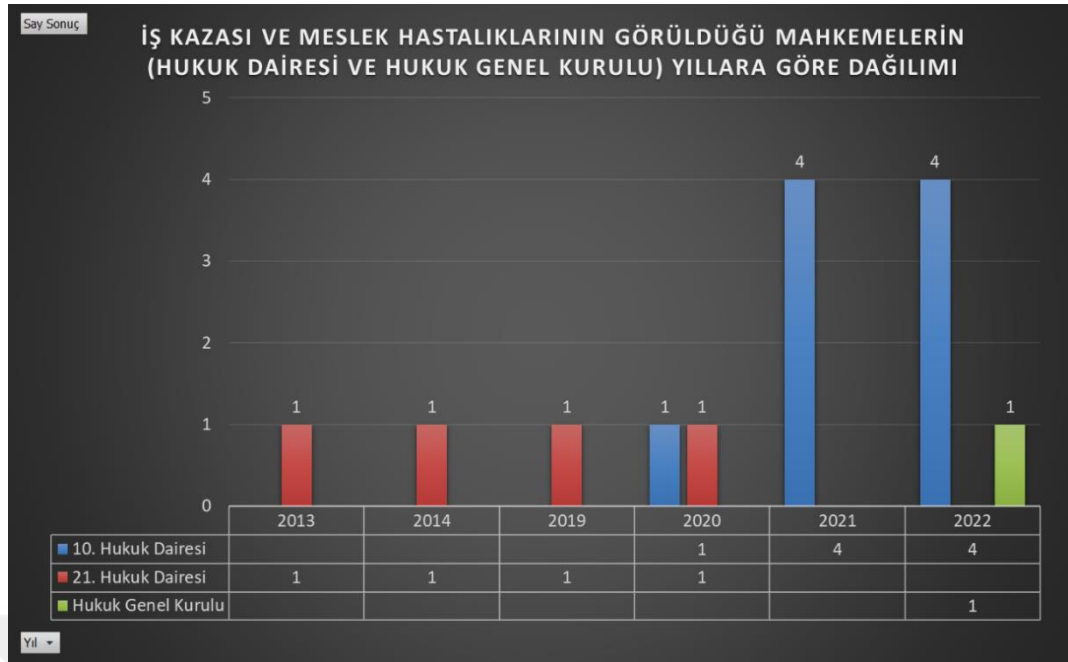
Şekil 33. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

5.3.2. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

Kimyasal olayları kapsayan 14 adet davanın 9 adedinin (%64) 10.hukuk dairesinde, 4 adedinin (%29) ise 21.hukuk dairesinde gerçekleştiği verilere yansımıştır (Tablo 21 ve Şekil 34).

Tablo 21. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ GÖRÜLDÜĞÜ MAHKEMELERİN (HUKUK DAİRESİ VE HUKUK GENEL KURULU) YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
Say Sonuç	Sütun Etiketle			
Yıl	10. Hukuk Dairesi	21. Hukuk Dairesi	Hukuk Genel Kurulu	Genel Toplam
2013		1		1
2014		1		1
2019		1		1
2020	1	1		2
2021	4			4
2022	4		1	5
Genel Toplam	9	4	1	14

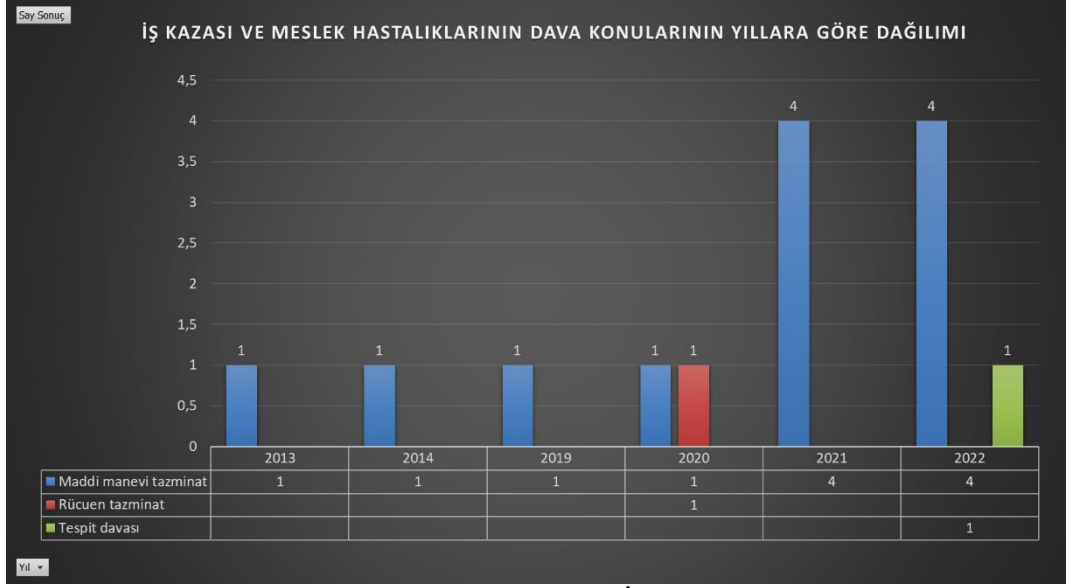
Şekil 34. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

5.3.3. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

Kimyasal olayları kapsayan 14 adet davanın 12 adedinin (%86) maddi manevi tazminat davası ile sonuçlandığı, 2021 ve 2022 yıllarında dava sayılarında artış olduğu görülmüştür (Tablo 22 ve Şekil 35).

Tablo 22. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ DAVA KONULARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
Say Sonuç	Sütun Etiketleri			
Yıl	Maddi manevi tazminat	Rücu tazminat	Tespit davası	Genel Toplam
2013	1			1
2014	1			1
2019	1			1
2020	1	1		2
2021	4			4
2022	4		1	5
Genel Toplam	12	1	1	14

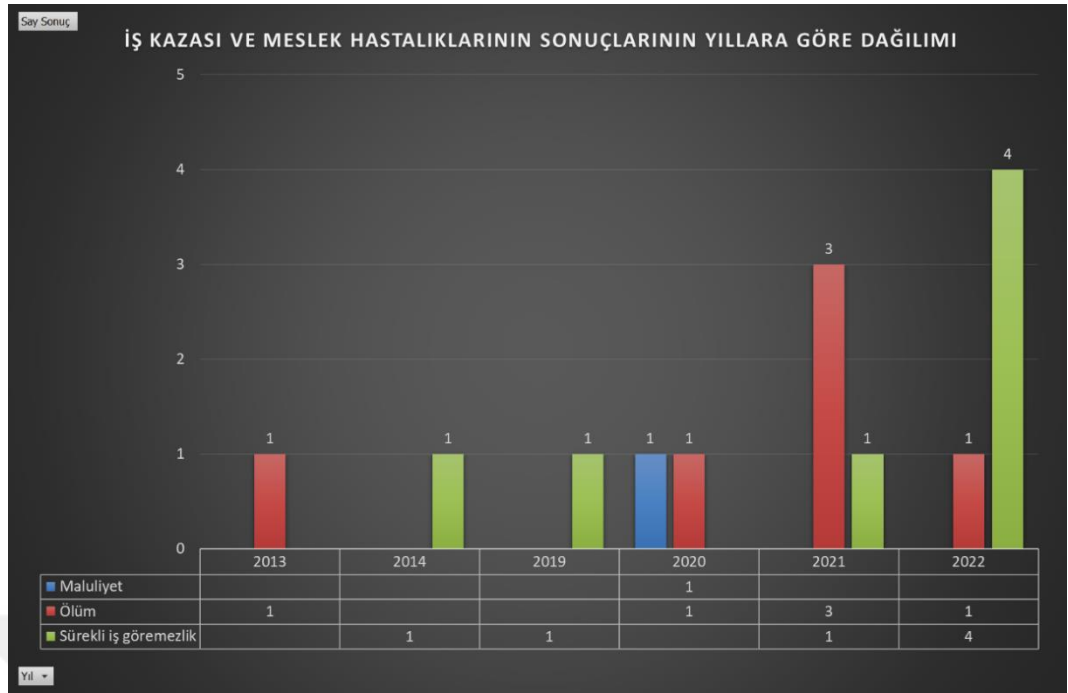
Şekil 35. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen İş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

5.3.4. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

Kimyasal olayları kapsayan 14 adet davanın 6 adedinin (%43) ölüm, 7 adedinin (%50) ise sürekli iş göremezlik ile sonuçlandığı görülmüştür. 2022 yılında sürekli iş göremezlik ile sonuçlanan davalarda artış olduğu verilere yansımıştır (Tablo 23 ve Şekil 36).

Tablo 23. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ SONUÇLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
Say Sonuç	Sütun Etiketle			
Yıl	Maluliyet	Ölüm	Sürekli iş göremezlik	Genel Toplam
2013		1		1
2014			1	1
2019			1	1
2020	1	1		2
2021		3	1	4
2022		1	4	5
Genel Toplam	1	6	7	14

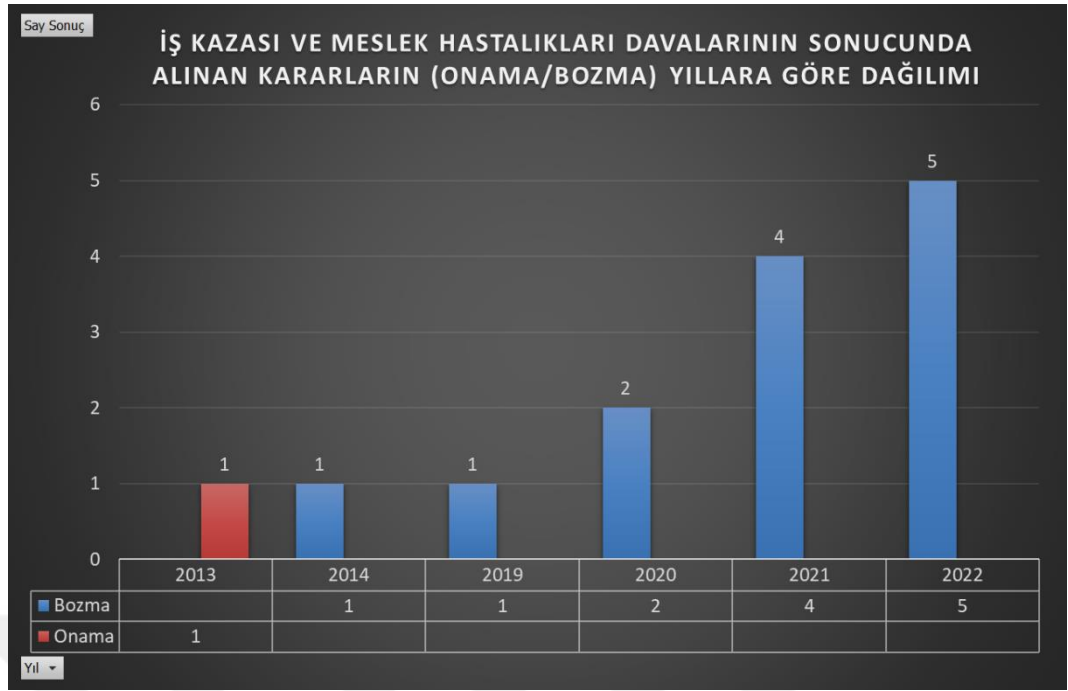

Şekil 36. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

5.3.5. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

Tablo 24. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARI DAVALARININ SONUCUNDA ALINAN KARARLARIN (ONAMA/BOZMA) YILLARA GÖRE DAĞILIMI			
Say Sonuç	Sütun Etiketleri		
Yıl	Bozma	Onama	Genel Toplam
2013		1	1
2014	1		1
2019	1		1
2020	2		2
2021	4		4
2022	5		5
Genel Toplam	13	1	14

Şekil 37. Kimyasal olaylar sonucu gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

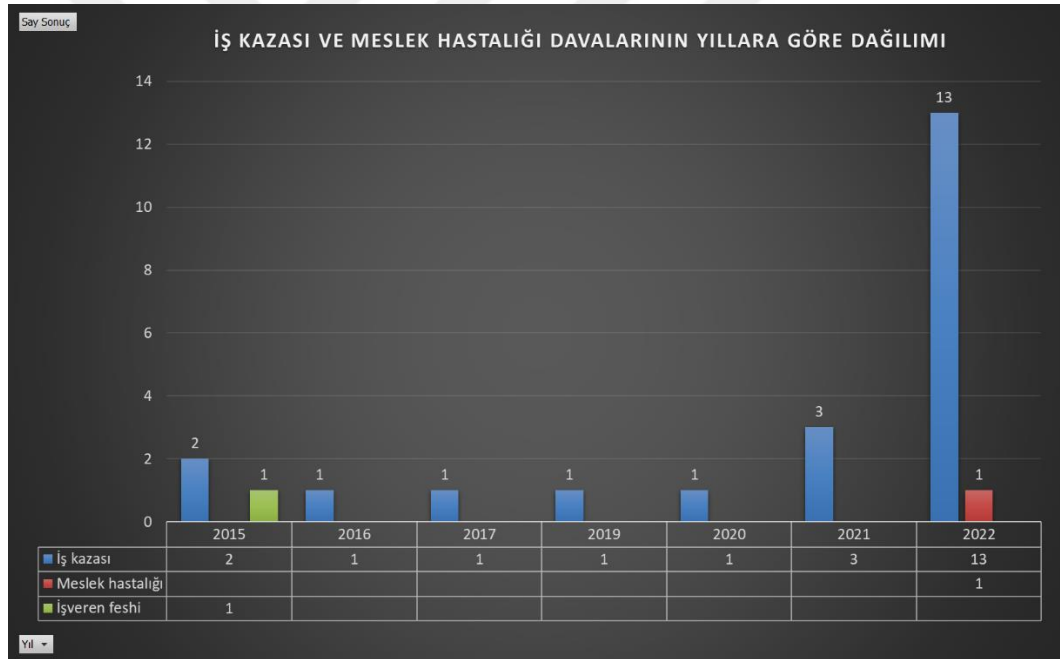
Kimyasal olayları kapsayan 14 adet davanın 13 adedi (%93) bozma, 1 adedi (%7) ise onama kararı ile sonuçlanmıştır. Bozma kararının yıllar arasında artış gösterdiği verilere yansımıştır (Tablo 24 ve Şekil 37).

5.4. Kişisel Koruyucu Donanım Kullanılmamasından Kaynaklı Meydana Gelen İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Yargıtay Kararlarının İncelenmesi

Yargıtay karar arama motorunda +“iş kazası” + “meslek hastalığı” + “kimyasal” anahtar kelimeleri aratılarak elde edilen 522 davanın incelemesi sonucunda kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı sonucu görülen dava sayısı 24 adettir. Bu davaların 22 adedinin (%92) iş kazası ile sonuçlandığı Tablo 25'teki verilere yansımıştır. 2021-2022 yılları arasında KKD kullanmamaktan kaynaklı gerçekleşen iş kazalarında 4 kat artış olduğu gözlenmiştir (Şekil 38).

Tablo 25. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI DAVALARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
Say Sonuç	Sütun Etiketleri			
Yıl	İş kazası	Meslek hastalığı	İşveren feshi	Genel Toplam
2015	2		1	3
2016	1			1
2017	1			1
2019	1			1
2020	1			1
2021	3			3
2022	13	1		14
Genel Toplam	22	1	1	24

Şekil 38. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalığı davalarının yıllara göre dağılımı

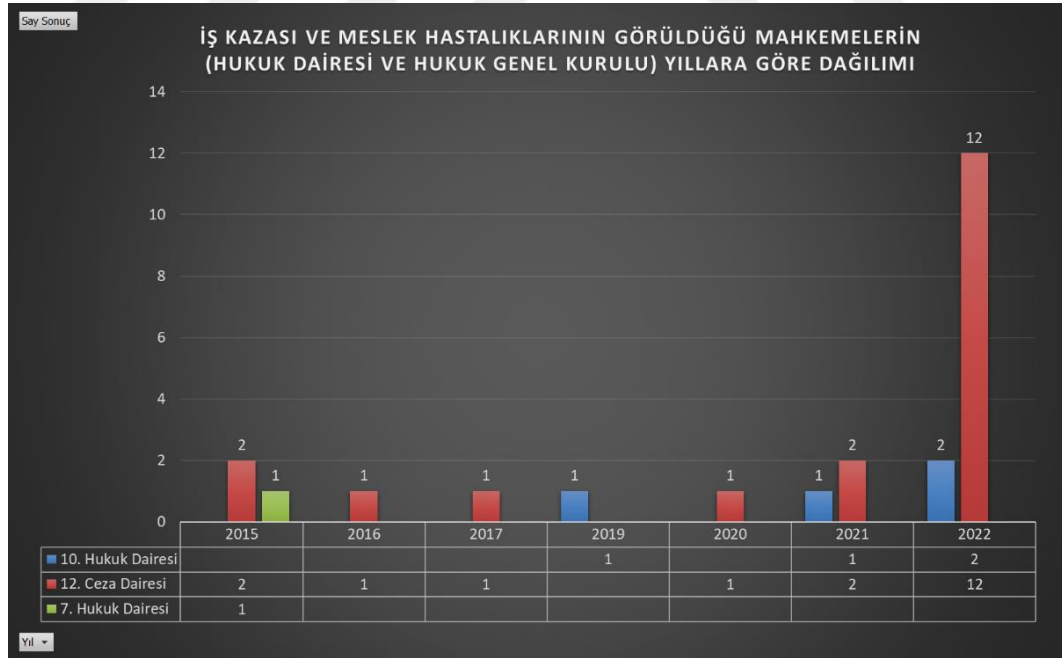
5.4.1. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

KKD kullanmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu görülen 24 adet davanın 19 adedi (%79) 12.ceza dairesinde, 4 adedi 10.hukuk dairesinde ve 1 adedi ise 7.hukuk dairesinde görülmüştür. 2022 yılında 12.hukuk

daireesinde görülen dava sayılarının 6 kat artış gösterdiği Tablo 26 ve Şekil 39'a yansımıştır.

Tablo 26. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ GÖRÜLDÜĞÜ MAHKEMELERİN (HUKUK DAİRESİ VE HUKUK GENEL KURULU) YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
Say Sonuç	Sütun Etiketle			
Yıl	10. Hukuk Dairesi	12. Ceza Dairesi	7. Hukuk Dairesi	Genel Toplam
2015		2	1	3
2016		1		1
2017		1		1
2019	1			1
2020		1		1
2021	1	2		3
2022	2	12		14
Genel Toplam	4	19	1	24

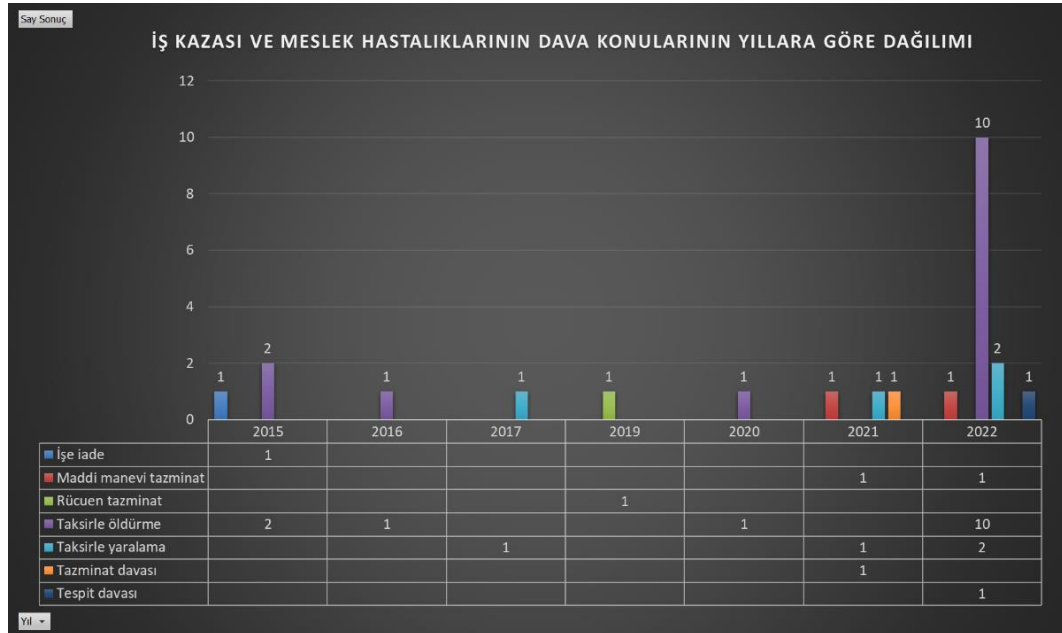
Şekil 39. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının görüldüğü mahkemelerin (hukuk dairesi ve hukuk genel kurulu) yıllara göre dağılımı

5.4.2. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

KKD kullanmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu görülen 24 adet davanın 14 adedi (%58) taksirle öldürme ve 4 adedi (%17) taksirle yaralama suçlarından gerçekleşen davalardan olmaktadır ve Tablo 27'deki verilerde yer almaktadır. Bu verilerin 2022 yılında 10 kat arttığı görülmektedir (Şekil 40).

Tablo 27. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ DAVA KONULARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI								
Say Sonuç	Sütun Etik							
Yıl	İşe iade	Maddi manevi tazminat	Rücu tazminat	Taksirle öldürme	Taksirle yaralama	Tazminat davası	Tespit davası	Genel Toplam
2015	1			2				3
2016				1				1
2017					1			1
2019			1					1
2020				1				1
2021		1			1	1		3
2022		1		10	2		1	14
Genel Toplam	1	2	1	14	4	1	1	24

Şekil 40. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının dava konularının yıllara göre dağılımı

5.4.3. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

Tablo 28'deki verilere göre KKD kullanılmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu görülen 24 adet davanın 15 adedi (%63) “ölüm”le, 4 adedi (%17) “yaralanma” ile ve 3 adedi (%13) “sürekli iş görmezlik” ile sonuçlanmıştır. “Geçici iş görmezlik” (1 adet) ve “iş feshi” (1 adet) ile sonuçlanan diğer davalar ise toplam davaların %7'sini oluşturmaktadır. Diğer yandan veriler ölümle sonuçlanan davaların 2022 yılında 10 kat arttığını göstermektedir (Tablo 28 ve Şekil 41).

Söz konusu bu 14 dava içerisinde kimyasallardan kaynaklı gerçekleşen iş kazalarına örnek olarak verilebilecek çalışanın hatası kaynaklı davaların konuları ve sonuçları şu şekildedir; “*çalışanın kendi inisiyatifi ile talimat verilmeyen yerde görev alması sonucu ölümlü iş kazası*” ve “*çalışanın dikkatsizliği ve uygunsuz hareketi sonucunda meydana gelen ölümlü iş kazaları*”. Mehveş Tarım 2017 yılında yaptığı çalışmada bu duruma benzerlik gösteren sonuçlardan bahsetmiştir “*İş kazaları çalışanların dikkatsiz, kontrolsüz, bilinçsiz ve disiplinsiz davranışlarından, ortamdaki güvensiz çalışma yöntemlerinden, düzensizliklerden, alet ve makinelerin uygun kullanılmamasından meydana gelmektedir. Ayrıca tehlikelerin önemsenmemesi, eğitimsizlik, psikolojik sorunlar, yorgunluk, işin yetkili çalışana yaptırılmaması, yetki ve sorumlulukların belirsizliği, koruyucu sağlık hizmetlerinin yetersizliği gibi faktörler de iş kazalarını tetikler. Yapılan araştırmalarda iş kazalarının %2'sinin önüne geçilemeyen sebeplerden, %20'sinin emniyetsiz durumlardan ve %78'nin kişilerin davranışlarından kaynaklandığı belirlenmiştir*” (Tarım, 2017, s. 53).

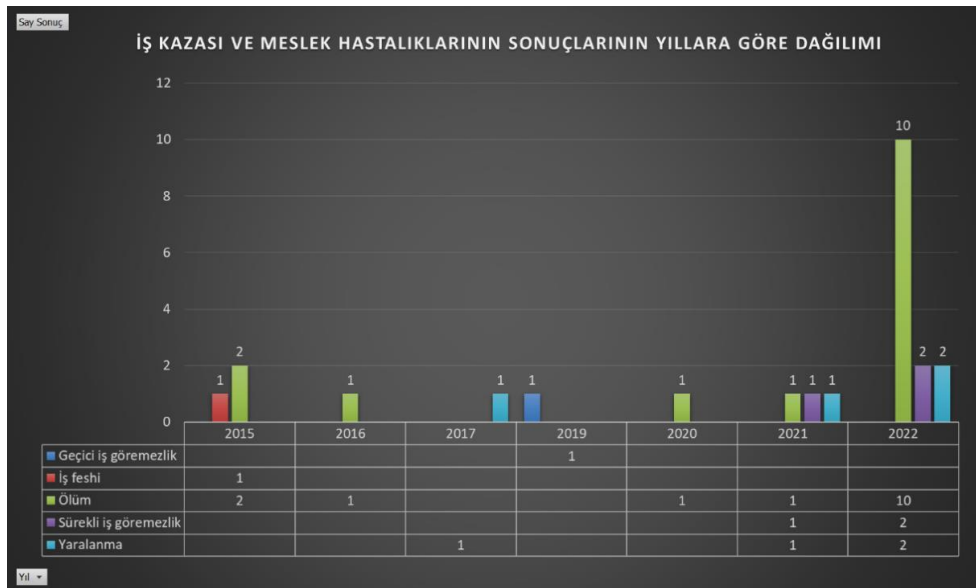
İşveren tarafında ise gerekli güvenlik önlemlerinin alınmaması nedeni ile ölümle sonuçlanan iş kazaları olmuştur. Bu davalar içinde kimyasallardan kaynaklı gerçekleşen iş kazalarına örnek olarak: “*Yanan ateşin içine patlayıcı ve yanıcı özelliği olan kimyasal sıvının atılmasıyla meydana gelen iş kazası, çalışanın ayağının takılması sonucunda yüzüne kireç dökülerek gözüne zarar gelmesi ve sulama havuzunda çalışan pompacı ve bekçi olarak görev yapan çalışanın etrafı çevrilmemiş, hiçbir tabela ve uyarı levhası konmamış olan balçık kaplı havuzda boğulması*” verilebilir.

Esra Yalçın tarafından 2023 yılında yapılan doktora tez çalışmasında kimya sektöründe %64 kurumsal süreç (talimat ve prosedürler), %45 yetersiz yönetim

(talimatlardaki eksikler belirsizlikler yetersizlikler), %54 teknolojik çevre (yetersiz teknolojik çevre, kusurlu ekipman ve tesisler, güvenlik koruma cihazlarının eksikliği veya arızalanması, elektronik izleme araçlarının eksikliği ya da yetersizliği), %60 beceriye dayalı hatalar (hafıza, dikkat ve beceri ve görevin yanlış uygulanması gibi teknik hatalar), %46 rutin ihlalleri proses kazalarında etkili olmaktadır (Yalçın, 2023, s. 34). Bu doktora çalışmasında elde edilen sonuçlar yapılan bu çalışmada bulunan sonuçlarla benzerlik göstermektedir. İş kazaları ve meslek hastalıklarının nedenlerine ait bilgi sonraki süreçte olabilecek kaza ve hastalıkları önlemek adına ders niteliği taşıması amacıyla önemlidir.

Tablo 28. KKD kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ SONUÇLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI						
Say Sonuç	Sütun Etik					
Yıl	Geçici iş göremezlik	İş feshi	Ölüm	Sürekli iş göremezlik	Yaralanma	Genel Toplam
2015		1	2			3
2016			1			1
2017					1	1
2019	1					1
2020			1			1
2021			1	1	1	3
2022			10	2	2	14
Genel Toplam	1	1	15	3	4	24

Şekil 41. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının sonuçlarının yıllara göre dağılımı

5.4.4. Kişisel koruyucu donanım kullanmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

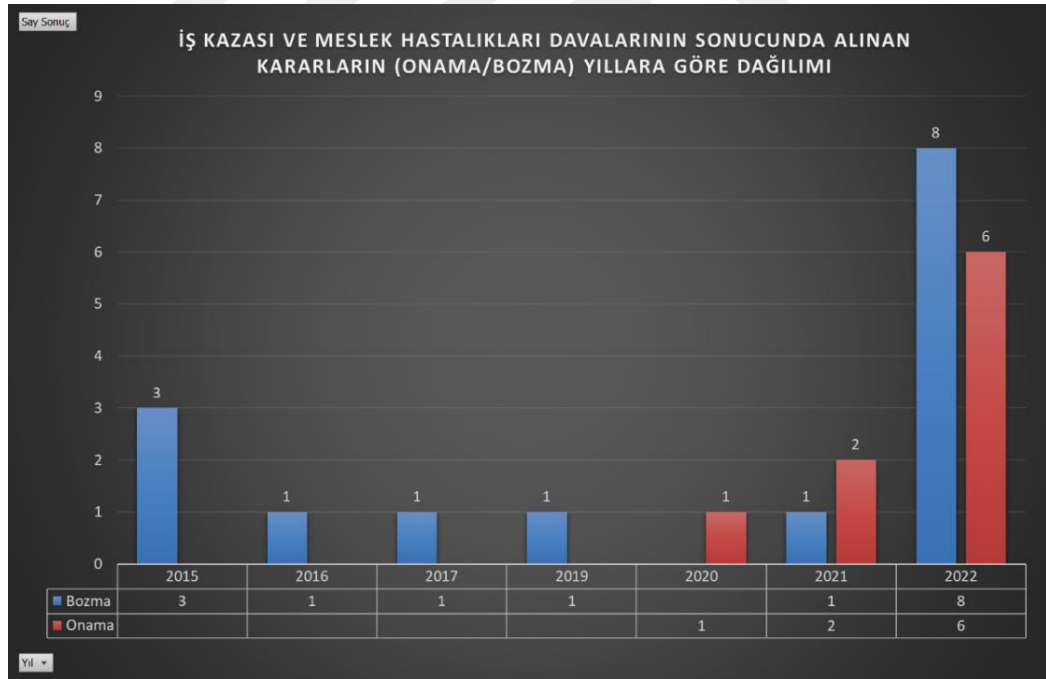
KKD kullanmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu görülen 24 adet davanın 15 adedi (%63) bozma kararı ile, 9 adedi (%37) ise onama kararı ile sonuçlanmıştır ve 2022 yılında KKD kullanmamaktan kaynaklı gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarında artış olduğu görülmektedir (Tablo 29 ve Şekil 42).

KKD kullanmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu görülen 24 adet davanın 22 adedi (%96) iş kazası 1 adedi (%4) meslek hastalığı davası diğeri ise iş feshi davasıdır. Bu 24 adet KKD kullanmamaktan kaynaklı davalar içerisinde sadece 2 adet (KKD kullanmamaktan kaynaklı iş kazası davalarının %9.1'ini oluşturmaktadır) dava kimyasal kaynaklıdır (*boğucu ve toksik gaz nedeniyle ölümlerle sonuçlanmıştır*) ve bu davaların her ikisi de iş kazası olup kimyasal kaynaklı meslek hastalığına dair KKD davası bulunmamaktadır.

Kimya sektöründe kimyasallarla ilgili iş kazalarında en çok karşılaşılan nedenler kişisel koruyucu donanım (KKD) kullanmaması, yetersiz, yanlış ya da eksik eğitim ve bilgidir kaynaklanmaktadır. Esra Yalçın'ın doktora tez çalışmasında belirttiği gibi çalışanları kimyasallar ve diğer tehlikelerden korumak için uygun KKD seçilmeli ve kullanılmalıdır. Kimya sektöründe çalışanların güvenlik eğitimi alarak riskleri doğru anlamaları, doğru ekipman ve koruyucu kullanmaları, acil durumlarla başa çıkma, teknolojik gelişmeler, yeni ekipmanlar ve kullanımı gibi konulardan haberdar olmaları önemlidir (Yalçın, 2023, s. 67).

Tablo 29. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARI DAVALARININ SONUCUNDA ALINAN KARARLARIN (ONAMA/BOZMA) YILLARA GÖRE DAĞILIMI			
Say Sonuç	Sütun Etiketleri		
Yıl	Bozma	Onama	Genel Toplam
2015	3		3
2016	1		1
2017	1		1
2019	1		1
2020		1	1
2021	1	2	3
2022	8	6	14
Genel Toplam	15	9	24

Şekil 42. Kişisel koruyucu donanım kullanılmamasından kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları davalarının sonucunda alınan kararların (onama/bozma) yıllara göre dağılımı

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

İş kazası ve meslek hastalığı geçirip Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'na bildirilen sigortalı sayıları ve bu iş kazaları ve meslek hastalıklarının yargıya yansımalarının 2012-2021 yılları arasında incelenmesi ile elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

- SGK'na yapılan *iş kazası* bildirimlerine göre elde edilen veriler sonucunda yıllar arasında gerçekleşen meslek hastalığı sayısının genel olarak arttığı görülmüştür. Yargıtay karar arama motorunda aynı yıllar içinde “iş kazası” anahtar kelimesi ile yapılan aramalara göre ise yargıya yansıyan iş kazaları toplam sayısının SGK'na yapılan bildirimlerin toplamının sadece %1.2'sini oluşturduğu ve yıllar içinde gerçekleşen iş kazalarındaki artışın aksine yargıya yansıyan davaların azalmış olduğu görülmüştür. Bu sayılar neticesinde gerçekleşen iş kazalarının yargıya yansım oranlarının yıllar içerisinde azalmış olduğu ve bu oranların %6,3 ile %0,4 arasında gerçekleştiği anlaşılmıştır.
- SGK'na yapılan *meslek hastalığı* bildirimlerine göre, gerçekleşen meslek hastalığı sayılarının, yargıtay karar arama motorunda aynı yıllar içinde “meslek hastalığı” anahtar kelimesi ile yapılan aramalar sonucunda elde edilen verilere göre yargıya yansıyan meslek hastalığı sayılarından daha düşük olduğu görülmüştür. Bunun, meslek hastalıklarının etkilerinin yıllar içerisinde ortaya çıkması, işten kaynaklandığına dair teşhis konulmasındaki güçlükler nedeniyle bildirimlerinin yapılmamış olmasının bir göstergesi olduğu düşünülmektedir. 2018 yılına kadar 2 ila 4 kat yargıya yansıyan davanın fazla olduğu, 2018 ve sonrası yıllarda nerdeyse yargıya yansıyan meslek hastalığı sayıları SGK ile aynı olduğu ve 2020 yılı sonrası azalan bir ivme izlediği görülmektedir.

SGK verilerine göre toplamda 89 adet olan kimya sektörü ve diğer sektörlerin iş kazası ve meslek hastalıkları sayısı dağılımlarının 2012'den 2021'e kadar olan yılların sektör bazında incelenmesi ile elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

- Sektörlerin yıllar içinde gerçekleşen *iş kazası* sayılarının genel toplamına bakıldığında en yüksek iş kazası sayısının 226.279 adet olarak “Bina İnşaatı” sektöründe olduğu ve toplam iş kazalarının yaklaşık %7'sini oluşturduğu

görülmektedir. “Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı” sektörünün bu yıllardaki toplam iş kazası sayısı ise 28.612 adet olup en yüksek iş kazasına sahip 30. sektör olduğu ve toplam iş kazalarının yaklaşık %1’ini oluşturduğu verilere yansımıştır.

- Sektörlerin yıllar içinde gerçekleşen *meslek hastalığı* sayılarının genel toplamına bakıldığında en yüksek meslek hastalığı sayısının 2.501 adet olarak “Sigortalılığı sona erdikten sonra meslek hastalığı teşhisi konulan sigortalı sayısı”, sektöründe olduğu ve toplam sektörlerde oluşan meslek hastalıklarının % 30’unu oluşturduğu görülmektedir. “Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı” sektörünün bu yıllardaki toplam meslek hastalığı sayısı ise 95 adet olup en yüksek meslek hastalığına sahip 17. sektör olduğu toplam sektörlerde oluşan meslek hastalıklarının % 1.16’ini oluşturduğu verilere yansımıştır.

SGK verilerine göre 2012’den 2021’e kadar olan yılların “Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı” sektöründeki çalışan sayıları, bu sektördeki iş kazaları ve meslek hastalıklarının incelenmesi ile elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

- Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatındaki çalışan sayılarının bu yıllar içerisinde artış gösterdiği SGK verilerine yansımıştır. Bu on yıl içinde çalışan sayısı yaklaşık 1,5 katına çıkarken iş kazaları 7 kat, meslek hastalıkları 18 kat artmıştır.

Kimyasalların riskleri nedeniyle gerçekleşen iş kazaları ve meslek hastalıklarının Yargıtay kararları ışığında 2013-2022 yılları arasında incelenmesi ile elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

- Yargıtay karar arama motorunda +“**iş kazası**”+“**meslek hastalığı**”+“**kimyasal**” anahtar kelimelerinin aratılarak 498 farklı dava elde edilmiştir.
- Yargıtay karar arama motorunda +“**iş kazası**”, +“**meslek hastalığı**” ve +“**iş kazası**”+“**meslek hastalığı**” anahtar kelimeleri taratılmıştır. Bu anahtar kelimelere ait dava sayıları sırasıyla yaklaşık 47 bin, 17 bin ve 9 bin adettir.
- Gerçekleşen bu davalar mahkemelerine (10.Hukuk Dairesi/21.Hukuk Dairesi/Hukuk Genel Kurulu), dava konularına (Maddi Manevi Tazminat/Maddi Tazminat/Rücu Tazminat/Tespit Davası), olay konularına, sebep-sonuçlarına

(iş kazası/meslek hastalığı-ölüm/yaralanma/maluliyet/sürekli iş göremezlik/geçici iş göremezlik) ve mahkeme kararlarına (onama-bozma) göre beş ana başlıkta incelenmiştir. Davaların 493 adedinin (%99) iş kazalarından, 5 adedinin (%1) meslek hastalıklarından oluştuğu, 363 adedinin (%73) 21.hukuk dairesinde görüldüğü, 487 adedinin (%98) maddi manevi tazminat davası olduğu, 436 adedinin (%88) ise ölümle sonuçlandığı tespit edilmiştir. Bu davaların 225 adedinin (%45) bozma, 273 adedinin (%55) ise onama ile sonuçlandığı elde edilen verilere yansımıştır.

- Yargıtay karar arama motorunda +“iş kazası”+“meslek hastalığı”+“kimyasal” anahtar kelimesinin aratılmasının yanı sıra +“iş kazası”+“meslek hastalığı” ile birlikte biyolojik (24 adet dava), ergonomik (3 adet dava), psikososyal (1 adet dava) ve fiziksel (218 adet dava) risk etmenleri de aratılmıştır. Bu aramalar sonucunda kimyasal risklerden kaynaklı meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeni ile tespit edilen 498 adet kararın dışında diğer mesleki risk etmenleri için 246 adet karar daha bulunmuş olup, mesleki risk etmenlerinden kaynaklı toplam dava sayısı 768 adet olarak tespit edilmiş fakat psikososyal ve fiziksel risk etmenlerine ait taramaların sağlıklı sonuç vermediği düşünülmüştür. Bu nedenle fiziksel risk etmenlerini oluşturan alt başlıklar [radyasyon (3 adet dava), titreşim (0 adet dava), havalandırma (24 adet dava), gürültü (3 adet dava), aydınlatma (46 adet dava), basınç farklılıkları (2 adet dava), nem (0 adet dava), termal konfor (0 adet dava)] da aramaya dahil edilerek toplamda 78 dava adedine ulaşılmıştır. Psikososyal risk etmenleri anahtar kelimesi aratıldığında ise 1 adet dava olduğu tespit edilmiştir.
- Yargıtay karar arama motorunda +“iş kazası”+“meslek hastalığı”+“kimyasal” anahtar kelimeleri ile aratılarak elde edilen 498 adet karar incelenmiş olup, bu kararların 14 adedinin kimyasal risklerden kaynaklı gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığı davasına, 386 adedinin Soma faciasına, 98 adedinin ise kimyasal kaynaklı olmayan diğer iş kazaları ve meslek hastalığı davalarına ait olduğu tespit edilmiştir. Kimyasal risklerden kaynaklı bu 14 davanın 10 adedinin (%71) iş kazalarından oluştuğu, 9 adedinin (%64) 10.hukuk dairesinde görüldüğü, 12 adedinin (%86) maddi manevi tazminat davası olduğunu, 6 adedinin (%43) ölüm, 7 adedinin (%50) ise sürekli iş göremezlik ile sonuçlandığı tespit edilmiştir. Bu davaların 13 adedinin (%93) bozma, 1 adedinin (%7) ise onama ile sonuçlandığı

elde edilen verilere yansımıştır. Söz konusu bu 14 dava içerisinde çalışanın kendi inisiyatifi ile talimat verilmeyen yerde görev alması sonucu ölümlü iş kazası olmuştur. Yine çalışanın dikkatsizliği ve uygunsuz hareketi sonucunda meydana gelen iş kazaları ölüme sebebiyet vermiştir. İşveren tarafında ise gerekli güvenlik önlemlerinin alınmaması nedeni ile ölümle sonuçlanan iş kazaları olmuştur. Bu davalar içinde kimyasallardan kaynaklı gerçekleşen iş kazalarına örnek olarak: “Yanan ateşin içine patlayıcı ve yanıcı özelliği olan kimyasal sıvının atılmasıyla meydana gelen iş kazası, çalışanın ayağının takılması sonucunda yüzüne kireç dökülerek gözüne zarar gelmesi ve sulama havuzunda çalışan pompacı ve bekçi olarak görev yapan çalışanın etrafı çevrilmemiş, hiçbir tabela ve uyarı levhası konmamış olan balçık kaplı havuzda boğulması” verilebilir.

- Yargıtay karar arama motorunda “**kişisel koruyucu donanım**” anahtar kelimesi aratılarak elde edilen 24 adet dava KKD kullanılmamasından kaynaklı gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalığına ait davaları temsil etmektedir. Bu davaların 22 adedinin (%92) iş kazalarından oluştuğu, 19 adedinin (%79) 12.hukuk dairesinde görüldüğü, 14 adedinin (%58) taksirle öldürme davası olduğu ve 15 adedinin (%63) ise ölümle sonuçlandığı tespit edilmiştir. Bu davaların 15 adedinin (%63) bozma, 9 adedinin (%37) ise onama ile sonuçlandığı elde edilen verilere yansımıştır. KKD kullanmamaktan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu görülen 24 adet davanın 22 adedi (%96) iş kazası 1 adedi (%4) meslek hastalığı davası diğeri ise iş feshi davasıdır. Bu 24 adet KKD kullanmamaktan kaynaklı davalar içerisinde sadece 2 adet dava kimyasal kaynaklıdır ve bu davaların her ikisi de iş kazası olup kimyasal kaynaklı meslek hastalığına dair KKD davası bulunmamaktadır
- Kimyasallar ve kimyasalların oluşturdukları riskler sebebi ile meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının yargı kararlarını inceleyerek sonucunda elde ettiğim veriler ile çalışanlara ve işverene iş güvenliğinin adım adım uygulanması gereken basamakların ciddi oranda hayati önem taşıdığını ve denetimlerin ehemmiyetinin yadsınamaz olduğunu belirtmiş olmam literatüre katkı olarak sunulmuştur.

6.2. Öneriler

- Kimyasallardan kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarını tespit etmek için Yargıtay karar arama morunda +“**iş kazası**”+“**meslek hastalığı**”+“**kimyasal**” anahtar kelimeleri ile arama yapılmıştır. Sonuç olarak gelen 498 adet yargı kararları tümü ile incelenmiş olup içlerinden sadece 14 adedinin kimyasal kaynaklı olduğu anlaşılmıştır. Bu anahtar kelimesi ile aratılıp 498 kararın kimyasal kaynaklıymış gibi görünmesinin sebebi dava kararları içerisinde bahsedilen yönetmelik maddelerinde “kimyasal” kelimesinin geçmesinden kaynaklıdır. Bu nedenle arama sonuçlarının yanılgıya düşürmemesi için yönetmelik maddelerinin de Yargıtay kararlarında bulunmaya devam etmesi gerektiği varsayılarak kararlar içerisine “kimyasal risk etmenleri” detayının eklenmesinin fayda sağlayacağı beklenmektedir.
- Yargıtay karar arama sitesinde +“**iş kazası**”+“**meslek hastalığı**”+“**kimyasal**” anahtar kelimeleri aratılarak elde edilen 498 adet davanın tümü incelenip kimyasal kaynaklı olduğu tespit edilen 14 adet dava da irdelenmiştir. Bu davalarda işveren ve çalışanın ihmalden kaynaklı meydana gelen iş kazalarının sonucunda ölümler gerçekleşmiştir. İşveren tarafından planlanan eğitimlerin arttırılması, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması ve denetlemelerin sıklaştırılmasının uygun olacaktır. Çalışan tarafından ise iş güvenliği kurallarına uyulması, kendisine temin edilen KKD’leri eksiksiz ve ihmal edilmeden kullanması gerektiği ve amiri tarafından talimatı verilmeyen görevleri inisiyatif alarak yapmamasının çalışanı güvende tutacağı düşünülmektedir.
- Aynı şekilde fiziksel risk etmenlerinden kaynaklı meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının araştırılmasında fiziksel anahtar kelimesiyle yapılan taramalar sonucu elde edilen dava sayısı yanıltıcıdır. Yargıtay karar arama motoru “fiziksel” anahtar kelimesi aratıldığında fiziksel risk etmenleri dışında, içerisinde fiziksel kelimesini barındıran her kararı süzüp sonuç olarak sunmuştur. Bu nedenle fiziksel risk etmeni detayı Yargıtay kararları içerisinde bahsedilebilir.
- Aynı şekilde diğer mesleki risk etmenlerinin de Yargıtay kararları içerisinde yer almasının yararlı olacağı beklenmektedir.

- Yargıtay Karar Arama Motoru'nda +“iş kazası”+“meslek hastalığı”+“kimyasal” anahtar kelimeleri aratıldığında elde edilen toplam dava sayısının 522 adet olduğu görülmektedir. Fakat yapılan incelemelere göre 522 adet davanın içerisinde 24 adet dava karar arama sisteminde 2 kez görüntülenmektedir. Gerçekte var olan dava sayısı 498'dir. Bu nedenle aynı davaların Yargıtay karar arama sitesinde yer almaması için <https://karararama.yargitay.gov.tr/> web sitesi revizyona girip aynı karar numaralarına ait kararların siteden kaldırılması ile daha sağlıklı verilere ulaşılabileceği düşünülmektedir.
- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezine ait <https://tez.yok.gov.tr/ulusaltezmerkezi/> yapılan araştırma sonucunda yargıtay kararları incelenen mesleki risk etmenleri içerisinde Nihan Ümit Arslan'a ait “*Psikososyal Risklerden Kaynaklı Meslek Hastalıklarının Yargıtay'a Yansımasının İncelenmesi*” konulu tezinde “psikososyal risk etmenleri”ni incelemiş olduğu görülmüştür. Yargıtay kararlarında mesleki risk etmenleri ile ilgili ikinci çalışma ise kimyasal risk etmenlerinin incelenmesi konusunda tek çalışmadır. Bu sonuçlar neticesinde toplam beş adet olan mesleki risk etmenlerinden araştırılmamış olan fiziksel risk etmenleri, ergonomik risk etmenleri ve biyolojik risk etmenleri incelemesi yapılarak gelişime ve literatüre katkı sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Ağar, A.** (2021, 07 07). Çalışma Hayatında Biyolojik Risk Faktörleri ve Covid-19*. *Halk Sağlığı Hemşireliği Dergisi*, 3(2), 133-140. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1369966> adresinden alındı
- Akay, H.** (2020, 03 15). *Mesleki Risk Faktörleri*. <https://nedenisguvenligi.com/mesleki-risk-faktorleri/> adresinden alındı
- Akman, Ü.** (2019, 12 30). İş Yerinde Güvenlik Kültürü Ve Kişisel Koruyucu Donanım Kullanımı. *İş Sağlığı ve Güvenliği Akademi Dergisi*, 132-134. <https://acikerisim.isikun.edu.tr/xmlui/handle/11729/5033> adresinden alındı
- Aksüt, G., Tüfekçi, M., & Eren, T.** (2020, 12 15). Ergonomik Risk Faktörlerinin Sınıflandırılması: Bir Literatür Taraması. *Ergonomi*, 3(3), 169-192. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1216190> adresinden alındı
- Ankara Üniversitesi.** (2016). İş Güvenliği, Biyolojik Risk Etmenleri. 1-23. <https://acikders.ankara.edu.tr/> adresinden alındı
- Arslan, N. Ü.** (2022). Psikososyal Risklerden Kaynaklı Meslek Hastalıklarının Yargıtay'a Yansımalarının İncelenmesi. 1-59. sivas: Cumhuriyet Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı.
- Baydemir, D.** (2020, Ağustos). Kimyasallar Her Yerde/Geleceğin Kimyası Nasıl Tasarlanmalı? *TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi*, 14-29. https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/system/files/makale/12_kimyasallar.pdf adresinden alındı
- Bilir, N.** (2008). Türkiye'de meslek hastalıklarının nedenleri. *Uluslararası Katılımlı Tıbbi Jeoloji Sempozyumu* (s. 38-39). içinde Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Halk sağlığı ABD. https://esrefatabey.com.tr/upload/tibbi_jeoloji_dosya120.pdf adresinden alındı
- Buldu, H.** (2020, 02 29). *Tarım Orman-İş*. <https://www.tarimormani-is.org/dosyalar/files/8-risk%20etmenleri%281%29.docx> adresinden alındı
- Ceylan, H.** (2020, 12 09). Türkiye'de Meydana Gelen Ölümlü İş Kazaları. *İsg Akademik*, 1-13. Kırıkkale Meslek Yüksekokulu. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/isgakademik/issue/60198/829490> adresinden alındı
- Çallı Kaplan, D., & Kaplan, M.** (2019). Türkiye'de Çalışanların Demografik Özelliklerinin İş Kazalarına Etkilerinin Analizi. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 17, 74-89. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yead/issue/46947/539644> adresinden alındı
- Data Akademi.** (2017, 02 22). Ergonomi. <http://www.dataakademi.com.tr/wp-content/uploads/2017/02/21-ERGONOMI.pdf> adresinden alındı
- Demir, A., & Öz, A.** (2018, 11 22). Teolojik Açından İş Kazalarının İncelenmesi. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*(14), 188-197. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/579763> adresinden alındı

- Demir, K.** (2015, 04 02). İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi ve Bazı Ülkelerden Uygulama Örnekleri. 162. Eskişehir: Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. <https://earsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11421/9896/385082.pdf?sequence=1> adresinden alındı
- Denizhan OSGB.** (2023, 05 05). 2022 Yılı İş Kazası İstatistikleri. <https://tr.linkedin.com/pulse/2022-y%C4%B1l%C4%B1-i%C5%9F-kazas%C4%B1-istatistikleri-denizhan-osgb> adresinden alındı
- Duman, E., & Hamzaoglu, O.** (2011, Nisan, Mayıs, Haziran). İstanbul'da Bir Şantiyede Çalışanların İş Kazalarının İzlemi. *Türk Tabipleri Birliği Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi*, 35-42. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/821847> adresinden alındı
- Efor OSGB.** Fiziksel Risk Etmenleri. <https://eforosgb.com/fiziksel-risk-etmenleri/> adresinden alındı
- Ege Üniversitesi.** (2021). Kimya Mühendisliği Nedir? Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü. https://chemeng.ege.edu.tr/tr-1045/kimya_muhendisligi_nedir.html#:~:text=Kimya%20M%C3%BChendisli%C4%9Fi%2C%20d%C3%BCnyan%C4%B1n%20her%20yerinde,gibi%20malzemeleri%20sa%C4%9Flayan%20kimya%20m%C3%BChendisli%C4%9Fidir. adresinden alındı
- Erol, S.** (2015, 12 17). İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda İşveren, Çalışan Ve Devletin Rolü. (4), 115-138. Kilis 7 Aralık Üniversitesi İİBF, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü.
- Ersoy, S., Ölmezoğlu, N. İ., Karadeniz, H., Ketenci, H. Ç., & Çelenk Kaya, E.** (2022, 09 27). İş Sağlığı ve Güvenliğinde Kimyasal Risk Faktörleri: Çalışanların Karbonmonoksit (CO) Maruziyeti. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(3), 927-936. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gumussagbil/issue/72733/1118582> adresinden alındı
- Gökçe, A.** (2020, 08 04). İş Sağlığı ve Güvenliği Açısından İş Güvenliği Kültürünün Önemi Üzerine Bir Odak Grup Çalışması. 3(2), 82-95. Gümüşhane Üniversitesi İ.İ.B.F. İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ergonomi/issue/56067/749138> adresinden alındı
- Güney, M. E., & Özger İlhan, S.** (2019). İş Kazası Kavramına Yönelik Algılar. 31-47. Ankara: Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Farmakoloji Anabilim Dalı. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/903927> adresinden alındı
- Gür, T.** (2013). Meslek Hastalıkları. Ankara: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.
- Güvel, Ş. T., & Oral, E.** (2021). Yapım İşlerinde Çalışanların Kişisel Koruyucu Donanım Kullanımına Etki Eden Faktörler. *Çukurova Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dergisi*, 36(2), 381-388. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cukurovaumfd/issue/64512/982784> adresinden alındı

- Ilhan, E. Z.** (2015). Türkiye’de Meslek Hastalıkları. *Uluslararası Sağlık Yönetimi Ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 1(1), 21-36. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usaysad/issue/16703/173672> adresinden alındı
- İnce, A.** (2012, 08 28). Kimyasal Kazalar. 24. http://www.abdurrahmanince.net/Kimyasal_Kazalar_Sunu.pdf adresinden alındı
- İnovatif Kimya Dergisi.** (2017, 01 5). Kimya Mühendisliği Nedir? <https://inovatifkimyadergisi.com/kimya-muhendisligi-nedir> adresinden alındı
- İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Koordinatörlüğü.** Meslek Hastalıkları. İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Koordinatörlüğü. <https://isgb.itu.edu.tr/> adresinden alındı
- Kahraman, M., Kapusuz, S., Ekleme, H., Yasun, B., Çeviksoy, N., & Kürkcü, E.** (2016). Psikososyal Risk Faktörleri Bilgilendirme Rehberi. 14. Ankara: T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı Ve Güvenliği Genel Müdürlüğü. <https://www.csgeb.gov.tr/medias/4595/rehber22.pdf> adresinden alındı
- Keskin, Y.** (2020, 09 28). Puko Döngüsü Nedir? İsg Nedir? <https://www.isgnedir.com/puko-dongusu-nedir/> adresinden alındı
- Kocabaş, F., & Aydın, U.** (2018, 12 31). Çalışma Ortamında Psikososyal Risk Etmenlerinin İş Kazası, Meslek Hastalıkları ve İşle İlgili Hastalıklarla İlişkisi. *Sosyal Güvenlik Dergisi*(14), 28-62. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosyalguvence/issue/42316/509165> adresinden alındı
- Korkmaz, O.** (2011, 12 01). Türkiye Kimya Sanayinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği. *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 129-144. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1145943> adresinden alındı
- Mevzuat Bilgi Sistemi.** (2008). *Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği*. Mevzuat Bilgi Sistemi. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=12511&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> adresinden alındı
- Mil, H. İ., & Güvercin, A.** (2016, 07 29). İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortasının Meslek Hastalığı Boyutunun Analizi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(27/9), 82-100. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usaksosbil/issue/24734/261541> adresinden alındı
- Nişancı, Z. N., & Kaymak Demirören, J.** (2020). Davranış Odaklı İş Güvenliği Uygulamalarının İş Güvenliği Kültürüne Etkisi. 21-39. Journal of Yasar University, Special Issue on 3rd International EUREFE Congress. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1036155> adresinden alındı
- Olçay, Z. F., & Parlak, T. M.** (2016). İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi: Türkiye ve İngiltere Örneklerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi. *ABMYO Dergisi*(41), 81-97. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/749705> adresinden alındı

- Özbakır, O., & Akşit İ.** (2023, 08 11-13). Türkiye’de Yaşanan İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Sektöre Göre Farklılıkların İstatistikî Olarak Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. 79-93. Mexico: Latin America 7th International Conference on Scientific Researches. https://www.researchgate.net/publication/373864444_turkiye'de_yasanan_is_kazasi_ve_meslek_hastaliklarinin_sektore_gore_farkliliklarkin_istatistik_olarak_degerlendirilmesi_uzerine_bir_arastirma adresinden alındı
- Özdemir, F., & Serin, H.** (2022, 04 30). Çalışan ve Sektörlere Göre İş Kazası ve Meslek Hastalığı İstatistiği Üzerine Bir Araştırma. *Turkish Journal of Forest Science*, 6(1), 275-285. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkjforsci/issue/69737/1086595> adresinden alındı
- Özdemir, F., Bulduk, İ., & Karakaş, K.** (2020, 04 28). Tarım Sektörü Zeytin Yetiştiriciliğinde Kimyasal Risk Faktörleri. *İş Sağlığı ve Güvenliği Akademi Dergisi*, 3(1), 35-40. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ohsacademy/issue/53753/703878> adresinden alındı
- Resmi Gazete.** (2003, 12 26). Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik. (25328). <https://www.alsglobal.com.tr/media-tr/mevzuat/kimyasal-maddelerle-calismada-saglik-ve-guvenlik-onlemleri-hakkinda-yonetmelik.pdf> adresinden alındı
- Sosyal Güvenlik Kurumu.** Sosyal Güvenlik Kurumu. <https://www.sgk.gov.tr/Istatistik/Yillik/fcd5e59b-6af9-4d90-a451-ee7500eb1cb4/> adresinden alındı
- Sosyal Güvenlik Kurumu.** Meslek Hastalığı. <https://www.sgk.gov.tr/Content/Post/a4b7b555-198f-41e4-a020-fa52276bda37/Meslek-Hastaligi-2022-07-21-10-54-41#:~:text=Sigortal%C4%B1n%C4%B1n%20%C3%A7al%C4%B1%C5%9Ft%C4%B1%C4%9F%C4%B1%20i%C5%9Ften%20dolay%C4%B1%20meslek,Kurulu%20taraf%C4%B1ndan%20tespit%20> adresinden alındı
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.** (2015, 02). 2014 Yılı Faaliyet Raporu. 1-149.
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.** (2016, 02). 2015 Faaliyet Raporu.
- Tarım, M.** (2017, 12 31). Kimya sektöründe iş kazaları ve meslek hastalıkları. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 16(32), 49-64. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ticaretfbid/issue/55943/767341> adresinden alındı
- Tükez, H.** (2017, 02 24). Türkiye’de İş Kazalarında İş Sağlığı ve Güvenliğinin İncelenmesi. (67). İstanbul: Gedik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=bjNdjEEkTbBtGx3wd6dx9Q&no=mCUybDsDuzTKjxxHCm60eg> adresinden alındı
- Türkiye Cumhuriyeti Yargı Başkanlığı.** <https://www.yargitay.gov.tr/> adresinden alındı

- Ulu, M., & Birgün, S.** (2021, 11 11). İş Sağlığı ve Güvenliği İçin Yeni Bir Model Önerisi. 347-356. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-90421-0_29 adresinden alındı
- Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.** Türkiye'de Kimya Sektörü. <https://www.yyu.edu.tr/Birimler/194/sayfalar/12113> adresinden alındı
- Yalçın, E.** (2023, 06). Kimya Sektöründe Yaşanan Kazalarda İnsan Hatalarının İncelenmesi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Fakültesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden alındı
- Yargıtay Karar Arama Motoru.** <https://karararama.yargitay.gov.tr/> adresinden alındı
- Yavuz, Ş.** (2020, 12 31). Organik Kimya Laboratuvarında Kullanılan Kimyasalların İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Zararlarının İncelenmesi. *OHS Academy İş Sağlığı ve Güvenliği Akademi Dergisi*, 3(3), 221-229. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1286832> adresinden alındı
- Yaylacı, C.** (2010). İş Sağlığı ve Güvenliği Programı. 151. Havza Meslek Yüksekokulu. <https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/cihan.yaylaci/129503/14.%20Hafta%20Genel%20Tekrar.pdf> adresinden alındı
- Yıldırım, Ö.** (2016). İş Sağlığı ve Güvenliği. Air Clinic OSGB. <https://airclnicosgb.com/is-sagligi-ve-guvenligi/> adresinden alındı
- Zengin, M. A.** (2018). Teknik Konular İsg Fiziksel Risk Etmenleri. <https://slidetodoc.com/teknk-konular-sg-fzksel-rsk-etmenler-r-gr/> adresinden alındı